

การพัฒนาสื่อประสมเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นสำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ฉติ ไชยันตร์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
ปีการศึกษา 2564

**DEVELOPMENT OF MULTIMEDIA ON BASIC JAPANESE
PARTICLES FOR SENIOR HIGH SCHOOL STUDENTS**

THITI CHAIYANTI

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program**

Department of Curriculum and Instruction

College of Education Sciences, Dhurakij Pundit University

Academic Year 2021

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การพัฒนาสื่อประสมเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นสำหรับนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาตอนปลาย

เสนอโดย นายธิตี ไชยันดีร์

สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมพร โกมารทัต

ได้พิจารณาเห็นชอบ โดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์แล้ว

..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธัญฉัช วิภักดิ์ภูมิประเทศ)

..... กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมพร โกมารทัต)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร. พงษ์มาชัย สกกลเกียรติ)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร. สุกกนิง นฤพนธ์จิรกุล)

วิทยาลัยครุศาสตร์รับรองแล้ว

..... คณบดีวิทยาลัยครุศาสตร์

(อาจารย์ ดร. พงษ์กัญญา โยธิน โภคกุล)

วันที่ 4 เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาสื่อประสมเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นสำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
ชื่อผู้เขียน	ชิตติ ไชยันตรี
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมพร โกมารทัต
สาขาวิชา	หลักสูตรและการสอน
ปีการศึกษา	2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาสื่อประสมเรื่องคำช่วยในภาษาญี่ปุ่นให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 2) เพื่อศึกษาผลการเรียนคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น โดยใช้สื่อประสม และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อสื่อประสม เรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเลือก โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ที่มีผลการเรียนภาษาญี่ปุ่นระดับต้น มีคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ จำนวน 45 คน โดยใช้เครื่องมือในการวิจัย คือ 1) สื่อประสมเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น 2) แบบทดสอบเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น จำนวน 20 ข้อ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสื่อประสม จำนวน 12 ข้อ โดยแบบทดสอบมีค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00 และแบบประเมินความพึงพอใจมีค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่น 0.94

ผลการวิจัย มีดังนี้

1. สื่อประสม มีค่า E_1 เท่ากับ 97.51 และ E_2 เท่ากับ 77.11 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. ผลการใช้สื่อประสมเรื่องคำช่วยในภาษาญี่ปุ่น แบ่งเป็น 2 หัวข้อ ดังนี้
  - 2.1 คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
  - 2.2 คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน กับคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนผ่านไปสองสัปดาห์ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อสื่อประสมในระดับมากที่สุด

Thesis Title	DEVELOPMENT OF MULTIMEDIA ON BASIC JAPANESE PARTICLES FOR SENIOR HIGH SCHOOL STUDENTS
Author	Thiti Chaiyanti
Theses Advisor	Assistant Professor Somporn Gomaratur, Ph.D.
Department	Curriculum and Instruction
Academic Year	2021

ABSTRACT

The purposes of this experimental research were 1) to develop the multimedia for learning Japanese particles to achieve an efficiency of 75/75; 2) to investigate how students learnt Japanese particles when using the multimedia; and 3) to gauge Mathayom 6 (Grade 12) students' satisfaction with the multimedia. The research sample consisted of 45 Grade 12 students, in the Science-Mathematics Program of Suankularbwitayalai Rangsit School, who learnt Japanese language as an elective subject during the first semester of the 2021 academic year, and whose test scores were below the criterion. They were recruited by cluster random sampling. The research instruments included 1) a multimedia on basic Japanese particles; 2) a test with 20 items measuring basic Japanese particles; and 3) a questionnaire which contained 12 items eliciting students' satisfaction with the multimedia. The test's and the questionnaire's IOC scores were both 1.00, and the questionnaire's reliability was 0.94.

The result revealed that

- 1) The multimedia had an efficiency of 97.51/77.11, thus meeting a required efficiency of 75/75.
- 2) Having used multimedia to learn basic Japanese language particles,
  1. students' scores were higher than those obtained before the experiment at the significant level of .05.
  2. students' average scores and their average scores obtained after the second week of the experiment were statistically significant at a 0.05 level.
- 3) The satisfaction with the multimedia of Grade 12 students in the experimental group was at the highest level.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมพร โกมารทัต อาจารย์ที่ปรึกษาที่ให้คำปรึกษา และคำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ได้ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องของงานวิทยานิพนธ์ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือในกระบวนการดำเนินการวิจัยมาตั้งแต่ต้นจนสำเร็จ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณด้วยความเคารพอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธัญรัช วิกิตภูมิประเทศ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร. สุกคณิง นฤพนธ์จิรกุล และอาจารย์ ดร. พจมาลย์ สกลเกียรติ ที่เมตตาเป็นคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และได้ให้คำปรึกษาพร้อมทั้งชี้แนะแนวทางที่เป็นประโยชน์ ส่งผลให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วยความเคารพยิ่ง

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รุ่งฤดี เลี้ยวกิตติกุล อาจารย์ธีรยุทธ วัฒนานนท์ อาจารย์ ดร. ปรัชญาภรณ์ รัตนพงศ์กัญญาญ อาจารย์จิราวัฒน์ เทพพงษ์ และคุณครูสุพรพันธ์ จิตรบรรเทา ที่เมตตาตรวจสอบเครื่องมือ และให้ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ทุกท่าน ตลอดทั้งเจ้าหน้าที่ ผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ ทุกคนล้วนมีส่วนสำคัญที่ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ให้การสนับสนุนทุนทรัพย์ในการศึกษาครั้งนี้ ขอขอบคุณภรรยา และลูกน้อย ทั้งสองคนถือเป็นกำลังใจที่สำคัญที่ทำให้ก้าวผ่านช่วงเวลาที่ยากลำบากมาได้ รวมทั้งเพื่อน ๆ ที่คอยถามไถ่ และเป็นกำลังใจให้มาโดยตลอดการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้จนสำเร็จ ล่วงไปได้ด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องสักการะแก่คุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ทุกท่านที่กรุณาวางรากฐานการศึกษาให้แก่ผู้วิจัย

ธิตี ไชยันตร์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ฉ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
1.3 สมมติฐานของการวิจัย.....	6
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	6
1.5 ตัวแปรที่ศึกษา.....	6
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
2. แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการ เรียนรู้ภาษาต่างประเทศ.....	10
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่สอง.....	35
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับสื่อประสมในการจัดการเรียนรู้.....	40
2.4 คำช่วยภาษาญี่ปุ่น.....	55
2.5 ความคงทนในการเรียนรู้.....	58
2.6 ความพึงพอใจ.....	62
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	67
2.8 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	71
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	72
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	72
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	72

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3.3 การสร้างเครื่องมือในงานวิจัย.....	73
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	76
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	78
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	79
4. ผลการศึกษา.....	84
ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาสื่อประสมเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น (E ₁ /E ₂) ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 75/75.....	84
ตอนที่ 2 ผลการเรียนรู้คำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น โดยใช้สื่อประสม.....	87
ตอนที่ 3 ผลการศึกษาคความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสื่อประสม.....	92
5. สรุปผล การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	94
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	96
5.2 อภิปรายผล.....	97
5.3 ข้อค้นพบจากงานวิจัย.....	100
5.4 ข้อเสนอแนะ.....	101
บรรณานุกรม.....	102
ภาคผนวก.....	111
ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ.....	112
ข ตัวอย่างเครื่องมือ.....	114
ค การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	124
ประวัติผู้เขียน.....	130

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ.....	11
4.1 แสดงผลรวมของคะแนนทดสอบระหว่างเรียน และคะแนนทดสอบหลัง เรียนเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น.....	84
4.2 แสดงประสิทธิภาพของสื่อประสมเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น.....	87
4.3 ผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังเรียนเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับ ต้น โดยใช้สื่อประสม.....	87
4.4 เปรียบเทียบคะแนนคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นหลังเรียนด้วยสื่อประสม เรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นกับเมื่อเรียนผ่านไปแล้วสองสัปดาห์.....	88
4.5 เปรียบเทียบคะแนนคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นหลังเรียนด้วยสื่อประสม กับเมื่อเรียนผ่านไปแล้วสองสัปดาห์ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเลือก ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564.....	91
4.6 แสดงระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสื่อประสม ชั้นมัธยมศึกษาปี ที่ 6 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์.....	92

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในศตวรรษที่ 21 นี้ สังคมโลกได้ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว เกิดเทคโนโลยี นวัตกรรม และสิ่งอำนวยความสะดวกขึ้นมากมาย ความเจริญก้าวหน้าเหล่านั้นนอกจากจะส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของเราแล้ว ยังส่งผลมายังด้านการศึกษาอีกด้วย จึงทำให้เกิดทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ขึ้นมา และ 1 ใน 8 สาระวิชาหลักที่จำเป็นสำหรับโลกในศตวรรษที่ 21 ก็คือ ภาษาแม่ และภาษาโลก (วิจารณ์ พานิช, 2555) ภาษาเป็นวิธีการสื่อสารหลักที่ผู้คนทั่วโลกใช้กัน ไม่ว่าจะในด้านใดก็ตามเราจะพบว่าภาษาเป็นสิ่งที่สำคัญเสมอเพราะภาษาเป็นสื่อกลางที่ทำให้เราเข้าใจเรื่องที่จะต้องสื่อสารกันมากขึ้น นอกจากนี้เรายังใช้ภาษาเป็นเครื่องมือเพื่อเข้าถึงความรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่อย่างมากมายมหาศาลในโลกใบนี้ รวมทั้งมีบทบาททำให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556) ด้วยความสำคัญเหล่านี้จึงทำให้กลุ่มวิชาภาษายังคงเป็นวิชาหลักที่มีความจำเป็นต้องเรียนรู้ แม้ว่าโลกในปัจจุบันจะเจริญก้าวหน้าไปเพียงใดก็ตาม

กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดให้ภาษาต่างประเทศเป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ซึ่งภาษาที่ถูกกำหนดให้เรียนตลอดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ภาษาอังกฤษ ส่วนภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เช่น ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน จีนเกาหลี ญี่ปุ่น อหรับ บาลี และภาษากลุ่มประเทศเพื่อนบ้านนั้น ถูกจัดให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาที่จะจัดทำรายวิชาและจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสม ซึ่งนอกจากภาษาอังกฤษที่ได้กลายมาเป็นภาษาต่างประเทศหลักที่มีความสำคัญในโลกยุคศตวรรษที่ 21 แล้ว ภาษาต่างประเทศที่สองก็มีความจำเป็นมาก เพราะการรู้หลายภาษาจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถของคนในชาติ รองรับการแข่งขันทางเศรษฐกิจ การเรียนรู้ และความร่วมมือระหว่างประเทศ เป็นการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถทางภาษา เพื่อใช้ในการสื่อสาร การศึกษา และการประกอบอาชีพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556) โดยเฉพาะภาษาญี่ปุ่นที่ในปัจจุบันมีบริษัทสัญชาติญี่ปุ่นเข้ามาลงทุนประกอบกิจการในประเทศไทยมากถึง 5,856 บริษัท (กรุงเทพธุรกิจ, 2564) ทำให้ในปัจจุบันยังคงมีความต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางด้านภาษาญี่ปุ่นเพื่อทำหน้าที่เป็นสื่อกลางหรือประสานงานระหว่างผู้ทำงานชาวไทยและชาวญี่ปุ่น ซึ่งทำให้ผู้ที่เลือกศึกษา

ภาษาต่างประเทศที่เป็นภาษาที่สองอย่างภาษาญี่ปุ่นนั้น สามารถหางานที่จะได้ใช้ความรู้ที่เรียนมาให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเองและระบบเศรษฐกิจ เพราะถือได้ว่าผู้ที่ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการสื่อสารนั้นก็เป็นส่วนหนึ่งของผู้ที่ร่วมขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศเช่นกัน

สำหรับการศึกษาภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทยนั้น พบว่าการสอนภาษาญี่ปุ่นอย่างเป็นทางการครั้งแรกนั้นเกิดขึ้นในโรงเรียนระดับอาชีวศึกษาที่วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตบึงพระมิตรเมื่อประมาณ ปีพ.ศ. 2490 (สมพร โกมารทัต, 2548) และในช่วงพ.ศ. 2503 เริ่มมีการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในระดับอุดมศึกษา ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเปิดภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเลือกและวิชาโท จากนั้นอีกประมาณ 10 ปีต่อมา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจึงได้ปรับปรุงหลักสูตรให้ภาษาญี่ปุ่นเป็นหนึ่งในตัวเลือกของวิชาเอกสำหรับนักศึกษาที่สนใจ และเมื่อเข้าสู่ช่วงพ.ศ. 2523 กระทรวงศึกษาธิการก็ได้บรรจุวิชาภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเลือกในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ปราณี จงสุจริตธรรม, ผกาทิพย์ สกฤตกร, และสุชาติ สัตยพงศ์, 2547) จากจุดเริ่มต้นของการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเมื่อประมาณ 70 ปีก่อนนั้น ทำให้ในปัจจุบันประเทศไทยมีนักเรียนภาษาญี่ปุ่นกว่า 173,817 คน ถือเป็นอันดับที่ 6 ในโลกที่มีนักเรียนภาษาญี่ปุ่นมากที่สุด และมีสถาบันที่เปิดสอนภาษาญี่ปุ่นถึง 606 แห่ง แบ่งเป็น มหาวิทยาลัย วิทยาลัย โรงเรียนมัธยม และสถาบันสอนภาษาเอกชนต่าง ๆ โดยมีจำนวนครูกว่า 1,911 คน (Japan Foundation, 2016) จากความนิยมในการเรียนภาษาญี่ปุ่นที่มีจำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้ทบวงมหาวิทยาลัยในสมัยนั้นได้กำหนดให้ภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาที่ใช้สอบเข้ามหาวิทยาลัย ซึ่งเริ่มจัดสอบครั้งแรกในเดือนตุลาคม พ.ศ.2541 (ปราณี จงสุจริตธรรม และคณะ, 2547) และมีการจัดสอบอย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ในชื่อของการทดสอบวิชาความถนัดทางวิชาการและวิชาชีพ (Professional and Academic Aptitude Test) หรือที่รู้จักกันในชื่อของข้อสอบ PAT โดยภาษาญี่ปุ่นถูกจัดอยู่ในข้อสอบ PAT 7 คือ ข้อสอบความถนัดทางภาษาต่างประเทศ โดยมีสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) หรือ สทศ. เป็นหน่วยงานที่ดูแลเรื่องการออกแบบทดสอบและจัดการทดสอบ (สทศ., 2558)

ภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาที่มีหลักไวยากรณ์ที่ซับซ้อนและมีความแตกต่างจากภาษาไทยอยู่มาก ผู้ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นจำเป็นต้องเรียนรู้ไวยากรณ์เหล่านั้นเพื่อให้สามารถสื่อความหมายที่ผู้พูดต้องการได้ (สมเกียรติ เหวงกิจวิช และสุณิษร์รัตน์ เนียรเจริญสุข, 2557) โดย ฌัญฐิรา ทับทิม (2557) ได้อธิบายถึงลักษณะของภาษาญี่ปุ่นเมื่อเปรียบเทียบกับภาษาไทยไว้ 4 ด้าน ดังนี้ 1) การเรียงคำ ในภาษาไทยมีความแตกต่างจากภาษาญี่ปุ่นอย่างชัดเจน กล่าวคือ ภาษาไทยจะมีการเรียงคำแบบ SVO คือ Subject (ประธาน) Verb (กริยา) Object (กรรม) ส่วนในภาษาญี่ปุ่นจะมีการเรียงคำแบบ SOV คือ Subject (ประธาน) Object (กรรม) Verb (กริยา) นอกจากนี้ภาษาญี่ปุ่นจะมีคำช่วย (は

เพื่อแสดงการเป็นหัวเรื่อง และมีคำช่วย ๕ เพื่อชี้กรรม แต่ในภาษาไทยไม่มีคำช่วยแสดงหัวเรื่อง และชี้กรรมเหมือนภาษาญี่ปุ่น 2) การขยายคำ ภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาคำหลักอยู่ท้าย (Head Final Language) ส่วนขยายจะอยู่ข้างหน้าคำหลักหรือคำที่ถูกขยาย ในขณะที่ภาษาไทยเป็นภาษาคำหลักอยู่หน้า (Head Initial Language) ส่วนขยายจะอยู่ข้างหลังคำหลักหรือคำที่ถูกขยาย 3) ภาษาญี่ปุ่นเป็นพยางค์เปิด พยางค์ส่วนใหญ่ในภาษาญี่ปุ่นไม่มีพยางค์ปิดท้าย แต่ภาษาไทยเป็นภาษาพยางค์ปิด สังเกตได้จากการที่ภาษาไทยมีมาตรา 9 มาตรา ซึ่ง 8 มาตราเป็นมาตราตัวสะกดและ 1 มาตราเป็นมาตราที่ไม่มีตัวสะกด คือ แม่ก.กา ส่วน 8 มาตราตัวสะกดในภาษาไทย ได้แก่ แม่กก แม่กง แม่กด แม่กน แม่กบ แม่กม แม่เกย และแม่เกอว และ 4) ภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาที่มีความกำกวม เกิดมาจากลักษณะนิสัยรอมชอม ประนีประนอม และพยายามที่จะไม่ใช้คำพูดลงความเห็นชี้ชัด และในภาษาไทยเองก็มีความกำกวมเช่นกัน แต่มีลักษณะความกำกวมที่แตกต่างจากภาษาญี่ปุ่น กล่าวคือ ความกำกวมในภาษาญี่ปุ่นเกิดจากลักษณะนิสัยที่รอมชอม ประนีประนอม ซึ่งอิทธิพลนี้มีผลต่อความกำกวมในภาษาญี่ปุ่นเป็นอย่างมาก กล่าวคือทำให้ผู้พูดพูดด้วยภาษาอ้อมๆ ไม่ตรงตัวตามความหมายของคำ ส่วนความกำกวมในภาษาไทยเกิดจากการวางลำดับคำ คำที่มีหลายความหมาย การเว้นวรรคคำ และปัจจัยทางภาษาในด้านอื่น ๆ

กล่าวได้ว่าลักษณะที่แตกต่างกันระหว่างภาษาไทยและภาษาญี่ปุ่นทั้ง 4 ข้อนั้น เป็นสิ่งที่ทำให้การศึกษาภาษาญี่ปุ่นมีความยาก โดยเฉพาะสำหรับผู้เริ่มเรียนชาวไทยที่คุ้นเคยกับรูปแบบของประโยคและไวยากรณ์ในภาษาไทย เมื่อได้มาเรียนภาษาญี่ปุ่นที่มีโครงสร้างของประโยคและไวยากรณ์ที่แตกต่างจากภาษาไทย จึงต้องอาศัยเวลาเพื่อทำความเข้าใจความแตกต่างเหล่านั้น เพื่อให้สามารถสื่อสารภาษาญี่ปุ่นได้อย่างถูกต้องตามหลักไวยากรณ์

คำช่วยเป็นไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่นที่มักจะสร้างปัญหาให้กับนักเรียนชาวไทยในทุกระดับ เนื่องจากในภาษาไทยนั้นไม่มีไวยากรณ์ที่เป็นคำช่วย ซึ่งบุษบา บรรจงมณี, ประภา แสงทองสุข, วันชัย สีสพัทธ์กุล และ Nanae Kumano (2558) ได้กล่าวว่า “คำช่วย” เป็นคำที่มีกลไกพิเศษในภาษาญี่ปุ่น จัดเป็นคำไม่อิสระ ไม่มีการผันรูป ต้องใช้ตามหลังคำนาม กริยา หรือประโยค เพื่อบอกความหมายบางอย่างของคำหรือประโยคนั้น ๆ ไม่สามารถใช้เดี่ยว ๆ ได้ แบ่งออกเป็น 5 ประเภท คือ คำช่วยชี้หน้าที่ คำช่วยเสริมความ คำช่วยเชื่อมประโยค คำช่วยเชื่อมคำหรือวลีที่มีหน้าที่เดียวกัน และคำช่วยจบประโยค ซึ่งจากประสบการณ์ของผู้วิจัยที่ได้มีโอกาสสอนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียน โดยถือว่าเป็นนักเรียนภาษาญี่ปุ่นในระดับต้นและส่วนใหญ่ไม่เคยเรียนภาษาญี่ปุ่นมาก่อนเลยนั้น มักได้รับคำถามเกี่ยวกับคำช่วยอยู่บ่อยครั้ง เช่น ทำไมต้องใช้คำช่วยตัวนี้ ทำไมต้องมีคำช่วย ใช้คำช่วยตัวนี้แทนตัวนี้ได้หรือไม่ ทำไมภาษาญี่ปุ่นต้องมีคำช่วย ซึ่งผู้วิจัยสังเกตว่าการเรียนโดยใช้แบบเรียนเพียงอย่างเดียวยังไม่สามารถช่วยให้นักเรียนเข้าใจในเรื่อง

คำช่วยได้ทุกคน และยังคงใช้คำช่วยแบบผิด ๆ อยู่ สอดคล้องกับที่ปราณี จงสุจริตธรรม (2549) ได้ศึกษาเรื่องคำช่วยที่เป็นปัญหาสำหรับผู้สอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา พบว่ามีนักเรียนใช้คำช่วยผิดร้อยละ 34-80 คิดเป็นจำนวน 4,510-10,613 คน จากผู้เข้าสอบ 13,267 คน แสดงให้เห็นว่านักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายยังคงมีความรู้พื้นฐานเรื่องคำช่วยที่ยังอยู่ในระดับต่ำอยู่ ทั้งนี้วิธีการสอนก็มีส่วนสำคัญที่จะช่วยทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในเรื่องคำช่วยได้ดีขึ้น

ในแบบเรียนภาษาญี่ปุ่น Akiko To Tomodachi ที่จัดทำโดย The Japan Foundation, Bangkok มีหัวข้อไวยากรณ์ระดับต้นที่นักเรียนควรรู้ตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 ไว้มากถึง 169 หัวข้อ (Koyama Koki, 2012) และแต่ละหัวข้อก็จะมีรูปแบบของกิจกรรมหรือแบบฝึกหัดที่ถูกออกแบบมาให้มีความแตกต่างกันออกไปเพื่อให้นักเรียนสามารถจดจำรูปแบบ โครงสร้าง และการนำไปใช้ได้อย่างแม่นยำและถูกต้อง สำหรับรูปแบบการสอนไวยากรณ์นั้นมีอยู่หลากหลายแนวคิด โดยสมเกียรติ เขวงกิจวิช และสุณิษร์ตัน นิยมเจริญสุข (2557) ได้ยกตัวอย่างของแนวคิดในการสอนไวยากรณ์มา 4 รูปแบบด้วยกัน คือ 1) วิธีการสอนแบบแปลไวยากรณ์ (Grammar Translation Method) ซึ่งเป็นวิธีการดั้งเดิมในการสอนภาษาต่างประเทศ โดยผู้สอนจะอธิบายความหมายของคำศัพท์และไวยากรณ์โดยใช้ภาษาแม่ของนักเรียน การสอนแบบนี้ผู้สอนจะเป็นผู้ควบคุมชั้นเรียนและเป็นผู้ให้ความรู้แก่นักเรียน นักเรียนมีหน้าที่ปฏิบัติตามคำบอกของผู้สอน 2) วิธีการสอนแบบฟังพูด (Audio Lingual Method) เป็นวิธีการสอนที่เน้นการฝึกโต้ตอบบทสนทนา ซึ่งอาจใช้รูปภาพ บัตรคำ และเกมมาเป็นสื่อในการฝึก 3) แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach) มีหลักการสำคัญ คือ ไม่ควรสอนเน้นไวยากรณ์ แต่ควรสอนให้นักเรียนรู้ถึงหน้าที่ของภาษา เน้นบริบทการใช้ภาษาให้เห็นความสัมพันธ์ของข้อความ และ 4) วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง (Total Physical Response) เป็นวิธีการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบธรรมชาติ ซึ่งมีลักษณะเด่นคือเน้นพัฒนาด้านการฟังก่อนการพูด ซึ่งนักเรียนจะต้องฟังคำสั่งของผู้สอนและทำความเข้าใจ จากนั้นจึงปฏิบัติหรือเคลื่อนไหวร่างกายให้สอดคล้องกับคำสั่งนั้น

การใช้สื่อประสม (Multimedia) ซึ่งถือเป็นสิ่งที่สนับสนุนวิธีการสอนไวยากรณ์ได้นั้น จะใช้มากหรือน้อยก็ขึ้นอยู่กับรูปแบบการสอนและการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้สอน ซึ่งการใช้สื่อประสมหรือสื่อที่มีความหลากหลายในการสอนจะช่วยให้นักเรียนที่มีปัญหาสามารถเรียนรู้ได้ดีขึ้น ดังที่ Michael D. Williams (2000) กล่าวไว้ว่า ชุดสื่อประสมจะช่วยตอบสนองความแตกต่างของนักเรียนและช่วยในการจัดการเรียนการสอนพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคลได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับที่ พิมพาพรรณ ทองกิ่ง (2560) กล่าวถึงประโยชน์ของสื่อประสมว่าเป็นสื่อการสอนที่มีประโยชน์ต่อนักเรียนมากมายหลายประการ นั่นคือ ช่วยให้การเรียนรู้ถูกต้อง ชัดเจน ง่าย

ต่อการเข้าใจ ตลอดจนกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนและส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของนักเรียน ตลอดจนสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา เพราะสื่อการสอนช่วยให้นักเรียนจำนวนมากสามารถเรียนรู้ได้อย่างทั่วถึงและประสบความสำเร็จ ซึ่งมีงานวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้สื่อประสมมาใช้ในการเรียนการสอนนั้นมีอยู่หลายเรื่องด้วยกัน เช่น กันต์ฉัตรนิทรราชว (2555) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้สื่อประสมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สมชาย แก้วเจริญ (2555) ศึกษาเรื่อง การใช้สื่อประสมเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านทำนองเสนาะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และปัทมา ชื่นอินทร์งาม (2556) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการเรียนรู้ด้วยชุดสื่อประสมร่วมกับกิจกรรมการสอนที่เน้นการพูดที่ส่งผลต่อความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดหอมเกร็ด งานวิจัยทั้ง 3 เรื่องนี้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภายหลังจากการเรียนโดยใช้สื่อประสมสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนโดยใช้สื่อประสม

สำหรับการเรียนรู้ในเรื่องของคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น ถือได้ว่าเป็นสิ่งที่มีความยากสำหรับผู้เริ่มเรียน เพราะภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาต่างประเทศที่สองที่มีคำช่วยหลายตัว และมีวิธีการใช้ที่หลากหลาย เมื่อนักเรียนไม่เข้าใจก็จะรู้สึกเบื่อและไม่ตั้งใจเรียน และรูปแบบการสอนก็มีส่วนสำคัญเช่นกัน โดยผู้วิจัยพบว่าถ้าสอนโดยวิธีการบรรยายตามหนังสือเพียงอย่างเดียว นักเรียนจะไม่สนใจไม่ตั้งใจเรียนและอาจมีรู้สึกไม่อยากเรียน โดยเฉพาะเรื่องคำช่วยที่มีวิธีการใช้ที่หลากหลาย ซึ่งต้องอาศัยความเข้าใจ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาสื่อประสมส่งเสริมการเรียนคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น โดยผู้วิจัยเชื่อว่าการนำสื่อประสมมาช่วยในการพัฒนาการเรียนรู้เรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นของนักเรียน จะสามารถช่วยให้นักเรียนหันมาสนใจ ตั้งใจเรียน และมีคะแนนเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นดีขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาสื่อประสมเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อศึกษาผลการเรียนคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น โดยใช้สื่อประสม
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อสื่อประสม เรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

1. ผลการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นด้วยสื่อประสม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
2. ผลการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น หลังเรียนด้วยสื่อประสมกับเรียนผ่านไปแล้วสองสัปดาห์ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเลือก โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 124 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเลือก โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ที่มีผลการเรียนภาษาญี่ปุ่นระดับต้น มีคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ จำนวน 45 คน

2. เนื้อหา

2.1 เรื่องที่ 1 ภาษาญี่ปุ่นเข้าใจง่าย ตอนที่ 1 ประกอบด้วย คำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น เรื่อง คำช่วย จำนวน 4 ตัว คือ は、も、が、の พร้อมแบบฝึกหัดท้ายเรื่องเมื่อเรียนจบแต่ละคำช่วย

2.2 เรื่องที่ 2 ภาษาญี่ปุ่นเข้าใจง่าย ตอนที่ 2 ประกอบด้วย คำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น เรื่อง คำช่วย จำนวน 4 ตัว คือ に、を、へ、で พร้อมแบบฝึกหัดท้ายเรื่องเมื่อเรียนจบแต่ละคำช่วย

3. ระยะเวลาที่ทำการวิจัย คือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564

1.5 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ สื่อประสมเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น

ตัวแปรตาม ได้แก่

1. ผลการเรียนรู้ด้วยสื่อประสมเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น
2. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสื่อประสมเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

สื่อประสม หมายถึง คลิปวิดีโอ YouTube ที่มีเสียง ภาพประกอบ คำบรรยาย เรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น จำนวน 2 คลิป ที่ผู้วิจัยได้พัฒนา และนำมาใช้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้คำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเลือก โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564

การพัฒนาสื่อประสม หมายถึง การศึกษารูปแบบวิธีการ และขั้นตอนการสร้างสื่อประสมเพื่อนำมาใช้ส่งเสริมการเรียนรู้คำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเลือก โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564

ประสิทธิภาพของสื่อประสม หมายถึง คุณภาพของสื่อประสมเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นที่นำมาใช้ส่งเสริมการเรียนรู้คำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเลือก โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โดยใช้เกณฑ์ 75/75

ไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่นระดับต้น หมายถึง คำช่วยภาษาญี่ปุ่นที่ปรากฏในแบบเรียนรายวิชาภาษาญี่ปุ่น Akiko To Tomodachi เล่ม 1 และ 2 ที่ผู้วิจัยเลือกมาใช้สร้างเป็นสื่อประสมจำนวน 8 ตัว ได้แก่ คำช่วย は、も、が、の、に、を、へ、で

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเลือก โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ที่มีต่อการเรียนการสอนคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น โดยใช้สื่อประสม

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้สื่อประสมประกอบการเรียนคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นที่มีประสิทธิภาพ สามารถใช้สอนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เลือกเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่นได้
2. เป็นแนวทางให้กับครูผู้สอนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยในการสร้างและพัฒนาสื่อประสมเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น แทนการใช้เพียงแค่นี้อาจหาจากในตำราเรียนอย่างเดียว
3. นักเรียนสามารถพัฒนาความรู้ในด้านคำช่วยภาษาญี่ปุ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. เป็นแนวทางให้ผู้สอนนำไปพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาญี่ปุ่นให้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาของบทเรียนภาษาญี่ปุ่นในเรื่องอื่น ๆ

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง การพัฒนาสื่อประสมส่งเสริมการเรียนรู้ไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่นระดับต้นครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการดำเนินการวิจัย โดยมีหัวข้อดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

1.1 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

1.2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

2. แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่สอง

2.1 วิธีการสอนภาษาต่างประเทศที่สอง

2.2 ความสำคัญของการเรียนภาษาต่างประเทศที่สอง

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่สอง

2.4 กระบวนการการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

3. แนวคิดเกี่ยวกับสื่อประสมในการจัดการเรียนรู้

3.1 ความหมายของสื่อประสม

3.2 แนวคิดที่นำไปสู่การพัฒนาสื่อประสม

3.3 องค์ประกอบของสื่อประสม

3.4 ประเภทของสื่อประสม

3.5 การหาประสิทธิภาพของสื่อประสม

3.6 ประโยชน์ของสื่อผสม

4. คำช่วยภาษาญี่ปุ่น

4.1 ความหมายและการนำไปใช้ของคำช่วยภาษาญี่ปุ่น

4.2 ประเภทของคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น

5. ความคงทนในการเรียนรู้
  - 5.1 ความหมายความคงทนในการเรียนรู้
  - 5.2 รูปแบบของกระบวนการจำ
  - 5.3 องค์ประกอบของความจำ
  - 5.4 กิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยให้เกิดความคงทนในการเรียนรู้
6. ความพึงพอใจ
  - 6.1 ความหมายของความพึงพอใจ
  - 6.2 ความสำคัญของความพึงพอใจ
  - 6.3 องค์ประกอบที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 7.1 งานวิจัยภายในประเทศ
  - 7.2 งานวิจัยต่างประเทศ
8. กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

กระทรวงศึกษาธิการ (2552) ได้จัดทำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อให้การจัดการศึกษาของประเทศเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเป็นระเบียบแบบแผนถูกต้องตรงกันทั้งหมด โดยกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศก็เป็น 1 ใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ถูกรับรองอยู่ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1.1 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึก และความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ โดยการพูดและการเขียน

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

มาตรฐาน ต 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

1.5 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ตารางที่ 2.1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556)

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

	ม.4	ม.5	ม.6
ตัวชี้วัดชั้นปี	1. ปฏิบัติตามคำสั่งง่าย ๆ คำขอร้องง่าย ๆ ที่ฟังหรืออ่าน	1. ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง คำแนะนำ คำอธิบาย และคำบรรยายที่ฟังและอ่าน	1. ปฏิบัติตามคำแนะนำ ในคู่มือการใช้งานต่าง ๆ คำชี้แจง คำอธิบาย และคำบรรยายที่ฟังและอ่าน
สาระการเรียนรู้	คำสั่ง คำขอร้อง ที่ใช้ใน ห้องเรียน และใน	คำสั่ง คำขอร้อง คำแนะนำ คำอธิบายและ	คำแนะนำในคู่มือการใช้งานต่าง ๆ คำชี้แจง

<p>ภาษาญี่ปุ่น</p>	<p>ชีวิตประจำวัน</p> <p>ตัวอย่าง</p> <p>- きりつ・れい・ちゃくせき ..... てください。 -はじめましょう。 -Nをください。</p>	<p>คำบรรยาย</p> <p>ตัวอย่าง</p> <p>-聞いてください。 -かしていただきませんか。 -飲まないでください。 -休んだほうがいいです。</p>	<p>คำอธิบาย และคำบรรยาย</p> <p>ตัวอย่าง</p> <p>-きかいの説明 -学校のきそく</p>
<p>ตัวชี้วัดชั้นปี</p>	<p>ม.4</p> <p>1. ปฏิบัติตามคำสั่งง่าย ๆ คำขอเรื่องง่าย ๆ ที่ฟังหรืออ่าน</p>	<p>ม.5</p> <p>1. ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง คำแนะนำ คำอธิบายและคำบรรยายที่ฟังและอ่าน</p>	<p>ม.6</p> <p>1. ปฏิบัติตามคำแนะนำในกลุ่มมือการใช้งานต่าง ๆ คำชี้แจง คำอธิบาย และคำบรรยายที่ฟังและอ่าน</p>
		<p>-出かけないほうがいいです。 -先生にそうでしたらいいですよ。 คำแนะนำในฉลากยา - 一日に二回 薬を飲んでください。 - 朝ご飯の後と、晩ご飯の後です。 คำอธิบายในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น การทำอาหาร - 初めにえびをあらいます。 คำบรรยายลักษณะบุคคลสิ่งของ เช่น - 新しい先生はかみが長くてめがねをかけています。</p>	

	ม.4	ม.5	ม.6
ตัวชี้วัดชั้นปี	2.อ่านออกเสียงตัวอักษร ประสมคำอ่านกลุ่มคำ ประโยคและข้อความง่ายๆ ได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน	2. อ่าน ออกเสียง คำ กลุ่ม คำ ประโยค ข้อความ และบทอ่านสั้น ๆ ถูกต้องตามหลักการ อ่าน	2. อ่านออกเสียงข้อความ ข่าว ประกาศ โฆษณา บทร้อยกรองและนิทาน ถูกต้องตามหลักการอ่าน
สาระการ เรียนรู้ ภาษาญี่ปุ่น	<p>- ตัวอักษรฮิรางานะ คา ตากานะ และคันจิ</p> <p>- หลักการอ่านออกเสียง ตัวอักษร</p> <p>ตัวอย่าง</p> <p>- ตัวอักษร あ~ん、ア ~ン, อักษร คัน จิ เบื้องต้น เช่น 日、本、 人</p> <p>- เครื่องหมาย ゃ (てん てん) และ ゃ (ま る)</p> <p>- เสียงกัก (เสียง つ เล็ก)</p> <p>- เสียงยาว</p> <p>- เสียงควบ (เสียง や、 ゆ、よ เล็ก)</p> <p>- accent : あめ (ฝน) あめ (ลูกกวาด)</p> <p>- intonation : お名前 は ( ) ああ、あそこですか。 ( )</p>	<p>- คำ กลุ่มคำ ประโยค ข้อความ และบทอ่านสั้นๆ</p> <p>- หลักการอ่านออกเสียงเช่น การออกเสียงตามระดับสูงต่ำ ในพยางค์ คำ กลุ่มคำ ประโยคหรือข้อความ</p> <p>ตัวอย่าง</p> <p>A:それは何ですか。 B:これですか。( )と けいです。</p>	<p>- ข้อความ ข่าว ประกาศ โฆษณา บทร้อยกรอง และนิทาน</p> <p>- หลักการอ่านออกเสียง เช่น การออกเสียงตาม ระดับสูงต่ำในประโยค หรือ ข้อความ ข่าว ประกาศ โฆษณา บทร้อย กรอง และนิทาน</p>

	ม.4	ม.5	ม.6
ตัวชี้วัดชั้นปี	3. เลือกลงและระบุภาพตรงตามความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยคและข้อความสั้น ๆ ที่ฟังหรืออ่าน	3. อธิบายหรือตีชนประโยคและข้อความให้สัมพันธ์กับสื่อที่ไม่ใช่ความเรียงรูปแบบต่างๆ ที่อ่านรวมทั้งระบุและเขียนสื่อที่ไม่ใช่ความเรียงรูปแบบต่างๆ ให้สัมพันธ์กับประโยคและข้อความที่ฟังหรืออ่าน	3. อธิบายและตีชนประโยคข้อความให้สัมพันธ์กับสื่อที่ไม่ใช่ความเรียงรูปแบบต่างๆ ที่อ่าน รวมทั้งระบุและเขียนสื่อที่ไม่ใช่ความเรียงรูปแบบต่างๆ ให้สัมพันธ์กับประโยคและข้อความที่ฟังหรืออ่าน
สาระการเรียนรู้ ภาษาญี่ปุ่น	<ul style="list-style-type: none"> - คำ กลุ่มคำ ประโยค หรือข้อความเกี่ยวกับเรื่องใกล้ตัว เช่น ตนเอง ครอบครัว โรงเรียน อาหาร เครื่องดื่ม - คำศัพท์ 300 - 500 คำ - อักษรคันจิ 50 - 80 ตัว <p>ตัวอย่าง</p> <ul style="list-style-type: none"> - わたしはいつも6時に起きます。 - この学校の校庭は広いです。 - 学校へ行きます。 - 上の兄はピアノをひくことができます。 	<ul style="list-style-type: none"> - ประโยคและข้อความที่เกี่ยวกับเรื่องใกล้ตัว เช่น ตนเอง ครอบครัว โรงเรียน อาหาร เครื่องดื่ม สุขภาพ การเดินทาง การท่องเที่ยว ธรรมชาติ การซื้อ-ขาย งานอดิเรก การแต่งกาย - คำศัพท์สะสม 500 - 1,000 คำ - อักษรคันจิสะสม 80 - 250 ตัว - สื่อที่ไม่ใช่ความเรียงเช่น ภาพกราฟ แผนภูมิ แผนผังแผนที่ ตาราง สัญลักษณ์ เครื่องหมายต่างๆ <p>ตัวอย่าง</p> <ul style="list-style-type: none"> - あたまでがいたいです。 - まっすぐ行ってください。 - しゆみはゲームをすることです。 - 白いシャツを着ています。 	<ul style="list-style-type: none"> - ประโยค ข้อความ เช่น เรื่องเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน หุ่นยนต์ สิ่งแวดล้อม สุขภาพ การเดินทาง การท่องเที่ยว ธรรมชาติ การซื้อ-ขาย งานอดิเรก การแต่งกาย เทศกาล การศึกษาอาชีพ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ฯลฯ - คำศัพท์สะสม 1,000-1,500 คำ - อักษรคันจิสะสม 250-300 ตัว - สื่อที่ไม่ใช่ความเรียงเช่น ภาพกราฟ แผนภูมิ แผนผังแผนที่ ตาราง สัญลักษณ์ เครื่องหมายต่างๆ <p>ตัวอย่าง</p> <ul style="list-style-type: none"> - 新聞によると北海道で地震があったそうです。 - ごみがふえてきました。これからもふえていくと思います。 - ファーストフードばかり食べるのは体にわるいです。

	ม.4	ม.5	ม.6
ตัวชี้วัดชั้นปี	4. ตอบคำถามจากการฟังและอ่านประโยค บทสนทนา ข้อความ หรือ บทอ่านสั้น ๆ	4. จับใจความสำคัญและตอบคำถามจากการฟังและอ่านบทสนทนา บทอ่านสั้น ๆ และเรื่องเล่า	4. จับใจความสำคัญ วิเคราะห์ความ สรุปล ความ ดีความและแสดงความคิดเห็นจากการฟังและอ่านเรื่องสั้น ๆ นิทานง่าย ๆ และเรื่องเล่าพร้อมทั้งให้เหตุผลและยกตัวอย่างประกอบ
สาระการเรียนรู้ ภาษาญี่ปุ่น	<p>- บทสนทนา ข้อความ บทอ่านสั้น ๆ</p> <p>- คำถามแบบตอบรับ/ ปฏิเสธ แบบให้เลือก และแบบที่มีคำแสดงคำถาม</p> <p>ตัวอย่าง</p> <p>- 日本人ですか。 - 日本人ですか、タイ人ですか。 - どこへ行きますか。 - だれ・何・どこ・いつ・どうやって・どちら・どう・どんな+N・どの+N・どれ・どのぐらい</p>	<p>- บทสนทนา บทอ่านสั้น ๆ เรื่องเล่า เช่น อีเมล จดหมาย ป้ายประกาศ บันทึกรประจำวัน บันทึกช่วยจำ</p> <p>- การจับใจความสำคัญ เช่น หัวข้อเรื่อง ใจความสำคัญ รายละเอียด สนับสนุน</p> <p>- คำถามเกี่ยวกับใจความสำคัญของเรื่อง เช่น ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม ใช่หรือไม่</p> <p>ตัวอย่าง</p> <p>- どうしてですか。 - どうしたんですか。 - どちらが長いですか。 - どれが一番好きですか。</p>	<p>- บทสนทนา เรื่องสั้น ๆ นิทานง่าย ๆ และเรื่องเล่า</p> <p>- การจับใจความสำคัญ การวิเคราะห์ความ การสรุปความ การตีความ</p> <p>- คำถามเกี่ยวกับใจความสำคัญ เช่น ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม ใช่หรือไม่</p> <p>- ประโยคที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็น สรุปล ความ การให้เหตุผล และการยกตัวอย่าง</p> <p>ตัวอย่าง</p> <p>- パイロットや外交官のよ うな仕事です。 - どうして交通じゅうたい がひどくなったんですか。 - たばこをすわない人はこ れからもふえていくと思 います。</p>

	ม.4	ม.5	ม.6
ตัวชี้วัดชั้นปี	4. ตอบคำถามจากการฟัง และอ่านประโยค บท สนทนา ข้อความ หรือ บทอ่านสั้น ๆ	4. จับใจความสำคัญและ ตอบคำถามจากการฟัง และอ่านบทสนทนา บท อ่านสั้น ๆ และเรื่องเล่า	4. จับใจความสำคัญ วิเคราะห์ความ สรุปความ ตีความและแสดงความ คิดเห็นจากการฟังและ อ่านเรื่องสั้น ๆ นิทานง่าย ๆ และเรื่องเล่าพร้อมทั้ง ให้เหตุผลและยกตัวอย่าง ประกอบ
สาระการ เรียนรู้ ภาษาญี่ปุ่น			<p>- すてきなかばんです ね。 チェンマイで買ったん ですか。 - 将来外国へいける仕事 したいと思っています。 たとえば、パイロットや がいこうかんのような 仕事です。</p>

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร
 มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดง
 ความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

	ม.4	ม.5	ม.6
ตัวชี้วัดชั้นปี	1. พูดโต้ตอบด้วยคำสั้น ๆ ง่าย ๆ ในการแลกเปลี่ยน ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เรื่อง ต่างๆ ใกล้ตัวและสถานการณ์ ในชีวิตประจำวัน	1. สนทนาและเขียนโต้ตอบ เกี่ยวกับตนเองเรื่องต่างๆ ใกล้ ตัว สถาน การ ณ์ ใน ชีวิตประจำวัน ประสบการณ์ และสื่อสารอย่างต่อเนื่องและ เหมาะสม	1. สนทนาและเขียนโต้ตอบข้อมูล เกี่ยวกับตนเองและเรื่องต่างๆ ใกล้ ตัวประสบการณ์ สถานการณ์ ข่าว หรือเหตุการณ์ ประเด็นที่อยู่ใน ความสนใจของสังคมและสื่อสาร อย่างต่อเนื่องและเหมาะสม
สาระการ เรียนรู้ ภาษาญี่ปุ่น	<p>- ภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร ระหว่างบุคคลเช่นคำทักทาย ในโอกาสต่างๆ คำขอบคุณ ขอโทษ การชักชวน</p> <p>- ภาษาที่ใช้บอกข้อมูล เกี่ยวกับตนเอง เรื่องต่าง ๆ ใกล้ตัวและสถานการณ์ ในชีวิตประจำวัน เช่น การแนะนำตัวเองและ ผู้อื่น การแนะนำ โรงเรียน กิจกรรม ประจำวัน</p> <p>ตัวอย่าง</p> <p>-おはようございます。 -はじめまして。よろしくおねがいします。 -日本語のきょうしつはにかいにあります。 -六時におきます。</p>	<p>- ภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร ระหว่างบุคคล เช่น การแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง สถานการณ์ต่างๆ ทั้งในภาษาพูดและภาษาเขียน</p> <p>- ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง บุคคล กิจกรรม ประสบการณ์ สถานการณ์ ต่าง ๆ เหตุการณ์ ประเด็นที่กำลังอยู่ในความสนใจ</p> <p>ตัวอย่าง</p> <p>-カメラを買いたいんですがどこで買ったらいいですか。 -すみません、八番ラメンレストランはどこですか。 -日本へ行ったことがありますか。 -からいものが食べられません。</p>	<p>- ภาษาที่ใช้ในการสื่อสารระหว่างบุคคลเช่นการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เรื่องต่างๆ ใกล้ตัว ประสบการณ์ สถานการณ์ ข่าว หรือเหตุการณ์ และประเด็นที่อยู่ในความสนใจของสังคม</p> <p>- ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง บุคคล กิจกรรม ประสบการณ์ สถานการณ์ต่างๆ ข่าวเหตุการณ์ ประเด็นที่อยู่ในความสนใจของตนเองและสังคม</p> <p>ตัวอย่าง</p> <p>-テレビによると中国で地震があったそうです。 -こうかい問題について書いてください。 - A : ニュースによるといきん、けいたい電話を持っている高校生がふえるそうです。これについてどうお思いますか。 B : 便利でいいと思います。</p>

	ม.4	ม.5	ม.6
ตัวชี้วัดชั้นปี	2.เลือกและใช้ คำสั่ง คำชักชวน คำขอร้องง่ายๆ ได้	2.เลือกและใช้คำขอร้องให้คำแนะนำคำขออนุญาต คำชี้แจง และคำอธิบายตามสถานการณ์อย่างเหมาะสม	2.เลือกและใช้คำขอร้องคำขออนุญาต คำชี้แจง คำอธิบายให้คำแนะนำได้อย่างคล่องแคล่ว
สาระการเรียนรู้ ภาษาญี่ปุ่น	<p>- คำสั่ง คำชักชวน คำขอร้องง่ายๆ</p> <p>ตัวอย่าง</p> <p>- すわってください。 - コーラをください。 -A: いっしょに日本料理を作りませんか。 B: はい、作りましょう。</p>	<p>- คำขอร้อง คำแนะนำ คำขออนุญาต คำชี้แจง คำอธิบายในสถานการณ์ต่างๆ</p> <p>ตัวอย่าง</p> <p>- A: まどを閉めてくださいませんか。 B: はい、いいですよ。 - A: この本をかしてくださいませんか。 B: すみません。今、ちょっと。。。 -A: ケーキを買いたいですか。 B: ケーキならABC屋で買ったらいいですよ。 -はじめに、つぎに、それから、さいごに</p>	<p>- คำขอร้อง คำแนะนำ คำขออนุญาต คำชี้แจง คำอธิบายที่มีรูปประโยคที่ซับซ้อนขึ้น</p> <p>ตัวอย่าง</p> <p>- A: カメラを買いたいですか。。。 B: カメラなら、駅の前の店で買ったらいいですよ。安いし、サービスもいいです。 - A: 答えは、えんぴつで書いてもいいですか。 B: はい、いいですよ。 いいえ、えんぴつで書かないでください。 いいえ、ペンで書いてください。 -がいこうかんになりたいなら、いろいろな外国語を勉強した方がいいですね。</p>

	ม.4	ม.5	ม.6
ตัวชี้วัดชั้นปี	3. พูดและเขียนแสดงความต้องการของตนเองในสถานการณ์ง่ายๆ	3. พูดและเขียนแสดงความต้องการ ขอและให้ความช่วยเหลือตอบรับและปฏิเสธ การให้ความช่วยเหลือในสถานการณ์ต่างๆ อย่างเหมาะสม	3. พูดและเขียนแสดงความต้องการขอและเสนอให้ความช่วยเหลือตอบรับและปฏิเสธ การให้ความช่วยเหลือในสถานการณ์ จำลอง/สถานการณ์ จริงอย่างเหมาะสม
สาระการเรียนรู้ ภาษาญี่ปุ่น	<p>- ภาษาที่ใช้แสดงความต้องการในสถานการณ์ต่างๆ</p> <p>ตัวอย่าง</p> <p>- A : 飲み物は何にしますか。 B : 私はコーラにします。</p> <p>- 白いかばんをください。</p>	<p>- ภาษาที่ใช้แสดงความต้องการ ขอและให้ความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธ การให้ความช่วยเหลือในสถานการณ์ต่างๆ</p> <p>ตัวอย่าง</p> <p>- じしよを借りたいんですが。。</p> <p>- A : ゲームのやり方をおしえてくださいませんか。 B : すみません。わたしもわかりません。</p> <p>- 先生にもう一度説明してもらいます。</p>	<p>- ภาษาที่ใช้แสดงความต้องการ ขอและเสนอให้ความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธ การให้ความช่วยเหลือ ในสถานการณ์ จำลองหรือสถานการณ์จริง</p> <p>ตัวอย่าง</p> <p>- 車がほしいです。</p> <p>- A : さいふを落としましたんです。 B : お金を貸しましょうか。 (นักเรียนเสนอช่วยเหลือของให้ครู)</p> <p>- 学生 : 先生、重そうですね。お持ちしましょうか。 先生 : ありがとうございます。／おねがいします。(ตอบรับ) いいえ、だいじょうぶです。(ตอบปฏิเสธ)</p>

	ม.4	ม.5	ม.6
ตัวชี้วัดชั้นปี	4. พูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน ครอบครัวและเรื่องใกล้ตัว	4. พูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูล บรรยาย อธิบายและเปรียบเทียบเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังหรืออ่านอย่างเหมาะสม	4. พูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูล บรรยาย อธิบาย เปรียบเทียบและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องหรือประเด็น หรือข่าวหรือเหตุการณ์ที่ฟังและอ่านอย่างเหมาะสม
สาระการเรียนรู้ ภาษาญี่ปุ่น	<p>- ภาษาที่ใช้ขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวเอง เพื่อน ครอบครัวและเรื่องใกล้ตัว</p> <p>ตัวอย่าง</p> <p>-お名前は。 -何人兄弟ですか。 - 妹は目が大きいです。 -A さんは英語が好きです。 / 上手です。 -学校はチェンマイにあります。</p>	<p>- ภาษาที่ใช้ขอและให้ข้อมูล บรรยาย อธิบาย และเปรียบเทียบเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังหรืออ่าน</p> <p>ตัวอย่าง</p> <p>-A: すみません、本はどこですか。 B: 一つ目のかどを右にまがってください。 -A: すいかとぶどうとどちらが高いですか。 B: ぶどうのほうがすいかより高いです。 -A: 日本りょうりの中で何が一番好きですか。 B: さしみが一番好きです。</p>	<p>- ภาษาที่ใช้ขอและให้ข้อมูล บรรยาย อธิบาย เปรียบเทียบและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องหรือประเด็นหรือข่าวหรือเหตุการณ์ที่ฟังและอ่าน</p> <p>ตัวอย่าง</p> <p>-すみません。インタビューをおねがいましたいんです。。。 -ろうそく祭りは七月に行われます。 -だれによって建てられましたか。 -どんな時に「さようなら」と言いますか。 -A: 日本人についてどう思いますか。 B: やさしいと思います。</p>

	ม.4	ม.5	ม.6
ตัวชี้วัดชั้นปี	5. พูด และ เขียน แสดง ความรู้ สึก ของ ตน เอง เกี่ยวกับ เรื่อง ใ ก ล้ ตั ว และ กิจกรร ม ต่าง ๆ	5. พูด และ เขียน บรรยาย แสดง ความรู้ สึก ของ ตน เอง เกี่ยวกับ เรื่อง ใ ก ล้ ตั ว กิจกรร ม และ ประส บการณ ์ อย่าง มี เหตุผล	5. พูด และ เขียน บรรยาย ความรู้ สึก และ แสดง ความ คิดเห็น ของ ตน เอง เกี่ยวกับ เรื่อง ต่ า ง ๆ กิจกรร ม ประส บการณ ์ และ ข่า ว หรือ เหตุการณ ์ อย่าง มี เหตุผล
สาระการ เรียนรู้ ภาษาญี่ปุ่น	- ภาษา ที่ ใช้ ใน การ แสดง ความรู้ สึก ของ ตน เอง เกี่ยวกับ เรื่อง ใ ก ล้ ตั ว และ กิจกรร ม ต่าง ๆ ตัวอย่าง -A: りょこうはどうでしたか。 B: たのしかったです。 -A: タイ語はやさしいです。日本語はどうですか。 B: 日本語もやさしいです。	- ภาษา ที่ ใช้ ใน การ แสดง ความรู้ สึก ของ ตน เอง เกี่ยวกับ เรื่อง ใ ก ล้ ตั ว กิจกรร ม ประส บการณ ์ และ ให้ เหตุผล ประกอบ ตัวอย่าง -道がこんでいたので、おくれました。 -てつだってくれて、ありがとう。 -おそくなって、すみません。 -A: 昼ごはんを食べませんでしたね。どうしてですか。 B: おなかがいたいからです。 -A: どうしたんですか。 B: かぜをひいたんです。	- ภาษา ที่ ใช้ ใน การ แสดง ความรู้ สึก ความ คิดเห็น ของ ตน เอง เกี่ยวกับ เรื่อง ต่ า ง ๆ กิจกรร ม ประส บการณ ์ ข่า ว หรือ เหตุการณ ์ และ ให้ เหตุผล ประกอบ ตัวอย่าง -作文 -スピーチ -ニュース

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ โดยการพูดและการเขียน

	ม.4	ม.5	ม.6
ตัวชี้วัดชั้นปี	1. พูดและเขียนข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน กิจกรรมประจำวัน และสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว	1. พูดและเขียนนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง กิจกรรมประจำวัน สิ่งแวดล้อมใกล้ตัว และประสบการณ์	1. พูดและเขียนนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง ประสบการณ์ ข่าว เหตุการณ์ เรื่องและประเด็นต่างๆ ที่อยู่ในความสนใจของสังคม
สาระการเรียนรู้ ภาษาญี่ปุ่น	<p>- ภาษาในการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน กิจกรรมประจำวัน และสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว</p> <p>ตัวอย่าง</p> <p>- たなかです。 - NはNがA d j。 Nが好きです。 / 上手です。 私は六時におきます。 日本語のきょうしつはにかいにあります。 毎日新聞を読みます。 うちから学校まで一時間かかります。 - きょうしつは小さいです。 - ホアヒンの海はどうですか。</p>	<p>- ภาษาในการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง กิจกรรมประจำวัน สิ่งแวดล้อมใกล้ตัว และประสบการณ์</p> <p>ตัวอย่าง</p> <p>おもしろい本だったら、買います。 道が混んでいるかもしれませんから、早く出ましょう。 A: いつも朝ごはんを食べませんね。どうしてですか。 B: ばんごはんをたくさん食べますから。 - ~と思う。</p>	<p>- ภาษาที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง ประสบการณ์ ข่าว เหตุการณ์ เรื่อง และประเด็นต่างๆ ที่อยู่ในความสนใจของสังคม</p> <p>ตัวอย่าง</p> <p>A: テレビのニュースによると、ファーストフードばかり食べる若者が増えたそうです。これについてどう思いますか。 B: ファーストフードは体に悪いと思います。あまり食べないほうが良いと思います。</p>

	ม.4	ม.5	ม.6
ตัวชี้วัดชั้นปี	2.เขียนภาพ แผนที่และตารางแสดงข้อมูลต่างๆตามที่ได้ฟังหรืออ่าน	2.พูดและเขียนสรุปใจความสำคัญที่ได้จากเรื่องราว กิจกรรม เหตุการณ์ที่อยู่ในความสนใจ	2.พูดและเขียนสรุปใจความสำคัญ/แก่นสาระที่ได้จากการวิเคราะห์เรื่อง กิจกรรม/ข่าว/เหตุการณ์ และสถานการณ์ที่อยู่ในความสนใจของสังคม
สาระการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น	- คำ กลุ่มคำ ประโยค และข้อความที่มีความหมายสัมพันธ์กับภาพ แผนที่ และตารางแสดงข้อมูลต่างๆ	- การจับใจความสำคัญ เรื่อง กิจกรรม เหตุการณ์ที่อยู่ในความสนใจ ตัวอย่าง アンケートの発表 (แบบสำรวจความคิดเห็น)	- การจับใจความสำคัญ แก่นสาระที่ได้จากการวิเคราะห์เรื่อง กิจกรรม/ข่าว/เหตุการณ์และสถานการณ์ที่อยู่ในความสนใจของสังคม ตัวอย่าง ごみ問題

	ม.4	ม.5	ม.6
ตัวชี้วัดชั้นปี	3.พูดและเขียนแสดงความคิดเห็นง่ายๆ เกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ใกล้ตัว	3. พูดและเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมหรือเรื่องต่างๆ ใกล้ตัว พร้อมทั้งให้เหตุผลสั้นๆ	3. พูดและเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม ประสบการณ์ และเหตุการณ์ทั้งในท้องถิ่น สังคมและโลก พร้อมทั้งให้ เหตุผลและยกตัวอย่างประกอบ
สาระการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น	- การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ใกล้ตัว ตัวอย่าง わたしの学校 私の家族 わたしの一日	- การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ใกล้ตัว และการให้เหตุผล เช่น การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการคบเพื่อน/ที่สุดใจในญี่ปุ่น/อาหารญี่ปุ่นของฝาก	- การแสดงความคิดเห็น การให้เหตุผลประกอบและยกตัวอย่างเกี่ยวกับกิจกรรม ประสบการณ์ และเหตุการณ์ในท้องถิ่น สังคมและโลก เช่น おふろ ตู้ขายสินค้าอัตโนมัติ การกำจัดขยะ

	ม.4	ม.5	ม.6
ตัวชี้วัดชั้นปี	3. พูดและเขียนแสดงความคิดเห็น ง่ายๆ เกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ใกล้ตัว	3. พูดและเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมหรือเรื่องต่างๆ ใกล้ตัว พร้อมทั้งให้เหตุผลสั้นๆ	3. พูดและเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม ประสิทธิภาพ และเหตุการณ์ทั้งในท้องถิ่น สังคมและโลก พร้อมทั้งให้เหตุผลและยกตัวอย่างประกอบ
สาระการเรียนรู้ ภาษาญี่ปุ่น		ตัวอย่าง いえ 家からがっこうまで わたしのけいけん わたしのしゅみ わたしの友達 <small>ともだち</small>	อาชีพยอดนิยมของนักเรียนมัธยมปลาย เครื่องแบบนักเรียน แผ่นดินไหว ตัวอย่าง โครงสร้างคำกล่าว (スピーチ) みなさん、今日は_____についてお話しします。 . . . . みなさんはどう思いますか。これでおわります。ありがとうございました。 - <small>しゃかいもんだい</small> 社会問題-

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

	ม.4	ม.5	ม.6
ตัวชี้วัดชั้นปี	1. ใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และ กิริยาท่าทางอย่างสุภาพตาม มารยาทสังคมและวัฒนธรรม ของญี่ปุ่น	1. ใช้ภาษาน้ำเสียงและกิริยา ท่าทางอย่างสุภาพเหมาะสม กับระดับบุคคลและโอกาส ตามมารยาทสังคมและ วัฒนธรรมของญี่ปุ่น	1. เลือกใช้ภาษาน้ำเสียงและ กิริยาท่าทางเหมาะสมกับ ระดับบุคคล โอกาส สถานที่ ตามมารยาทสังคมและ วัฒนธรรมของญี่ปุ่น
สาระการ เรียนรู้ ภาษาญี่ปุ่น	1. การใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และกิริยาท่าทางในการ สันทนาการตามมารยาท สังคมและวัฒนธรรมของ ญี่ปุ่น ตัวอย่าง การแนะนำตัวและการ แลกนามบัตร การโค้งเบบญี่ปุ่น การลงท้ายชื่อผู้อื่นด้วย ~さん、~ ^{せんせい} 先生 คำพูด/คำทักทายใน โอกาสต่างๆ เช่น しつれいします。 いただきます。 また、あした。	1. การใช้ภาษาน้ำเสียง และ กิริ ย า ท่า ท าง เหมาะสมกับระดับบุคคล และโอกาสตามมารยาท สังคมและวัฒนธรรม ญี่ปุ่น ตัวอย่าง ม ร ย า ท ใน การ รับประทานอาหาร เช่น รับประทานอาหาร เช่น การใช้ตะเกียบ ตำแหน่งที่ นั่งในโต๊ะอาหารและในที่ ประชุม การใช้สำนวน おねがい します。 การให้ของขวัญ ของฝาก (日本で買ったものが。。)	1. การใช้ภาษาน้ำเสียง และ กิริ ย า ท่า ท าง เหมาะสมกับระดับบุคคล โอกาส สถานที่ ตาม มารยาท สังคม และ วัฒนธรรมญี่ปุ่น ตัวอย่าง ภาษาสุภาพ (敬語) คำยกย่อง ご家族/ いらっしゃる คำถ่อมตัว もうします/ いただく คำสุภาพ こちら/いかが

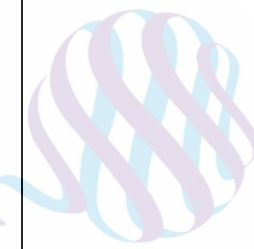
ตัวชี้วัดชั้นปี	2. อธิบายอย่างง่าย ๆ เกี่ยวกับเทศกาล วันสำคัญ งานฉลอง และชีวิตความเป็นอยู่ของชาวญี่ปุ่น	2. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเทศกาล/วันสำคัญ/งานฉลองและชีวิตความเป็นอยู่อย่างง่าย ๆ ของญี่ปุ่น	2. อธิบาย/อภิปรายวิถีชีวิต ความคิด ความเชื่อ และที่มาของขนบธรรมเนียมและประเพณีของญี่ปุ่น
สาระการเรียนรู้ ภาษาญี่ปุ่น	<p>- คำศัพท์ และ ข้อมูลเกี่ยวกับเทศกาล วันสำคัญ งานฉลอง และชีวิตความเป็นอยู่ของชาวญี่ปุ่น</p> <p>ตัวอย่าง วันเด็ก (子供の日) วันปีใหม่ (正月) วันบรรลุนิติภาวะ (成人の日)</p>	<p>- ข้อมูลเกี่ยวกับเทศกาล วันสำคัญ งานฉลอง และชีวิตความเป็นอยู่ของญี่ปุ่น</p> <p>ตัวอย่าง บัตรอวยพรปีใหม่ (年賀状) วันทานะบาตะ (七夕) อาหารญี่ปุ่น (日本料理) ไฮกุ (俳句)</p>	<p>- วิถีชีวิต ความคิด ความเชื่อ และที่มาของขนบธรรมเนียมและประเพณีของญี่ปุ่น</p> <p>ตัวอย่าง เทศกาลญี่ปุ่น (日本祭り) ความเชื่อ เช่น 日本では一月一日の夜に、いい夢を見ると、その年は幸せになると言われています。 พิธีสำเร็จการศึกษา (卒業式) การอาบน้ำแบบญี่ปุ่น (お風呂)</p>

ตัวชี้วัดชั้นปี	3. เข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมญี่ปุ่นตามความสนใจ	3. เข้าร่วม แนะนำ และจัดกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมญี่ปุ่นตามความสนใจ	3. เข้าร่วม แนะนำและจัดกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมของญี่ปุ่นได้อย่างเหมาะสม
<p>สาระการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น</p>	<p>- กิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมญี่ปุ่น</p> <p>ตัวอย่าง</p> <p>การเล่นเกม</p> <p>การร้องเพลง</p> <p>การพับกระดาษ</p> <p>การเขียนพู่กันญี่ปุ่น</p> <p>การแต่งชุดยูคาตะ</p> <p>กิจกรรมค่ายภาษาญี่ปุ่น</p>	<p>- กิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรม</p> <p>ตัวอย่าง</p> <p>การเล่นเกม</p> <p>การร้องเพลง</p> <p>การพับกระดาษ</p> <p>การเขียนพู่กันญี่ปุ่น</p> <p>การทำอาหารญี่ปุ่น</p> <p>กิจกรรมค่ายภาษาญี่ปุ่น</p>	<p>- กิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรม</p> <p>ตัวอย่าง</p> <p>การเล่นเกม เช่น (かるた)</p> <p>การพับกระดาษ (折り紙)</p> <p>การเขียนพู่กันญี่ปุ่น (書道)</p> <p>ละครญี่ปุ่น (語劇)</p> <p>สุนทรพจน์ภาษาญี่ปุ่น (弁論大会)</p> <p>ถามตอบเกี่ยวกับญี่ปุ่น (クイズ)</p> <p>การห่อของแบบญี่ปุ่น (風呂敷)</p> <p>พิธีชงชา (茶道)</p> <p>กิจกรรมค่ายภาษาญี่ปุ่น (日本語キャンプ)</p>

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

	ม.4	ม.5	ม.6
ตัวชี้วัดชั้นปี	1. บอกความเหมือน/ความแตกต่างของเสียงตัวอักษร คำ กลุ่มคำ ประโยค ข้อความ เครื่องหมายวรรคตอน และการเรียงลำดับคำตามโครงสร้างประโยคของภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทย	1. บอกความแตกต่างระหว่างการออกเสียง ประโยค ข้อความ ลำดับคำตามโครงสร้างประโยคภาษา ญี่ปุ่นและภาษาไทย	1. อธิบาย/เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างโครงสร้างประโยค ข้อความ สำนวน และบทกลอนของภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทย
สาระการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น	<p>-ความเหมือน/ความแตกต่างระหว่างเสียงตัวอักษร คำ กลุ่มคำ ประโยค ข้อความ</p> <p>-การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการเรียงลำดับคำตามโครงสร้างประโยคของภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทย</p> <p>ตัวอย่าง</p> <p>-อักษรญี่ปุ่นแต่ละตัวเป็นพยางค์ ประกอบด้วยเสียงสระ หรือพยัญชนะ+สระ</p> <p>-ลำดับคำในประโยคภาษาญี่ปุ่นคือ “ประธาน+กรรม+กริยา”</p> <p>-คำช่วยเป็นคำที่วางไว้หลังคำต่างๆ เพื่อบอกว่า</p>	<p>-ความแตกต่างระหว่างการออกเสียงประโยค ข้อความ ลำดับคำตามโครงสร้างประโยค ภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทย</p> <p>-การใช้เครื่องหมายวรรคตอน</p> <p>ตัวอย่าง</p> <p>-คำกริยาภาษาญี่ปุ่นมีการผันในรูปแบบต่างๆ เช่น ~ ます形、～て形、～ない形</p> <p>-คำสันธานอาจอยู่ต้น กลาง หรือท้ายประโยค เช่น</p> <p>- 明後日のコンサートのことなんですが、明日買いに行ったら、もう切符がないかもしれないから、今からピイさんと一緒に買いに行きます。</p>	<p>-การอธิบาย/การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างโครงสร้างประโยค ข้อความ สำนวน และบทกลอนของภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทย</p> <p>ตัวอย่าง</p> <p>-บทกลอนของภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทย</p> <p>-รูปถูกกระทำ เช่น</p> <p>妹に日記を読まれました。</p> <p>父に死なれて、困っています。</p> <p>赤ちゃんに泣かれて、寝られませんでした。</p> <p>-รูปแบบการเขียนจดหมายของญี่ปุ่นและของไทย</p>

	ม.4	ม.5	ม.6
ตัวชี้วัดชั้นปี	1. บอกความเหมือน/ความแตกต่างของเสียงตัวอักษร คำ กลุ่มคำ ประโยค ข้อความ เครื่องหมายวรรคตอน และ การเรียงลำดับคำตามโครงสร้างประโยคของภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทย	1. บอกความแตกต่างระหว่างการออกเสียง ประโยค ข้อความ การลำดับคำตามโครงสร้างประโยคภาษา ญี่ปุ่นและภาษาไทย	1. อธิบาย/เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างโครงสร้างประโยค ข้อความ สำนวน และบทกลอนของภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทย
สาระการเรียนรู้ ภาษาญี่ปุ่น	คำนั้นๆทำหน้าที่อะไรในประโยค เช่น เป็นประธาน หรือกรรม เป็นต้น - คำขยายอยู่หน้าคำที่ถูกขยาย - เครื่องหมาย 、 (てん) เมื่อต้องการให้อ่านง่าย - เครื่องหมาย 。 (まる) เมื่อจบประโยค		

<p>ตัวชี้วัดชั้นปี</p>	<p>2. บอกความเหมือนและความแตกต่างระหว่างเทศกาลและงานฉลองตามวัฒนธรรมญี่ปุ่นกับไทย</p>	<p>2. อธิบายเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างระหว่างเทศกาลงานฉลอง วันสำคัญและชีวิตความเป็นอยู่ญี่ปุ่นกับไทย</p>	<p>2. วิเคราะห์และอภิปรายความเหมือนและความแตกต่างระหว่างวิถีชีวิต ความเชื่อและวัฒนธรรมญี่ปุ่นกับไทยและนำไปใช้อย่างมีเหตุผล</p>
<p>สาระการเรียนรู้ ภาษาญี่ปุ่น</p>	<p>- ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างเทศกาลงานฉลอง และประเพณีของญี่ปุ่นกับของไทย</p> <p>ตัวอย่าง</p> <ul style="list-style-type: none"> - วันแม่ (母の日) - วันเด็ก (子供の日) - วันปีใหม่ (お正月) - โอบง (お盆) 	<p>- การเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างระหว่างเทศกาลงานฉลอง วันสำคัญและชีวิตความเป็นอยู่ของญี่ปุ่นกับของไทย</p> <p>ตัวอย่าง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ของฝาก (おみやげ) - การนัดพบ (待ち合わせ) - ฤดูกาลที่แตกต่างระหว่างญี่ปุ่นกับของไทย - มารยาทการรับประทานอาหาร (食事のマナー) 	<p>- การวิเคราะห์และการอภิปรายความเหมือนและความแตกต่างระหว่างวิถีชีวิต ความเชื่อ และวัฒนธรรมของญี่ปุ่นกับของไทยและการนำวัฒนธรรมญี่ปุ่นไปใช้</p> <p>ตัวอย่าง</p> <p>ความเชื่อ : 日本では鳥が低く飛ぶと、雨が降ります。タイでは、雨が並んで歩くと、雨が降ります。</p> <ul style="list-style-type: none"> - อาชีพยอดนิยมของนักเรียนมัธยมปลาย - เครื่องแบบนักเรียน - การอาบน้ำแบบญี่ปุ่น (お風呂) - การกำจัดขยะ - ตู้ขายสินค้าอัตโนมัติ

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น
 มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น
 และเป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

	ม.4	ม.5	ม.6
ตัวชี้วัดชั้นปี	1. บอกคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นและนำเสนอด้วยการพูดหรือเขียน	1. ค้นคว้ารวบรวมและสรุปข้อมูลข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นจากแหล่งเรียนรู้และนำเสนอด้วยการพูดการเขียน	1. ค้นคว้าสืบค้นบันทึก สรุป และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆและนำเสนอด้วยการพูดและการเขียน
สาระการเรียนรู้ ภาษาญี่ปุ่น	- คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ตัวอย่าง -ชื่อวิชาต่าง ๆ เช่น 歴史、地理、数学 -ชื่อห้อง และสถานที่ต่างๆในโรงเรียน -การนับจำนวน (วิชาคณิตศาสตร์) -คำศัพท์ カタカナ (วิชาภาษาอังกฤษ) -ชื่อประเทศต่าง ๆ (วิชาสังคมศึกษา)	- การค้นคว้า การรวบรวม การสรุป และการนำเสนอข้อมูล ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ตัวอย่าง - การใช้อินเทอร์เน็ต สืบค้น และนำเสนอข้อมูล - การศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา	- การค้นคว้า การสืบค้น การบันทึก การสรุป การแสดงความคิดเห็น และการนำเสนอ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ตัวอย่าง - การใช้อินเทอร์เน็ต สืบค้น และนำเสนอข้อมูล - การศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา - ประวัติศาสตร์โลก ประวัติสถานที่สำคัญ สิ่งประดิษฐ์ วรรณกรรม ผลงานศิลปะ

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

	ม.4	ม.5	ม.6
ตัวชี้วัดชั้นปี	1. ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์จริง/สถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน สถานศึกษา และในชีวิตประจำวัน	1. ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์จริง/สถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน และสถานศึกษา	1. ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์จริง/สถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน สถานศึกษาชุมชนและสังคม
สาระการเรียนรู้ ภาษาญี่ปุ่น	<p>การใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์จริง/สถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน สถานศึกษา และในชีวิตประจำวัน</p> <p>ตัวอย่าง</p> <p>- การทักทาย การแนะนำตนเอง เพื่อน และครอบครัว</p> <p>おはようございます。はじめまして。よろしくおねがいします。</p> <p>- 山田先生はどこにいますか。</p> <p>- 毎日日本語を勉強します。</p> <p>- しゅくだいを出しましたか。</p> <p>- いっしょに食事に行きませんか。</p>	<p>การใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์จริง/สถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน และสถานศึกษา</p> <p>ตัวอย่าง</p> <p>- すみませんが、辞書を貸していただけますか。</p> <p>- コーヒーはどうですか。</p> <p>- 午後、日本語の教室で会議があります。</p> <p>- 順番なので、並んで待ってください。</p> <p>- A: どうしたんですか。</p> <p>B: ちょっと気分が悪いんです。</p> <p>A: 保健室で休んだほうがいいですよ。</p> <p>B: ありがとうございます。そうします。</p>	<p>การใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์จริง/สถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน สถานศึกษา ชุมชน และสังคม</p> <p>ตัวอย่าง</p> <p>- การแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว/สถานที่สำคัญในชุมชน เช่น</p> <p>ワット・プラケオは、ぶつれき2327年にラーマ1世によって建てられました。</p> <p>- กล่าวต้อนรับ และแนะนำโรงเรียน</p> <p>〇〇校へようこそ。</p>

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

	ม.4	ม.5	ม.6
ตัวชี้วัดชั้นปี	1. ใช้ภาษาญี่ปุ่นในการสืบค้น ค้นคว้าความรู้หรือข้อมูลต่างๆ จากสื่อ และแหล่งเรียนรู้ต่างๆ	1. ใช้ภาษาญี่ปุ่นในการสืบค้น ค้นคว้า สรุปความรู้หรือ ข้อมูล จากสื่อและแหล่ง เรียนรู้ต่างๆ	1. ใช้ภาษาญี่ปุ่นในการสืบค้น ค้นคว้ารวบรวมวิเคราะห์และ สรุปความรู้หรือข้อมูล จาก สื่อ แหล่งเรียนรู้ต่างๆ ใน การศึกษาต่อและการประกอบ อาชีพ
สาระการ เรียนรู้ ภาษาญี่ปุ่น	<p>- การใช้ภาษาญี่ปุ่นในการ สืบค้น การค้นคว้าความรู้ หรือข้อมูลต่างๆ จากสื่อ และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ</p> <p>ตัวอย่าง</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพลง - การ์ตูน - บุคคลสำคัญ - บุคคลที่มีชื่อเสียง - สถานที่สำคัญ - เทศกาล 	<p>- การใช้ภาษาญี่ปุ่นในการ สืบค้น ค้นคว้าสรุปความรู้ หรือข้อมูลจากสื่อและแหล่ง เรียนรู้ต่างๆ</p> <p>ตัวอย่าง</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสืบค้นข้อมูลจากสื่อ ลี ง พิ ม พ์ แ ล ะ สื่ อ อิเล็กทรอนิกส์ - การกรอกแบบฟอร์ม - ฉลากยา - คำแนะนำด้านสุขภาพ - วิธีทำอาหาร 	<p>- การใช้ภาษาญี่ปุ่นในการ สืบค้น ค้นคว้า รวบรวม วิเคราะห์ สรุปความรู้ หรือข้อมูล จากสื่อ แหล่ง เรียนรู้ต่าง ๆ ในการศึกษา ต่อและการ ประกอบ อาชีพ</p> <p>ตัวอย่าง</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสืบค้นข้อมูลจากสื่อ ลี ง พิ ม พ์ แ ล ะ สื่ อ อิเล็กทรอนิกส์ - การกรอกแบบฟอร์ม เช่น กรอกข้อมูลในใบ ส มั ค ร ส อ บ วั ด ระ ค ับ ความรู้ภาษาญี่ปุ่น - การเขียนใบเชิยมชี (お みくじ)

	ม.4	ม.5	ม.6
ตัวชี้วัดชั้นปี	2. เผยแพร่หรือประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียน โดยใช้ภาษาญี่ปุ่นง่ายๆ	2. เผยแพร่หรือประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียน ชุมชน เป็นภาษาญี่ปุ่น	2. เผยแพร่หรือประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่น หรือประเทศเป็นภาษาญี่ปุ่น
สาระการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น	<p>- การใช้ภาษาญี่ปุ่นในการเผยแพร่หรือประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียน</p> <p>ตัวอย่าง</p> <ul style="list-style-type: none"> - แผ่นพับแนะนำโรงเรียน - โปสเตอร์กิจกรรม - ป้ายนิเทศ 	<p>- การใช้ภาษาญี่ปุ่นในการเผยแพร่หรือประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียน และชุมชน</p> <p>ตัวอย่าง</p> <ul style="list-style-type: none"> - แผ่นพับแนะนำโรงเรียนและชุมชน - แผ่นปลิว - ประกาศ - ป้ายคำขวัญ - นิทรรศการ 	<p>- การใช้ภาษาญี่ปุ่นในการเผยแพร่หรือประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่น หรือประเทศ</p> <p>ตัวอย่าง</p> <ul style="list-style-type: none"> - แผ่นพับแนะนำโรงเรียนชุมชน ท้องถิ่น - แผ่นปลิว - โปสเตอร์ - ประกาศ - ป้ายคำขวัญ - นิทรรศการ - โครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมไทย-ญี่ปุ่น

จากข้อมูลข้างต้นอาจกล่าวได้ว่า ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มีเนื้อหาที่ครอบคลุมเกี่ยวกับประเทศญี่ปุ่น ไม่เพียงเฉพาะด้านภาษา แต่รวมไปถึงด้านสังคม และวัฒนธรรม รวมทั้งมีกิจกรรมที่สามารถฝึกให้นักเรียนเกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาญี่ปุ่น อันจะช่วยให้การจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในโรงเรียนมีความน่าสนใจมากขึ้นด้วย

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่สอง

2.2.1 วิธีการสอนภาษาต่างประเทศที่สอง

การเรียนการสอนภาษา เป็นกระบวนการที่ซับซ้อน ซึ่งต้องอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนและผู้สอนตลอดจนกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งมีพื้นฐานอยู่บนทฤษฎี และวิธีการต่าง ๆ มากมาย Takami (1996) อ้างถึงใน นภสินธุ์ แผลงสร (2549) และฉญาฉนิศา ชาญกิจกรรณ์ (2562) ได้รวบรวมแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาและวิธีการสอนภาษาต่างประเทศ ที่ได้มีผู้นำมาประยุกต์ใช้ในการสอนภาษาญี่ปุ่นในปัจจุบัน พอสรุปได้ดังนี้

1. วิธีสอนแบบอธิบายไวยากรณ์และแปล (Grammar-Translation Method)

เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่แนวคิดหรือความเชื่อที่ว่า ภาษาเป็นสิ่งที่ต้องเรียนรู้ผ่านกระบวนการลอกเลียนแบบ และท่องจำตามแนวคิดของกลุ่มโครงสร้างนิยม วิธีการสอนจะออกมาในแนวเดียวกัน คือ การท่องจำโครงสร้าง และการใช้คำใหม่เข้าไปแทนที่ โดย Karl Plotz ชาวเยอรมันเป็นผู้ริเริ่มขึ้น

2. วิธีสอนแบบตรง (Direct Method) ได้พัฒนาจากแนวคิดและความเชื่อแบบเดิม ด้วยการเพิ่มเติมวิธีการเรียนการสอนภาษา โดยสร้างบริบท และสร้างความสนใจให้กับนักเรียนได้มากขึ้น เน้นการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียน ลดการอธิบายไวยากรณ์ลง และห้ามการแปลโดยเด็ดขาด เน้นการเรียนรู้จากบริบทที่สร้างขึ้นในห้องเรียนตามบทเรียนที่มีอยู่ วิธีการดังกล่าวนี้ ได้รับความนิยมนานเมื่อประมาณ 40-50 ปีที่แล้ว และสถาบันการศึกษาหลายแห่งในปัจจุบัน ยังคงใช้วิธีการเรียนการสอนแบบนี้ด้วยรูปแบบและวิธีการที่ทันสมัย

3. วิธีสอนแบบฟัง-พูด (Audio-lingual Approach) เกิดจากแนวคิดเกี่ยวกับจิตวิทยาพฤติกรรมและจิตวิทยาการเรียนรู้ และแนวคิดว่าการเรียนรู้ภาษาเชิงโครงสร้างที่ได้รับการยอมรับและผสมผสานกันออกมาเป็นวิธีการ และกระบวนการเรียนรู้ภาษาและภาษาต่างประเทศ โดยเน้นว่า การเรียนรู้ภาษานั้นมีขั้นตอนแบบเป็นธรรมชาติ คือ นักเรียนจะเริ่มเรียนรู้จากการฟังจนเข้าใจจึงพูด อ่าน และเขียน ตามลำดับ การสอนระยะแรกจึงเน้นไปที่การฟังภาษาให้มาก เพื่อการจดจำโครงสร้างภาษา และการทำแบบฝึกหัดเพื่อการท่องจำ เครื่องบันทึกเสียงและแถบบันทึกเสียงจึงเข้ามามีบทบาทอย่างมากในการเรียนการสอนแบบนี้

4. วิธีสอนแบบธรรมชาติ (Natural Approach) ของ Krashen และ Terrell เป็นวิธีการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพความรู้ด้านภาษาที่มีอยู่แล้วให้ได้พัฒนาไปถึงระดับความเชื่อที่ว่า หากนักเรียนได้เริ่มเรียนรู้ภาษาในบริบทเช่นเดียวกับเจ้าของภาษาที่ได้เรียนรู้ภาษาของตนเอง โดยไม่ต้องมีการเรียนรู้ที่จัดไว้อย่างเป็นทางการ หากแต่เป็นการเรียนรู้ที่

เกิดขึ้นอย่างเป็นธรรมชาติ วิธีการนี้เริ่มต้นด้วยการให้นักเรียนฟังภาษาจากการพูดของเจ้าของภาษา จนสามารถเข้าใจได้แล้วการพูดจึงเริ่มขึ้น

5. วิธีสอนแบบเงียบ (Silent Way) ของ Gattegno ไม่ได้เน้นเพียงการฟังเป็นเวลานาน แต่ฟังแล้วต้องพูดตามออกเสียงให้ได้ใกล้เคียงให้มากที่สุด โดยผู้สอนมีหน้าที่จัดบทเรียนด้วยการใช้อุปกรณ์การสอนที่เป็นแท่งไม้เป็นจุดเริ่มต้น และอุปกรณ์อื่น ๆ และพูดให้น้อยที่สุดเพื่อให้นักเรียนฝึกพูด และคิดริเริ่มสร้างสรรค์ภาษาออกมา นักเรียนจะมีบทบาทในการพูดค่อนข้างสูง เช่นเดียวกับวิธีการเรียนรู้แบบ Community Language Learning ที่ให้บทบาทของผู้สอนเป็นเหมือนผู้ให้คำปรึกษา คอยบอกคำหรือประโยคที่นักเรียนจำเป็นต้องใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นในห้องเรียน

6. วิธีสอนแบบชักชวน (Suggestopedia) เป็นวิธีการเรียนการสอนภาษาแบบสบาย ๆ และเป็นธรรมชาติของ Georgi Lozanov ด้วยความเชื่อที่ว่า หากบรรยากาศในห้องเรียนเป็นแบบธรรมชาติ สนุกสนาน หรือเหมือนการพักผ่อน มีที่นั่งนุ่มสบาย บรรยากาศห้องเรียนเป็นกันเอง การเรียนรู้จะเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพมากกว่า และการเรียนรู้ผ่านกิจกรรม ไม่ว่าจะเป็นการเล่นละคร บทบาทสมมุติ การเล่นเกมต่าง ๆ จะช่วยนักเรียนให้จดจำได้ดียิ่งขึ้น

7. วิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach) เป็นวิธีการเรียนการสอนภาษาในบริบทและสถานการณ์ของภาษาและวัฒนธรรมมากขึ้น โดยเชื่อว่าต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกฝนการใช้ภาษาในบริบททางภาษา และวัฒนธรรมที่เขาต้องประสบ การจัดการเรียนการสอนจึงเน้นที่การกระตุ้นให้นักเรียนกล้าพูดกล้าแสดงออกด้วยคำพูดหรือภาษาที่เขาคิดว่าจำเป็น และต้องเป็นภาษาที่ใช้พูดกันจริงในชีวิตประจำวัน เช่นเดียวกับภาษาของเจ้าของภาษา ต้องออกเสียงให้ถูกต้องหรือใกล้เคียงกับเจ้าของภาษา และต้องมีความเข้าใจวัฒนธรรมของสังคมที่ตนศึกษาภาษาอยู่ แนวคิดนี้ปัจจุบันมีการนำไปใช้และพัฒนาวิธีการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศกันอย่างแพร่หลาย การเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทยระยะหลังนี้เน้นบริบททางภาษาและวัฒนธรรมของภาษาเพื่อให้นักเรียนเข้าใจวัฒนธรรมและบริบทของภาษาเช่นเดียวกับเจ้าของภาษามากขึ้น และมุ่งเน้นประสิทธิภาพของการสื่อสารความหมายตามความต้องการ และความจำเป็นพื้นฐานเป็นสำคัญ

โดยสรุป วิธีการสอนภาษาต่างประเทศ ที่ได้มีผู้นำมาประยุกต์ใช้ในการสอนภาษาญี่ปุ่นในปัจจุบัน ได้แก่ (1) วิธีสอนแบบอธิบายไวยากรณ์และแปล (2) วิธีสอนแบบตรง (3) วิธีสอนแบบฟัง พูด (4) วิธีสอนแบบธรรมชาติ (5) วิธีสอนแบบเงียบ (6) วิธีสอนแบบชักชวนและ (7) วิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

2.2.2 ความสำคัญของการเรียนภาษาต่างประเทศที่สอง

Krashen and Terrel (1983) อ้างถึงใน วริสา ชนันไชย (2552) กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนภาษาที่สองว่า มนุษย์มีความจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้ภาษาอื่นเพื่อจุดประสงค์ในการติดต่อสื่อสารทางการเมือง ศิลปวัฒนธรรม การค้า เป็นต้น ดังนั้น การเรียนภาษาที่สองจึงมีความสำคัญมากในการที่จะใช้พัฒนาตนเอง และสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับประเทศชาติ

ธนิต พูนวงศ์ประเสริฐ (2558) กล่าวว่า ศาสตร์การเรียนรู้ภาษาที่สองเป็นศาสตร์ที่มุ่งเน้นการศึกษาองค์ประกอบการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ซึ่งการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาที่สองจะช่วยเอื้อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน ทั้งนี้ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ภาษาที่สองประกอบด้วย การถ่ายโอนทางภาษา การสรุปเกินการ การถ่ายโอนในการฝึกฝน การหลีกเลี่ยงการใช้และข้อมูลรับเข้า

กล่าวโดยสรุป คือ การเรียนรู้ภาษาที่สองมีความสำคัญต่อการสื่อสารและการศึกษาศาสตร์ในแขนงอื่น ๆ สามารถนำไปใช้ศึกษาเอกสารที่อยู่ในภาษาอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ภาษาแม่เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายมากขึ้น

2.2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่สอง

การศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่สองจะช่วยให้ครูผู้สอนภาษาได้เห็นแนวทางในการถ่ายโอนความรู้ไปสู่ผู้เรียนตามหลักการหรือทฤษฎีที่ผู้สอนยึดเป็นแนวทาง และในทางกลับกัน ผู้เรียนเองก็ควรจะต้องรู้จักทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาที่สอง เพื่อที่ผู้เรียนจะได้รู้จักแนวทางที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาที่สอง (มีชัย เอี่ยมจินดา, 2550) อ้างถึงใน นันทิพร จันทร์เจริญ (2557) แบ่งจึงได้แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่สองออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behaviorism) เป็นกลุ่มนักจิตวิทยาที่เชื่อว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการสร้างนิสัย (Habit-Formation) กล่าวคือ นักเรียนสามารถเรียนรู้ภาษาได้จากสิ่งแวดล้อมที่ป้อนข้อมูลภายนอกทั้งทางตรงและทางอ้อม การเรียนรู้จะเกิดจากการเลียนแบบและการฝึกซ้ำ นอกจากนี้ กลุ่มพฤติกรรมนิยมเชื่อว่า ภาษาแม่หรือภาษาที่หนึ่งมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ภาษาที่สองของผู้เรียน ที่เรียกว่า การแทรกแซง (Interference) ดังนั้น นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้จึงมักเน้นศึกษาเปรียบเทียบโครงสร้างภาษาระหว่างภาษาที่หนึ่งและภาษาที่สอง (Contrastive Analysis)

2. กลุ่มแนวคิดไวยากรณ์สากล (Universal Grammar) เป็นกลุ่มนักภาษาศาสตร์ที่เชื่อว่ามนุษย์ทุกคนสามารถเรียนรู้ภาษาได้ เนื่องจากมนุษย์ทุกคนมีกลไกการเรียนรู้ภาษา (Language Acquisition) (มีชัย เอี่ยมจินดา, 2005) กล่าวคือ การเรียนรู้ภาษาที่สองจะใช้กลไกการเรียนรู้เช่นเดียวกับการเรียนรู้ภาษาที่หนึ่ง โดยสมองจะพัฒนาการเรียนรู้จากสิ่งที่ยากไปสู่สิ่งที่ยาก ในการ

เรียนรู้ภาษาของแต่ละคน จะมีพัฒนาการที่แตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับอุปสรรคขัดขวาง (Fossilized) ของแต่ละคน ซึ่งจะทำให้เกิดระยะห่างระหว่างภาษาเป้าหมายมากขึ้น หรือที่เรียกกันว่า ภาษาระหว่างกลาง (Interlanguage)

3. แนวคิดของกลุ่มภาษาศาสตร์ปริชาน (Cognitive Linguistics) เป็นกลุ่มที่เชื่อว่าการเรียนรู้ภาษาเกี่ยวข้องกับความคิด ความจำ การใส่ใจ การรับรู้ และประสบการณ์ นอกจากนี้ยังเชื่อว่าหากภาษาที่หนึ่งและภาษาที่สองมีลักษณะคล้ายกันมาก จะเกิดการถ่ายโอนเชิงจิตวิทยา โดยนักเรียนจะยืมระบบความคิดของภาษาที่หนึ่งมาใช้ในภาษาที่สอง แต่เนื่องจากภาษาที่หนึ่ง และภาษาที่สองไม่ได้เหมือนกันโดยสิ้นเชิง จึงทำให้การถ่ายโอนนั้นก่อให้เกิดข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาได้

จากเนื้อหาข้างต้นสรุปได้ว่า การเรียนรู้ภาษาที่สองแนวคิดหลักอยู่ 3 ข้อ คือ แนวคิดกลุ่มพฤติกรรมนิยม แนวคิดไวยากรณ์สากล และแนวคิดของกลุ่มภาษาศาสตร์ปริชาน แม้ว่าทั้ง 3 แนวคิดจะมีลักษณะของการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน แต่ได้ผลลัพธ์สุดท้ายเหมือนกันคือทำให้เกิดการเรียนรู้ภาษาที่สอง ซึ่งเป็นประโยชน์แก่ตัวผู้เรียนรู้ที่จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อไปในอนาคต

2.2.4 กระบวนการการเรียนรู้ภาษา

หลังจากที่ได้ศึกษากระบวนการการเรียนรู้ภาษาของทิสนา แคมมณี (2552) และ 國際交流基金 (2007) สามารถสรุปได้ว่า ในการเรียนรู้ภาษาของนักเรียนจะมีขั้นตอน 3 ขั้นตอน (นันทิพร จันท์เจริญ, 2557) คือ

ขั้นตอนที่ 1 การทำความเข้าใจ

ทิสนา แคมมณี (2552) และ 國際交流基金 (2550) กล่าวตรงกันว่าในขั้นแรกของการเรียนรู้ภาษา นักเรียนจำเป็นต้องทำความเข้าใจกับความหมายของคำศัพท์ จำนวน หรือรูปประโยคในภาษาเป้าหมายเสียก่อน

ขั้นตอนที่ 2 คือ การจดจำ

國際交流基金 (2550) กล่าวว่า หลังจากที่นักเรียนทำความเข้าใจกับคำศัพท์ จำนวน หรือรูปประโยคต่าง ๆ ในภาษาเป้าหมายแล้ว นักเรียนจะต้องจดจำความหมาย กฎ และวิธีการใช้จำนวนนั้น ซึ่ง ทิสนา แคมมณี (2552) กล่าวเพิ่มเติมว่า เมื่อนักเรียนทำความเข้าใจและจดจำคำศัพท์จำนวนประโยคต่าง ๆ ได้แล้ว นักเรียนจะนำความรู้ในส่วนนี้ไปใช้วิเคราะห์ สังเคราะห์ หรือประเมินค่าได้

ขั้นตอนที่ 3 คือ การนำไปใช้

เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่นักเรียนจะต้องนำความรู้ทางภาษาที่จดจำได้มาประยุกต์ใช้เพื่อสื่อความหมายหรือความคิดในสถานการณ์จริงให้ได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นขั้นตอนสำคัญที่นักเรียนจะต้องถ่ายทอดภาษาให้ผู้อื่นเข้าใจ

มนุษย์ใช้ภาษาในการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ และความรู้สึกของตนเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน ภาษาที่นิยมเรียนกัน ซึ่งถือเป็นภาษากลางของโลก คือ ภาษาอังกฤษ แต่ในปัจจุบันนอกจากภาษาอังกฤษแล้ว ภาษาต่างประเทศที่นิยมเรียนกันมากขึ้น ได้แก่ ภาษาจีน ภาษาเกาหลี และภาษาญี่ปุ่น (รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์, 2544) ซึ่งพิณทิพย์ ทวยเจริญ (2536) อ้างถึงใน สารนิช พละปัญญา (2555) กล่าวว่า การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศมีปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการเรียน ดังนี้

1. ด้านอายุ

Penfield & Roberts (1959) กล่าวว่า ผู้ที่มีอายุน้อยสามารถเรียนภาษาต่างประเทศได้ดีกว่าผู้ที่มีอายุมาก ทั้งนี้เนื่องจากสมองของเด็กในวัยก่อน 9 ขวบจะมีความเหมาะสมเป็นพิเศษต่อการเรียนภาษา ความสามารถดังกล่าวจะลดลงเมื่อมีวัยสูงขึ้น เพราะ “บริเวณภาษา” ในสมองเริ่มคงที่ไม่ยืดหยุ่นอีกต่อไป ซึ่งทฤษฎีนี้ได้มาจากงานศึกษาทางสรีระของสมอง นอกจากนี้บุคคลที่เรียนมากกว่าสองภาษาในวัยเด็กจะเรียนภาษาอื่น ๆ ได้ง่ายขึ้น เด็กจะเรียนรู้รูปแบบของภาษาได้ดี แม้ว่าความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์จะยังมีน้อยก็ตาม แต่ผู้ใหญ่จะรับรู้คำศัพท์ได้มากกว่าเด็ก

2. ด้านแรงจูงใจ

ในการเรียนรู้ภาษาแม่ นักเรียนจะมีแรงจูงใจสูง เพราะต้องสื่อความหมายกับคนรอบข้าง ถ้านักเรียนทำได้ จะได้รับการยอมรับให้เข้าเป็นคนในสังคมนั้นๆ นักเรียนจึงคิดว่าภาษาแม่สำคัญกว่าภาษาต่างประเทศ ทำให้แรงจูงใจในการเรียนภาษาต่างประเทศน้อยกว่าการเรียนภาษาแม่

3. ด้านสังคมสิ่งแวดล้อม

การเรียนภาษาต่างประเทศที่ส่งเสริมโอกาสในการใช้ภาษาจะช่วยให้เรียนรู้ได้ดีขึ้น เช่น มีโอกาสได้ปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์ผู้สอนชาวต่างประเทศ คนในสังคม ดูหนัง ฟังเพลง อ่านหนังสือที่เป็นภาษาต่างประเทศ จะช่วยให้เรียนรู้ภาษาต่างประเทศนั้นๆ ได้ดีขึ้น เป็นแนวคิดพื้นฐานของการสอนภาษาต่างประเทศแบบ Situational หรือ Functional Approach

4. ด้านรูปแบบทางภาษา

ถ้าภาษาต่างประเทศนั้นมีรูปแบบทางภาษาคือคล้ายกับภาษาแม่ นักเรียนก็จะสามารถเรียนรู้ได้ดีกว่าภาษาต่างประเทศที่มีรูปแบบทางภาษาต่างจากภาษาแม่ เช่น คนญี่ปุ่นชอบเรียนภาษาเกาหลีได้ดีกว่าเรียนภาษาไทย

5. ด้านวัฒนธรรม

ประเทศแต่ละประเทศย่อมมีวัฒนธรรมที่แตกต่างกันไป เช่น วัฒนธรรมของประเทศไทยกับประเทศลาวจะคล้ายกัน ทำให้คนไทยเรียนภาษาลาวได้ง่าย แต่วัฒนธรรมของประเทศไทย

กับประเทศอังกฤษต่างกัน ทำให้คนไทยเรียนภาษาอังกฤษได้ยากกว่าเรียนภาษาลาว การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่มีวัฒนธรรมแตกต่างกันมากๆ ย่อมเป็นอุปสรรคสำคัญอย่างหนึ่งในการเรียนรู้

Dulay, Burt และ Krashen (1982) อ้างถึงใน สุประวีณ์ แสงอรุณเฉลิมสุข (2551) กล่าวว่า การเรียนรู้ภาษาแรกนั้นจะเกิดขึ้น โดยธรรมชาติกับเด็กทุกคนหากเด็กคนนั้นไม่มีความบกพร่องทางร่างกายและสมอง และหากเด็กสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับคนรอบข้างได้ แต่การเรียนรู้ภาษาที่สองนั้นไม่ได้เกิดง่ายด้ายกับทุกคนเหมือนการเรียนรู้ภาษาแรก ถึงแม้ว่าบางครั้งจะมีช่วงเวลาการเรียนมากกว่ากันก็ตาม คนบางคนอาจประสบผลสำเร็จในการเรียนภาษาที่สองมากกว่าคนอื่นๆ ถึงแม้จะอยู่ในสิ่งแวดล้อมเหมือนกัน ทั้งนี้เพราะมีปัจจัยสำคัญหลายๆ อย่างที่มีผลต่อการเรียนภาษาที่สอง เช่น

1. อายุ ผู้ที่มีอายุน้อยเรียนภาษาได้ดีกว่าผู้ที่มีอายุมาก
  2. สถานภาพในการเรียน เด็กจะเรียนเมื่อโตขึ้นและจะเกิดความพยายามเรียนในห้องเรียน
  3. ความต้องการศึกษาภาษา เพราะต้องการเป็นส่วนหนึ่งในสังคมและเข้าถึงชนชาตินั้นๆ ได้อย่างลึกซึ้งทั้งทางด้านภาษาและวัฒนธรรม
  4. ความมั่นใจในตัวเองสูง เพราะมีความกล้าที่จะใช้ภาษาโดยไม่กลัวผิดจึงเรียนภาษาได้ดี
  5. ทักษะที่ดีต่อภาษา ทำให้เห็นประโยชน์และนำไปในชีวิตประจำวัน
- จากแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่กล่าวมานั้น สรุปได้ว่ามีปัจจัยที่เกี่ยวข้องอยู่หลายปัจจัยด้วยกัน เช่น อายุ แรงจูงใจ สภาพสังคม รูปแบบภาษา วัฒนธรรม เป็นต้น ทั้งนี้สำหรับการเรียนภาษาในโรงเรียนนั้น นอกจากปัจจัยในข้างต้นแล้ว รูปแบบการสอนก็มีส่วนสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนภาษาของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งผู้สอนจะต้องคิดค้นและหาวิธีการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและนักเรียนแต่ละระดับ โดยศึกษาจากทฤษฎีการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และได้รับประโยชน์มากที่สุด

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับสื่อประสมในการจัดการเรียนรู้

2.3.1 ความหมายของสื่อประสม

สื่อประสมถือเป็นสื่อประเภทหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน โดยผู้สอนมักจะนำสื่อประสมมาใช้ร่วมกับสื่อหลัก คือ ตำราเรียน หรือใบงาน ใบความรู้

เพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในบทเรียนมากขึ้น โดยมีผู้ให้คำนิยามเกี่ยวกับสื่อประสมไว้หลากหลาย ดังนี้

สมศรี รำพรรณ (2552) กล่าวว่า สื่อประสม หมายถึง การนำวัสดุอุปกรณ์ โสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ ที่เป็นสื่อการเรียนรู้ตั้งแต่ 2 ชนิดขึ้นไปมาใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยสื่อการเรียนรู้ต้องสัมพันธ์กันและส่งเสริมซึ่งกันและกัน และช่วยให้นักเรียนมีประสบการณ์ในการเรียนรู้ในสิ่งที่ต้องการได้ด้วยตนเองมากยิ่งขึ้น โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของสื่อการเรียนรู้

ปัทมา ชั้นอินทร์งาม (2556) กล่าวถึงสื่อประสมว่า คือ การนำเอาสื่อการสอนหลายชนิดมาอธิบายเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างคงทน มีทั้งกิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้สื่อหลาย ๆ ชนิดมาสัมพันธ์กันอย่างมีระบบ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

วุฒิสัทธี สมตุ้ย (2558) กล่าวว่า สื่อประสมหมายถึงการนำสื่อตั้งแต่สองอย่างขึ้นไปมาใช้ร่วมกันในการเรียนการสอนเพื่อให้สื่อแต่ละประเภทส่งเสริมคุณค่าซึ่งกันและกัน สื่อการสอนอย่างหนึ่งอาจใช้เพื่อสร้างความสนใจ ในขณะที่อีกอย่างหนึ่งใช้เพื่ออธิบายข้อเท็จจริงของเนื้อหา และอีกชนิดหนึ่งอาจใช้เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้ง เพื่อให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ และช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดีและมีประสิทธิภาพ

พิมพ์พรรณ ทองกิ่ง (2560) สรุปความหมายโดยรวมของสื่อประสมว่า เป็นการนำเอาสื่อหลาย ๆ อย่างมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนได้เกิดความสนใจ ความสนุกสนาน รวมทั้งก่อให้เกิดความรู้ที่ได้จากการใช้สื่อ เพราะสื่อการสอนแต่ละชนิดมีทั้งส่วนเด่นและส่วนด้อยแตกต่างกันไป สื่อการสอนที่ดีจะต้องเหมาะสมกับวัยของนักเรียน สถานที่เรียน ระยะเวลา กิจกรรมการเรียนการสอนตลอดจนสภาพแวดล้อมต่าง ๆ แต่การพิจารณานำสื่อแต่ละชนิดมาใช้ร่วมกันจะต้องตระหนักว่า สื่อแต่ละชนิดต้องไม่เสนอมโนทัศน์หรือสาระของเนื้อหาซ้ำซ้อนกัน และการใช้สื่อแต่ละชนิดต้องมีเหตุผลเพียงพอ

จากความหมายของสื่อประสมดังกล่าวข้างต้น อาจสรุปได้ว่า สื่อประสม หมายถึง การนำเสนอ หรือ การแสดงผลข้อมูล ที่เกิดจากการผสมผสานกันของสื่อหลายประเภท เช่น ข้อความ (Text) รูปภาพ (Image) ภาพเคลื่อนไหว (Animation) เสียง (Sound) และภาพวิดีโอ (Video) ก่อให้เกิดเป็นสื่อที่สามารถช่วยกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้มากขึ้นแก่นักเรียน

2.3.2 แนวคิดที่นำไปสู่การพัฒนาสื่อประสม

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ (2523) อ้างถึงในสมชาย แก้วเจริญ (2555) ได้เสนอแนวคิดที่จะนำมาสู่การผลิตและพัฒนาสื่อประสม หรือชุดการสอนไว้ 5 แนวคิด ดังนี้

1. การประยุกต์ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล นักการศึกษาได้นำหลักจิตวิทยา มาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความต้องการ ความถนัด และความสนใจของนักเรียน เป็นประการสำคัญ มนุษย์แต่ละคนมีความแตกต่างกันในด้านความสามารถความต้องการ ความสนใจ ร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญาและความแตกต่างปลีกย่อยอื่น ๆ ดังนั้นในการนำหลัก ความแตกต่างเหล่านี้มาใช้ในการบวนการเรียนรู้ ต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล วิธีการที่ เหมาะสมที่สุด คือ การจัดการเรียนการสอนรายบุคคล หรือการศึกษาตามเอกัตภาพของการศึกษา ด้วยตนเองซึ่งล้วนแต่เป็นวิธีสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีอิสระในการเรียนตามสติปัญญา ความสามารถ และความสนใจ โดยที่ครูคอยแนะนำช่วยเหลือตามความเหมาะสม ปัจจุบันได้มีการ ทดลองและวิจัยค้นคว้าเกี่ยวกับการสอนรายบุคคลอย่างกว้างขวางในทุกระดับการศึกษา จนเป็นที่ ยอมรับว่า การสอนวิธีนี้กำลังก้าวหน้าไกลออกไป โดยมีเทคโนโลยีทางการศึกษาใหม่ ๆ เป็น เครื่องช่วยในการสอนรายบุคคลดำเนินไปตามจุดหมายปลายทาง

2. ความพยายามที่จะเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนไปจากเดิมที่เคยยึด "ครู" เป็น แหล่งความรู้หลัก มาเป็นการจัดประสบการณ์ให้นักเรียนเรียนด้วยแหล่งเรียนรู้จากสื่อการสอน ต่าง ๆ ที่ประกอบด้วยวัสดุอุปกรณ์และวิธีการ การนำสื่อการสอนมาใช้ต้องจัดให้ตรงเนื้อหาและ ประสบการณ์ตามหน่วยการสอนของวิชาต่าง ๆ โดยนิยมจัดในรูปแบบของสื่อประสมหรือชุดการ เรียนการสอนด้วย วิธีนี้ครูจะถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักเรียนเพียงหนึ่งในสามของความรู้ทั้งหมด ส่วนอีกสองในสาม นักเรียนจะศึกษาด้วยตนเองจากสื่อที่ผู้สอนเตรียมไว้ให้ในรูปของสื่อประสม และที่ผู้สอนชี้แหล่งหรือชี้ทางให้

3. การใช้โสตทัศนูปกรณ์ได้เปลี่ยนแปลงและขยายตัวออกไป สื่อการสอนซึ่ง ครอบคลุมถึงการใช้สิ่งสิ้นเปลือง (วัสดุ) เครื่องมือต่าง ๆ (อุปกรณ์) และกระบวนการอันได้แก่การ สาธิต ทดลอง และกิจกรรมต่าง ๆ เดิมนั้น การผลิตและการใช้สื่อหลายอย่างบูรณาการให้เหมาะสม และการใช้แหล่งความรู้แทนการให้ครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนอยู่ตลอดเวลา แนวโน้มใหม่ จึงเป็นการผลิตสื่อการสอนแบบประสมให้เป็นสื่อประสมอันจะเป็นผลต่อการใช้ของครู คือเปลี่ยน จากใช้สื่อ "เพื่อช่วยครู" คือ ครูเป็นผู้หยิบใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ มาเป็นสื่อการสอน "เพื่อช่วยนักเรียน เรียน" คือนักเรียนได้หยิบฉวยและใช้สื่อการสอนต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยอยู่ในรูปของสื่อประสม

4. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน นักเรียนกับนักเรียน และนักเรียนกับสิ่งแวดล้อม แต่ก่อนความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนในห้องเรียนมีลักษณะเป็นทางเดียว คือครูเป็นผู้นำและ นักเรียนเป็นผู้ตาม ครูมิได้เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี นักเรียนมีโอกาสพูดก็ ต่อเมื่อครูให้พูด การตัดสินใจของนักเรียนส่วนใหญ่มักจะถามครู นักเรียนเป็นฝ่ายเอาใจครูมากกว่า ครูเอาใจนักเรียน จึงปรากฏอยู่บ่อย ๆ ว่าครูวิจารณ์หรือพูดเยาะเย้ยนักเรียนในชั้น โดยเฉพาะในกรณี

ที่นักเรียนตอบไม่ถูกต้อง หรือทำอะไรผิดพลาด แต่ถ้านักเรียนทำอะไรดีควรแก่การชมเชยครูจะนิ่งเฉยเสีย เพราะหากชมแล้วนักเรียนจะเหลิงตัว ดังนั้นนักเรียนส่วนใหญ่จึงพกเอาประสบการณ์ที่ไม่น่าพึงพอใจ เมื่อเติบโตใหญ่ขึ้นส่วนที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียนในห้องเรียนแบบนี้แทบไม่มีเลย เพราะครูส่วนใหญ่ไม่ชอบนักเรียนคุยกัน นักเรียนจึงไม่มีโอกาสฝึกฝนทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะและเชื่อฟังเคารพความคิดเห็นของคนอื่น เมื่อเติบโตใหญ่จึงทำงานร่วมกันไม่ได้ นอกจากนี้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับสิ่งแวดล้อมก็มักจะอยู่เพียงชอล์ก กระดานดำ และแบบเรียนในห้องเรียนสี่เหลี่ยมแคบ ๆ หรือในสนามหญ้าที่ส่วนใหญ่ถูกปล่อยให้รกร้างเฉอะแฉะตามฤดูกาล ครูไม่พานักเรียนออกสู่นอกสนามโรงเรียน การเรียนการสอนจึงจัดอยู่ในห้องเรียนเป็นส่วนใหญ่ แนวโน้มปัจจุบันและอนาคตของกระบวนการเรียนรู้จึงต้องนำกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์มาใช้ในการเปิดโอกาสให้เด็กได้ประกอบกิจกรรมร่วมกัน ทฤษฎีกระบวนการกลุ่ม จึงเป็นแนวความคิดทางพฤติกรรมศาสตร์ ซึ่งนำมาสู่การจัดระบบการผลิตสื่อออกมาในรูปของสื่อประสมหรือชุดการสอน

5. การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้นั้น ได้นำหลักจิตวิทยาการเรียนรู้มาใช้โดยจัดสภาพการณ์ออกมาเป็นการสอนแบบโปรแกรม ซึ่งหมายถึง ระบบการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนหลายประการ เช่น

5.1 ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง

5.2 มีทางทราบว่าความคิดหรือการทำงานของตนเองถูกหรือผิดอย่างไร

5.3 มีการเสริมแรงบวกที่ทำให้นักเรียนภาคภูมิใจ ที่ได้ทำถูกหรือคิดถูกอันจะทำให้การกระทำพฤติกรรมนั้นซ้ำอีกในอนาคตได้เรียนรู้ไปทีละขั้นตอนตามความสามารถและความสนใจของนักเรียนเองโดยไม่ต้องมีใครบังคับ

การจัดสถานการณ์ที่จะเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ตามนัยดังกล่าวข้างต้นนี้ จะเป็นเครื่องช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายปลายทางโดยจัดสอนแบบ โปรแกรมในรูปกระบวนการ และใช้สื่อประสมเป็นเครื่องมือสำคัญ

ชม ภูมิภาค (2526) อ้างถึงในปีทมา ชั้นอินทร์งาม (2556) ได้กล่าวถึงแนวคิดและหลักการของสื่อประสมไว้ว่าการจัดทำสื่อประสมเพื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอนนั้น มีแนวคิดและหลักการจากสิ่งต่อไปนี้

1. ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล ในทางจิตวิทยาเป็นที่ยอมรับแล้วว่าคนเรามีความแตกต่างกันไม่ว่าจะเป็นทางด้านความสามารถ ความต้องการ ความถนัด ความสนใจ ดังนั้นนักการศึกษาจึงได้นำเอาหลักจิตวิทยาดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. การใช้สื่อประสมหรือใช้สื่อหลายชนิด โดยการนำเอาสื่อการสอนหลาย ๆ ชนิดมาสัมพันธ์กันและมีคุณค่าที่ส่งเสริมกันและกันอย่างเป็นระบบ เช่น สื่อการสอนอย่างหนึ่งอาจใช้เพื่อสร้างความสนใจในขณะที่สื่ออีกอย่างหนึ่งใช้เพื่ออธิบายข้อเท็จจริงของเนื้อหาเป็นต้น การใช้สื่อประสมนี้จะช่วยให้นักเรียนได้รับประสบการณ์หลาย ๆ ทางที่ผสมผสานกันซึ่งช่วยให้นักเรียนได้ค้นพบวิธีการในสิ่งที่ต้องการด้วยตนเองมากยิ่งขึ้น

3. การใช้กระบวนการกลุ่ม ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนแต่เดิมนั้น มีลักษณะเดียว คือ ครูเป็นผู้นำ นักเรียนเป็นผู้ตาม ครูไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างเสรี นักเรียนจะมีโอกาสพูดก็ต่อเมื่อครูให้โอกาสพูดเท่านั้น การตัดสินใจของนักเรียนส่วนใหญ่มักจะตามครู ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนด้วยกันก็แทบจะไม่มีเลยเพราะครูไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนทำงานร่วมกัน ดังนั้นแนวโน้มของการเรียนการสอนในปัจจุบันจึงนำเอากระบวนการกลุ่มมาใช้เพื่อฝึกฝนให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกัน แนวคิดนี้ก็ได้นำมาใช้ในสื่อประสมด้วย

4. การใช้ทฤษฎีการเรียนรู้โดยยึดหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมด้วยตนเอง ได้ทราบผลการเรียนของตนเองในทันที มีการเสริมแรงในอันที่จะให้นักเรียนกระทำพฤติกรรมนั้นซ้ำหรือหลีกเลี่ยงการไม่กระทำ ได้เรียนรู้ที่ละขั้นตามความสามารถและความสนใจของนักเรียนแต่ละคน

5. การนำวิธีการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบมาใช้ในการผลิตสื่อประสม โดยการจัดเนื้อหาให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม วิชาของนักเรียน และอื่น ๆ รายละเอียดเหล่านี้ได้นำไปทำการทดลองและปรับปรุงจนมีคุณภาพเชื่อถือได้ แล้วจึงนำมาใช้ ซึ่งมีการเสนอแนะการสอนสำหรับครู ตั้งแต่การตั้งจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม ขั้นตอนการจัดกิจกรรม สื่อการเรียน เครื่องมือและวิธีประเมินผล ทุกอย่างในระบบจะต้องสร้างขึ้นมาเป็นแบบบูรณาการมีความเกี่ยวเนื่องและสอดคล้องกันเป็นอย่างดี

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปว่า การสร้างสื่อประสมได้ยึดหลักการทฤษฎีการศึกษาหลายอย่าง เช่น ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล ยึดนักเรียนเป็นสำคัญ การใช้สื่อการเรียนการสอน กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์จิตวิทยาการเรียนรู้ เป็นต้น

2.3.3 องค์ประกอบของสื่อประสม

กฤษมันต์ วัฒนารงค์ (2549) อ้างถึงในเปรมจิตต์ ทะริยะ (2557) กล่าวว่า ถึงแม้สื่อประสมจะมีการเปลี่ยนแปลงไปตามพัฒนาการของเทคโนโลยี การนำไปใช้เพื่อจุดประสงค์ต่าง ๆ และระดับความเข้าใจเกี่ยวกับสื่อประสม แต่ส่วนประกอบของสื่อประสมที่เป็นส่วนประกอบพื้นฐานยังไม่เปลี่ยนแปลง ได้แก่

1. ส่วนประกอบด้านมองภาพ การมองเห็นเป็นช่องทางการรับรู้มากที่สุด การใช้ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว ภาพกราฟิก และตัวอักษรที่มีขนาด ความคมชัด สี และรูปแบบการนำเสนอที่เพิ่มขึ้นทั้งปริมาณและคุณภาพ เพื่อมุ่งหวังให้ได้รับเนื้อหาสาระ ตลอดจนสุนทรียะจากการเห็นมากที่สุด จำเป็นต้องใช้ความสามารถหรือประสิทธิภาพของสื่อที่จะนำเสนอมากขึ้น พัฒนาการของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในด้านการสร้างภาพกราฟิก ตัวอักษร และรวบรวมเอาภาพถ่ายภาพยนตร์ และภาพวิดิทัศน์ ให้สามารถนำเสนอบนจอภาพคอมพิวเตอร์ได้ทั้งหมด โดยไม่ต้องแยกอุปกรณ์ ที่จะใช้ประกอบการมองเห็นภาพจากสื่อที่ต่างกัน ทำให้ส่วนประกอบด้านการมองเห็นสะดวกขึ้น

2. ส่วนประกอบด้านการรับฟังเสียง ถึงแม้ว่าการรับรู้จากการได้ยินจะเป็นรองจากการรับรู้ด้วยการมองเห็น แต่การใช้เสียงเป็นสื่อหลักอีกอย่างหนึ่งในการสื่อความหมายและ ในการเรียนการสอน พฤติกรรมทางวาจาของครูเป็นพฤติกรรมจำนวนมากที่สุด และนักเรียนใช้เวลาส่วนมากในชั้นเรียนรับรู้ผ่านทางทางการฟังเสียง การใช้เสียงจึงเป็นส่วนประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งของสื่อประสม ซึ่งมักจะขาดไม่ได้ ถ้าขาดเสียงจะทำให้ความหมายของสื่อประสมขาดส่วนประกอบที่สำคัญนี้ไป

3) ส่วนประกอบด้านการจัดการ การจัดการนำสื่อแต่ละชนิดมาเรียงลำดับของการนำเสนอ เป็นการจัดการสื่อประสมในระยะที่ยังไม่นำคอมพิวเตอร์มาใช้ องค์ประกอบด้านการจัดการในสมัยนั้นจึงเน้นเรื่องของลำดับขั้นของการนำเสนอในช่วงจังหวะและเวลาที่เหมาะสมเป็นสิ่งสำคัญ แต่เมื่อมีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ ส่วนประกอบด้านการจัดการของสื่อประสม นอกจากจะเป็นการจัดการลำดับของการนำเสนอแล้วยังเป็นการจัดการกับการปฏิสัมพันธ์ของผู้ใช้อีกด้วย เช่น การเปิดโอกาสให้ผู้ใช้อุปกรณ์สื่อประสมได้เลือกรายการ การมีกรอบภาพเล็กแสดงคำอธิบายซ้อนขึ้นบนจอภาพ รวมทั้งการโต้ตอบกับโปรแกรมในเครื่องคอมพิวเตอร์ และการโต้ตอบกับผู้อื่นในเครือข่ายสารสนเทศ เป็นส่วนประกอบด้านการจัดการที่เพิ่มขึ้น

จากข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า องค์ประกอบของสื่อประสมแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการมองภาพ การรับฟังเสียง และด้านการจัดการ ซึ่งทั้ง 3 ด้านนี้ถือเป็นสิ่งที่ผู้ผลิตสื่อประสมต้องคำนึงถึงเป็นอย่างมาก นอกจากการคำนึงถึงเนื้อหาที่จะนำมาใช้ และตัวผู้ใช้สื่อ เนื่องจากหากมีเนื้อหาที่ดี แต่องค์ประกอบของสื่อไม่ดีก็จะทำให้ภาพรวมของสื่อประสมไม่ดีตามไปด้วย

2.3.4 ประเภทของสื่อประสม

สมชาย แก้วเจริญ (2555) ได้แบ่งเป็นประเภทของสื่อผสมออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. แบ่งตามลักษณะรูปร่างของสื่อประสม มี 3 ประเภท คือ

1.1 สื่อประสมแบบชุดสื่ออุปกรณ์ (Multimedia Kits) เป็นสื่อประสมที่รวบรวมวัสดุอุปกรณ์บางอย่าง เพื่อใช้สอนกิจกรรมหนึ่ง และชุดสื่ออุปกรณ์ชุดนี้ อาจดัดแปลงใช้กับกิจกรรมอื่นด้วย ในการใช้สื่อมีลำดับขั้นตอนแต่อาจเกิดความยุ่งยาก ดังนั้นจึงนิยมใช้กับเนื้อหาเฉพาะเท่านั้น

1.2 สื่อประสมแบบชุดการสอน (Multimedia Packages) เป็นสื่อประสมที่มีสื่อต่างๆ จัดไว้เป็นชุด และจัดระบบการใช้ไว้อย่างเป็นระเบียบ การใช้สื่อนี้มีลำดับขั้นตอนการใช้สื่อแต่ละชนิดที่สัมพันธ์ต่อเนื่องกันตามที่จัดระบบไว้ สื่ออาจเป็นหนังสือจุลสาร แบบทดสอบด้วยตนเอง สไลด์แถบเสียง รวมทั้งเอกสารการสอน และยังสามารถนำไปใช้กับเนื้อหาอื่นได้ เพียงปรับประยุกต์เล็กน้อยเท่านั้น

1.3 สื่อประสมแบบการนำเสนอ (Multimedia Presentation) เป็นสื่อประสมที่นำเอาสื่อหลายๆ อย่างมาเสนอพร้อมกันในเวลาเดียวกัน โดยสื่อเหล่านี้จะช่วยให้นักเรียนได้มีโน้ตสนับมบูรณ์ เช่น สไลด์ ภาพยนตร์ และวีดิทัศน์ ควบคู่ไปกับการเปิดเทปเสียง มีการผสมเสียงอย่างมีประสิทธิภาพในการสอน

2. แบ่งตามลักษณะการนำไปใช้ มี 4 ประเภท คือ

2.1 สื่อประสมประกอบการบรรยาย สำหรับอธิบายและขยายเนื้อหาสาระให้ชัดเจนยิ่งขึ้น นิยมใช้ประกอบการสอนแบบบรรยาย เพื่อให้ครูผู้น้อยลง โดยใช้สื่ออธิบายเนื้อหาแทน สื่อประสมชนิดนี้มักใช้กับนักเรียนระดับสูงและการฝึกอบรม

2.2 สื่อประสมแบบกลุ่มกิจกรรม ประกอบการเรียนการสอนกลุ่ม เป็นต้นว่า การสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ การสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ หรือการสอนในรูปของกิจกรรมอื่น ๆ

2.3 สื่อประสมสำหรับการสอนแบบเอกัตภาพ ใช้ประกอบการสอนแบบรายบุคคล นักเรียนสามารถเรียนได้ตามความสามารถของตน ทั้งในโรงเรียนและที่บ้าน ส่งเสริมให้นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

2.4 สื่อประสมแบบการสอนทางไกล ใช้ประกอบการสอนที่นักเรียนและผู้สอนอยู่ห่างไกลกัน มุ่งให้นักเรียนศึกษาด้วยตนเองโดยไม่ต้องเข้าชั้นเรียน สื่อที่ใช้มีหลายอย่าง เช่น สิ่งพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง ภาพยนตร์ และชุดการสอนเสริม เป็นต้น

จากการแบ่งประเภทของสื่อประสมข้างต้น ทำให้ทราบว่าสื่อประสมที่ผลิตขึ้นมาแต่ละประเภทนั้นมีจุดประสงค์การนำไปใช้ที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งผู้นำไปใช้ควรศึกษาเนื้อหาของสิ่งที่จะสอน เพื่อที่ได้ผลิตสื่อประสมขึ้นมาได้ถูกประเภท และนำไปใช้ได้ถูกต้อง

2.3.5 การหาประสิทธิภาพของสื่อประสม

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556) อ้างถึงใน เสาวลักษณ์ ทักษิณากุล (2559) การผลิตสื่อหรือชุดการสอนนั้น ก่อนนำไปใช้จริงจะต้องนำสื่อหรือชุดการสอนที่ผลิตขึ้นไปทดสอบประสิทธิภาพว่าสื่อหรือชุดการสอนทำให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นหรือไม่ มีประสิทธิภาพในการช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพเพียงใด มีความสัมพันธ์กับผลลัพธ์

หรือไม่ และผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนจากสื่อหรือชุดการสอนในระดับใด ดังนั้นผู้ผลิตสื่อการสอนจำเป็นจะต้องนำสื่อหรือชุดการสอนไปหาคุณภาพเรียกว่า การทดสอบประสิทธิภาพ

2.3.5.1 ความหมายของการทดสอบประสิทธิภาพ

1. ความหมายของประสิทธิภาพ

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556) อ้างถึงใน เสาวลักษณ์ ทักษิณากุล (2559) กล่าวว่า ประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง สภาวะหรือคุณภาพของสมรรถนะในการดำเนินงาน เพื่อให้ทำงานมีความสำเร็จโดยใช้เวลาความพยายาม และค่าใช้จ่ายค้ำค่าที่สุดตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ โดยกำหนดเป็นอัตราส่วนหรือร้อยละระหว่างปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลลัพธ์ (Ratio between input, process and output)

ประสิทธิภาพเน้นการดำเนินการที่ถูกต้องหรือกระทำสิ่งใด ๆ อย่างถูกวิธี (Doing the thing right)

คำว่า ประสิทธิภาพ มักสับสนกับคำว่า ประสิทธิภาพ (Effectiveness) ซึ่งเป็นคำที่คลุมเครือ ไม่เน้นปริมาณ และมุ่งให้บรรลุวัตถุประสงค์และเน้นการกระทำสิ่งที่ถูกที่ควร (Doing the right thing) ดังนั้นคำนี้จึงมักใช้คู่กัน คือ ประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. ความหมายของการทดสอบประสิทธิภาพ

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556) อ้างถึงใน เสาวลักษณ์ ทักษิณากุล (2559) กล่าวว่า การทดสอบประสิทธิภาพของสื่อหรือชุดการสอน หมายถึงการหาคุณภาพของสื่อหรือชุดการสอน โดยพิจารณาตามขั้นตอนของการพัฒนาสื่อหรือชุดการสอนแต่ละขั้น ตรงกับภาษาอังกฤษว่า "Development Testing" คือการทดสอบคุณภาพตามพัฒนาการของการผลิตสื่อหรือชุดการสอนตามลำดับขั้น และตรวจสอบคุณภาพของแต่ละองค์ประกอบของต้นแบบชิ้นงาน ให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับการผลิตสื่อและชุดการสอน การทดสอบประสิทธิภาพ หมายถึง การนำสื่อหรือชุดการสอนไปทดสอบด้วยกระบวนการสองขั้นตอน คือ การทดสอบประสิทธิภาพการใช้เบื้องต้น (Tryout) และทดสอบประสิทธิภาพสอนจริง (Trial Run) เพื่อหาคุณภาพของสื่อตามขั้นตอนที่กำหนดใน 3 ประเด็น คือ การทำให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น การช่วยให้ผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนและทำแบบประเมินสุดท้ายได้ดี และการทำให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจ นำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข ก่อนที่จะผลิตออกมาเผยแพร่เป็นจำนวนมาก

2.1 การทดสอบประสิทธิภาพการใช้เบื้องต้น เป็นการนำสื่อหรือชุดการสอนที่ผลิตขึ้นเป็นต้นแบบ (Prototype) แล้วไปทดสอบประสิทธิภาพการใช้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแต่

ละระบบ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของสื่อหรือชุดการสอนให้เท่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และปรับปรุงจนถึงเกณฑ์

2.2 การทดสอบประสิทธิภาพสอนจริง หมายถึง การนำสื่อ หรือชุดการสอนที่ได้ทดสอบประสิทธิภาพ ใช้และปรับปรุงจนได้คุณภาพถึงเกณฑ์ของแต่ละหน่วย ทุกหน่วยในแต่ละวิชาไปสอนจริงในชั้นเรียนหรือในสถานการณ์การเรียนรู้ที่แท้จริงในช่วงเวลาหนึ่ง อาทิ 1 ภาคการศึกษาเป็นอย่างน้อย เพื่อตรวจสอบคุณภาพเป็นครั้งสุดท้ายก่อนนำไปเผยแพร่และผลิตออกมาเป็นจำนวนมาก

การทดสอบประสิทธิภาพนั้นทั้งสองขั้นตอนจะต้องผ่านการวิจัยเชิงวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) โดยต้องดำเนินการวิจัยในขั้นทดสอบประสิทธิภาพเบื้องต้น และอาจทดสอบประสิทธิภาพซ้ำในขั้นทดสอบประสิทธิภาพใช้จริงด้วยก็ได้ เพื่อประกันคุณภาพของสถาบันการศึกษาทางไกลนานาชาติ

2.3.5.2 ความจำเป็นที่จะต้องหาประสิทธิภาพ

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556) อ้างถึงใน เสาวลักษณ์ ทักษิณากุล (2559) กล่าวว่า การทดสอบประสิทธิภาพของสื่อหรือชุดการสอนมีความจำเป็นด้วยเหตุผล 3 ประการ คือ

1. สำหรับหน่วยงานผลิตสื่อหรือชุดการสอน การทดสอบประสิทธิภาพช่วยประกันคุณภาพของสื่อหรือชุดการสอนว่าอยู่ในขั้นสูง เหมาะสมที่จะลงทุนผลิตออกมาเป็นจำนวนมาก หากไม่มีการทดสอบประสิทธิภาพเสียก่อนแล้ว เมื่อผลิตออกมาใช้ประโยชน์ไม่ได้ดี ก็จะต้องผลิตหรือทำชิ้นใหม่ เป็นการสิ้นเปลืองทั้งเวลา แรงงาน และเงินทอง

2. สำหรับผู้ใช้สื่อหรือชุดการสอน สื่อหรือชุดการสอนที่ผ่านการทดสอบประสิทธิภาพจะทำหน้าที่เป็นเครื่องมือช่วยสอนได้ดี ในการสร้างสภาพการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามที่มุ่งหวัง บางครั้งชุดการสอนต้องช่วยครูสอน บางครั้งต้องสอนแทนครู (อาทิใน โรงเรียนครูคนเดียว) ดังนั้น ก่อนนำสื่อหรือชุดการสอนไปใช้ ครูจึงควรมั่นใจว่าชุดการสอนนั้นมีประสิทธิภาพในการช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จริง การทดสอบประสิทธิภาพตามลำดับขั้นจะช่วยให้เราได้สื่อหรือชุดการสอนที่มีคุณค่าทางการสอนจริงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

3. สำหรับผู้ผลิตสื่อหรือชุดการสอน การทดสอบประสิทธิภาพจะทำให้ผู้ผลิตมั่นใจได้ว่าเนื้อหาสาระที่บรรจุลงในสื่อหรือชุดการสอนมีความเหมาะสม ง่ายต่อการเข้าใจ อันจะช่วยให้ผู้ผลิตมีความชำนาญสูงขึ้น เป็นการประหยัดแรงสมอง แรงงาน เวลา และเงินทองในการเตรียมต้นแบบ

2.3.5.3 การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ

1. ความหมายของเกณฑ์ (Criterion) เกณฑ์เป็นขีดกำหนดที่จะยอมรับว่า สิ่งใดหรือพฤติกรรมใดมีคุณภาพและหรือปริมาณที่จะรับได้

การตั้งเกณฑ์ ต้องตั้งไว้ครั้งแรกครั้งเดียวเพื่อจะปรับปรุงคุณภาพให้ถึงเกณฑ์ขั้นต่ำที่ตั้งไว้ จะตั้งเกณฑ์การทดสอบประสิทธิภาพไว้ต่างกันไม่ได้ เช่น เมื่อมีการทดสอบประสิทธิภาพแบบเดียว ตั้งเกณฑ์ไว้ที่ 60/60 แบบกลุ่ม ตั้งไว้ 70/70 ส่วนแบบสนาม ตั้งไว้ 80/80 ถือว่าเป็นการตั้งเกณฑ์ที่ไม่ถูกต้อง

อนึ่งเนื่องจากเกณฑ์ที่ตั้งไว้เป็นเกณฑ์ต่ำสุด ดังนั้นหากการทดสอบคุณภาพของสิ่งใดหรือพฤติกรรมใดได้ผลสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ย่อมมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 หรืออนุโลมให้มีความคลาดเคลื่อนต่ำหรือสูงกว่าค่าประสิทธิภาพที่ตั้งไว้เกิน 2.5 ก็ให้ปรับเกณฑ์ขึ้นไปอีกหนึ่งขั้น แต่หากได้ค่าต่ำกว่าค่าประสิทธิภาพที่ตั้งไว้ ต้องปรับปรุงและนำไปทดสอบประสิทธิภาพการใช้หลายครั้งในภาคสนามจนได้ค่าถึงเกณฑ์ที่กำหนด

2. ความหมายของเกณฑ์ประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับประสิทธิภาพของสื่อหรือชุดการสอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เป็นระดับที่ผู้ผลิตสื่อหรือชุดการสอนจะพึงพอใจว่าหากสื่อหรือชุดการสอนมีประสิทธิภาพถึงระดับนั้นแล้ว สื่อหรือชุดการสอนนั้นก็มีความคุ้มค่าที่จะนำไปสอนนักเรียนและคุ้มค่าแก่การลงทุนผลิตออกมาเป็นจำนวนมาก

การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพกระทำได้โดยการประเมินผลพฤติกรรมของผู้เรียน 2 ประเภท คือ พฤติกรรมต่อเนื่อง (กระบวนการ) กำหนดค่าประสิทธิภาพเป็น E_1 - Efficiency of Process (ประสิทธิภาพของกระบวนการ) และพฤติกรรมสุดท้าย (ผลลัพธ์) กำหนดค่าประสิทธิภาพเป็น E_2 - Efficiency of Product (ประสิทธิภาพของผลลัพธ์)

2.1 ประเมินพฤติกรรมต่อเนื่อง (Transitional Behavior) คือ ประเมินผลต่อเนื่อง ซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมย่อยของผู้เรียน เรียกว่า "กระบวนการ" (Process) ที่เกิดจากการประกอบกิจกรรมกลุ่ม ได้แก่ การทำโครงการ หรือทำรายงานเป็นกลุ่ม และรายบุคคล ได้แก่ งานที่มอบหมาย และกิจกรรมอื่นใดที่ผู้สอนกำหนดไว้

2.2 ประเมินพฤติกรรมสุดท้าย (Terminal Behavior) คือ ประเมินผลลัพธ์ (Product) ของผู้เรียน โดยพิจารณาจากการสอบหลังเรียนและสอบได้

ประสิทธิภาพของสื่อหรือชุดการสอนจะกำหนดเป็นเกณฑ์ที่ผู้สอนคาดหวังว่าผู้เรียนจะเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นที่พึงพอใจ โดยกำหนดให้ผลเฉลี่ยของคะแนนการทำงานและการประกอบกิจกรรมของผู้เรียนทั้งหมดต่อร้อยละของผลการประเมินหลังเรียนทั้งหมด นั่นคือ E_1/E_2 - ประสิทธิภาพของกระบวนการ/ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

ตัวอย่าง 80/80 หมายความว่าเมื่อเรียนจากสื่อหรือชุดการสอนแล้ว ผู้เรียนจะสามารถทำแบบฝึกปฏิบัติ หรืองานได้ผลเฉลี่ย 80% และประเมินหลังเรียนและงานสุดท้ายได้ผลเฉลี่ย 80%

การที่จะกำหนดเกณฑ์ E_1/E_2 ให้มีค่าเท่าใดนั้น ให้ผู้สอนเป็นผู้พิจารณาตามความพอใจ โดยพิจารณาพิสัยการเรียนรู้ที่จำแนกเป็นวิทย์พิสัย (Cognitive Domain) จิตพิสัย (Affective Domain) และทักษะพิสัย (Skill Domain)

ในขอบข่ายวิทย์พิสัย (เดิมเรียกว่า พุทธิพิสัย) เนื้อหาที่เป็นความรู้ความจำมักจะต้องไว้สูงสุดแล้วลดต่ำลงมากคือ 90/90 85/85 80/80

ส่วนเนื้อหาสาระที่เป็นจิตพิสัย จะต้องใช้เวลาไปฝึกฝนและพัฒนา ไม่สามารถทำให้ถึงเกณฑ์ระดับสูงได้ในห้องเรียนหรือในขณะที่เรียน จึงอนุโลมให้ตั้งไว้ต่ำลง นั่นคือ 80/70 75/75 แต่ไม่ต่ำกว่า 75/75 เพราะเป็นระดับความพอใจต่ำสุด จึงไม่ควรตั้งเกณฑ์ไว้ต่ำกว่านี้ หากตั้งเกณฑ์ไว้เท่าใดก็มักได้ผลเท่านั้น ดังจะเห็นได้จากระบบการสอนของไทยปัจจุบัน (2520) ได้กำหนดเกณฑ์โดยไม่เขียนเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ 0/50 นั่นคือ ให้ประสิทธิภาพกระบวนการมีค่า 0 เพราะครูมักไม่มีเกณฑ์เวลาในการให้งานหรือแบบฝึกปฏิบัติแก่นักเรียน ส่วนคะแนนผลลัพธ์ที่ให้ผ่าน คือ 50% ผลจึงปรากฏว่า คะแนนวิชาต่าง ๆ ของนักเรียนต่ำในทุกวิชา เช่น คะแนนภาษาไทยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยเฉลี่ยแต่ละปีเพียง 51% เท่านั้น

2.3.5.4 ขั้นตอนการทดสอบประสิทธิภาพ

เมื่อผลิตสื่อหรือชุดการสอนขึ้น เป็นต้นแบบแล้ว ต้องนำสื่อหรือชุดการสอนไปหาประสิทธิภาพตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. การทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว (1:1) เป็นการทดสอบประสิทธิภาพที่ผู้สอน 1 คน ทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอนกับผู้เรียน 1-3 คน โดยใช้เด็กอ่อน ปานกลาง และเด็กเก่ง ระหว่างทดสอบประสิทธิภาพให้จับเวลาในการประกอบกิจกรรม สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนว่าหงุดหงิด ทำหน้าฉงน หรือทำท่าทางไม่เข้าใจหรือไม่ ประเมินการเรียนรู้จากกระบวนการ คือกิจกรรมหรือภารกิจและงานที่มอบให้ทำและทดสอบหลังเรียน นำคะแนนมาคำนวณหาประสิทธิภาพ หากไม่ถึงเกณฑ์ต้องปรับปรุงเนื้อหาสาระ กิจกรรมระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนให้ดีขึ้น โดยปกติคะแนนที่ได้จากการทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยวนี้อาจได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์มาก แต่ไม่ต้องวิตกเมื่อปรับปรุงแล้วจะสูงขึ้นมาก ก่อนนำไปทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม ทั้งนี้ E_1/E_2 ที่ได้จะมีค่าประมาณ 60/60

2. การทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม (1:10) เป็นการทดสอบประสิทธิภาพที่ผู้สอน 1 คน ทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอนกับผู้เรียน 6-10 คน (ละผู้เรียนที่เก่ง ปานกลาง กับอ่อน) ระหว่างทดสอบประสิทธิภาพให้จับเวลาในการประกอบกิจกรรม สังเกตพฤติกรรม

ของผู้เรียนว่าหงุดหงิด ทำหน้าฉงน หรือทำท่าทางไม่เข้าใจหรือไม่ หลังจากทดสอบประสิทธิภาพ ให้ประเมินการเรียนจากกระบวนการ คือกิจกรรมหรือภารกิจและงานที่มอบและงานสุดท้ายที่มอบให้นักเรียนทำส่งก่อนสอบประจำหน่วย ให้นำคะแนนมาคำนวณหาประสิทธิภาพ หากไม่ถึงเกณฑ์ต้องปรับปรุงเนื้อหาสาระ กิจกรรม แบบทดสอบหลังเรียนให้ดีขึ้น คำนวณหาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุงในคราวนี้คะแนนของผู้เรียนจะเพิ่มขึ้นอีกเกือบเท่าเกณฑ์โดยเฉลี่ยจะห่างจากเกณฑ์ประมาณ 10% นั่นคือ E_1/E_2 ที่ได้จะมีค่าประมาณ 70/70

3. การทดสอบประสิทธิภาพภาคสนาม (1:100) เป็นการทดสอบประสิทธิภาพที่ผู้สอน 1 คนทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอนกับผู้เรียนทั้งชั้น ระหว่างทดสอบประสิทธิภาพให้จับเวลาในการประกอบกิจกรรม สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนว่าหงุดหงิด ทำหน้าฉงน หรือทำท่าทางไม่เข้าใจหรือไม่ หลังจากทดสอบประสิทธิภาพภาคสนามแล้วให้ประเมินการเรียนจากกระบวนการ คือกิจกรรมหรือภารกิจและงานที่มอบให้ทำและทดสอบหลังเรียน นำคะแนนมาคำนวณหาประสิทธิภาพ หากไม่ถึงเกณฑ์ต้องปรับปรุงเนื้อหาสาระ กิจกรรมระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนให้ดีขึ้น แล้วนำไปทดสอบประสิทธิภาพภาคสนามซ้ำกับนักเรียนต่างกลุ่ม อาจทดสอบประสิทธิภาพ 2-3 ครั้ง จนได้ค่าประสิทธิภาพถึงเกณฑ์ขั้นต่ำ ปกติไม่น่าจะทดสอบประสิทธิภาพเกินสามครั้ง ด้วยเหตุนี้ ชั้นทดสอบประสิทธิภาพภาคสนามจึงแทนด้วย 1:100

4. ข้อควรคำนึงในการทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน

เพื่อให้การทดสอบประสิทธิภาพของสื่อหรือชุดการสอนได้ผลคุ้มค่า มีสิ่งที่จะต้องทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอนควรคำนึงถึงดังนี้

4.1 การเลือกผู้เข้าร่วมการทดสอบประสิทธิภาพ ควรเลือกนักเรียนที่เป็นตัวแทนของนักเรียนที่ใช้สื่อหรือชุดการสอน ตามแนวทางการสุ่มตัวอย่างที่ถูกต้อง

4.2 การเลือกเวลาและสถานที่ทดสอบประสิทธิภาพ ควรหาสถานที่และเวลาที่ปราศจากเสียงรบกวน ไม่ร้อนอบอ้าว และควรทดสอบประสิทธิภาพในเวลาที่นักเรียนไม่หิว กระหาย ไม่รีบร้อนกลับบ้าน หรือไม่ต้องพะวักพะวนไปเข้าเรียนในชั้นอื่น

4.3 การชี้แจงวัตถุประสงค์และวิธีการ ต้องชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงวัตถุประสงค์ของการทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอนและการจัดห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนหากนักเรียนไม่คุ้นเคยกับวิธีการใช้สื่อหรือชุดการสอน

4.4 การรักษาสถานการณ์ตามความเป็นจริง สำหรับการทดสอบประสิทธิภาพภาคสนามในชั้นเรียนจริง ต้องรักษาสภาพการณ์ให้เหมือนที่เป็นอยู่ในห้องเรียนทั่วไป เช่น ต้องใช้ครูเพียงคนเดียว ห้ามคนอื่นเข้าไปช่วย ผู้สังเกตการณ์ต้องอยู่ห่าง ๆ ไม่เข้าไปช่วยเหลือเด็ก ต้องปล่อยให้ครูผู้ทดสอบประสิทธิภาพแก้ปัญหาด้วยตนเอง หากจำเป็นต้องได้รับความ

ช่วยเหลือก็ให้ครูผู้สอนเป็นผู้บอกให้เข้าไปช่วย มิฉะนั้นการทดสอบประสิทธิภาพสอนก็ไม่สะท้อนสถานการณ์จริงที่มีคนสอนเพียงคนเดียว

4.5 คำเนิรการสอนตามขั้นตอน ไม่ว่าจะเป็นการทดลองแบบเดี่ยวแบบกลุ่ม และภาคสนาม หลังจากชี้แจงให้นักเรียนทราบเกี่ยวกับสื่อชุดการสอน และวิธีการสอนแล้ว ครูจะต้องดำเนินการสอนตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแต่ละระบบการสอน

1. สำหรับการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ ดำเนินตามขั้นตอน 5 ขั้นตอน คือ (1) สอบก่อนเรียน (2) นำเข้าสู่บทเรียน (3) ให้นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่ม (4) สรุปบทเรียน (ครูสรุปเองหรือให้นักเรียนช่วยกันสรุปก็ได้ ทั้งนี้ต้องดูตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอน) และ (5) สอบหลังเรียน

2. สำหรับการสอนแบบอิงประสบการณ์ มี 7 ขั้นตอน คือ (1) ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ (2) ปฏิบัติ (3) เผชิญประสบการณ์หลัก ประสบการณ์รอง ตามภารกิจและงานที่กำหนด (4) รายงานความก้าวหน้าของการเผชิญประสบการณ์หลักและรอง (5) รายงานผลสุดท้าย (6) สรุปการเผชิญประสบการณ์ และ (7) ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์

3. สำหรับการสอนทางอิเล็กทรอนิกส์ อาจดำเนินการตามขั้นตอน 7 ขั้นตอน คือ (1) สอบก่อนเรียน (2) ศึกษาประมวลการสอน แผนกิจกรรม และเส้นทางการเรียน (Course Syllabus, Course Bulletin and Learning Route) (3) ศึกษาเนื้อหาสาระที่กำหนดให้แบบออนไลน์บน website หรือออฟไลน์ ในซีดีหรือตำรา คือจากแหล่งความรู้ที่กำหนดให้ (4) ให้นักเรียนทำกิจกรรมเดี่ยว (Individual Assignment) หรือกิจกรรมกลุ่มร่วมมือ (Collaborative Group) (5) ส่งงานที่มอบหมาย (Submission Assignment) (6) สรุปบทเรียน (ครูสรุปเอง หรือให้นักเรียนช่วยกันสรุปก็ได้ ทั้งนี้ต้องดูตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอน) และ (7) สอบหลังเรียน

4. สำหรับการสอนแบบบรรยาย ดำเนินตามขั้นตอน 5 ขั้นตอน คือ (1) สอบก่อนเรียน (2) นำเข้าสู่บทเรียน (3) ให้นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่ม (4) สรุปบทเรียน (ครูสรุปเอง หรือให้นักเรียนช่วยกันสรุปก็ได้ ทั้งนี้ต้องดูตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอน) (5) สอบหลังเรียน

4.6 บทบาทของครูขณะกำลังทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน

4.6.1 บทบาทของครูในขณะที่ทดสอบแบบเดี่ยวและแบบกลุ่ม

ในขณะที่กำลังทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน ครูควรปฏิบัติดังนี้

1. ต้องคอยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนอย่างใกล้ชิด เพื่อดูว่านักเรียนทำหน้างาน เฝียบ หรือสงสัยประการใด

2. สังเกตปฏิสัมพันธ์ (Interaction Analysis) ของนักเรียน โดยใช้แบบสังเกตปฏิบัติสัมพันธ์ที่มีผู้พัฒนาขึ้นแล้ว เช่น Flanders Interaction Analysis (FIA), Brown Interaction Analysis (BIA), Chaiyong Interaction Analysis (CIA)

3. พยายามรักษาสุขภาพจิต ไม่คาดหวัง หรือเครียดกับความเหน็ดเหนื่อยที่ทุ่มเทในการผลิตชุดการสอน หรือเครียดกับการเกรงว่าผลการทดสอบประสิทธิภาพจะไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เกรงว่าจะไม่ได้รับความร่วมมือจากนักเรียน

4. สร้างบรรยากาศสอบอุ่นและเป็นกันเอง ครูต้องเป็นกันเองกับนักเรียน เวลาสอบก่อนเรียน ยิ้มแย้มแจ่มใส สร้างบรรยากาศที่นักเรียนจะแสดงออกเสรี ไม่ทำหน้าเคร่งขรึมจนนักเรียนกลัว

5. ต้องชี้แจงว่าการสอบครั้งนี้ไม่มีผลต่อการสอบไล่ปกติของนักเรียนแต่ประการใด

6. ปลอ่ยให้นักเรียนศึกษาและประกอบกิจกรรมจากสื่อหรือชุดการสอนตามธรรมชาติ โดยทำที่ว่าครูไม่ได้สนใจจับผิดนักเรียน ด้วยการทำให้ทำงานหรืออ่านหนังสือ

7. หากสังเกตว่านักเรียนคนใดมีปัญหาระหว่างการทดสอบ อย่าให้ความสนใจเป็นพิเศษ แต่ให้บันทึกพฤติกรรมไว้เพื่อนำมาซักถามและพูดคุยกับนักเรียนในภายหลัง

4.6.2 บทบาทของครูภาคสนามกับนักเรียนทั้งสิ้น

1. ปฏิบัติตามข้อเสนอแนะ ที่นำเสนอทั้ง 7 ข้อ

2. ครูต้องพยายามอธิบายประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องการจะบอกนักเรียนอย่างชัดเจน

3. เมื่อบอกให้นักเรียนลงมือประกอบกิจกรรมแล้ว ครูต้องหยุดพูดเสียงดัง หากประสงค์จะประกาศอะไรต้องรอจนเปลี่ยนกลุ่ม หรือไปพูดกับนักเรียนคนนั้นหรือกลุ่มนั้น ด้วยเสียงที่พอได้ยินเฉพาะครูกับนักเรียน ครูต้องไม่พูดมากโดยไม่จำเป็น

4. ขณะที่นักเรียนประกอบกิจกรรม ครูจะต้องเดินไปตามกลุ่มต่าง ๆ เพื่อสังเกตพัฒนาการของนักเรียน ดูการทำงานของสมาชิกในกลุ่ม ความเป็นผู้นำผู้ตาม และอาจให้ความช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มใดหรือคนในที่มีปัญหา แต่ไม่ควรนั่งเฝ้ากลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง โดยเฉพาะ เพราะจะทำให้เด็กอื่นอึดอัด เครียด หรือบางคนอาจแสดงพฤติกรรมเพื่ออวดครู

5. เมื่อจะให้นักเรียนเปลี่ยนกลุ่ม ครูควรชี้แจงให้นักเรียนเดินช้า ๆ ไม่ต้องรีบเร่ง และให้หัวหน้าเก็บสื่อการสอนใส่ซองไว้ให้เรียบร้อยก่อนเปลี่ยนเป็นกลุ่มอื่น ๆ ห้ามหยิบชิ้นส่วนใดติดมือไปยกเว้น "แบบฝึกปฏิบัติ" หรือ "กระดาษคำตอบ" ประจำตัวของนักเรียนเอง

6. การเปลี่ยนกลุ่มกระทำได้ 3 วิธี คือ (1) เปลี่ยนพร้อมกันทุกกลุ่มหากทำกิจกรรมเสร็จพร้อมกัน (2) กลุ่มใดเสร็จก่อนให้ไปทำงานในกลุ่มสำรอง (3) หากมี 2 กลุ่มทำเสร็จพร้อมกันก็ให้เปลี่ยนกันทันที

7. หลังจากการทดสอบประสิทธิภาพสิ้นสุดลง ขอให้แสดงความชื่นชมที่นักเรียนให้ความร่วมมือ และประสบความสำเร็จในการเรียนจากสื่อหรือชุดการสอน

8. หากทำได้ให้แจ้งผลการทดสอบหลังเรียนให้นักเรียนทราบเพื่อให้ประสบการณ์ที่เป็นความสำเร็จ

3.5.7 สิ่งที่ควรปฏิบัติหลังทดสอบประสิทธิภาพ

เมื่อทำการทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอนเสร็จแล้ว ครูผู้สอนและสมาชิกในกลุ่มฝึกปฏิบัติผลิตสื่อหรือชุดการสอน ควรปฏิบัติดังต่อไปนี้

3.5.7.1 นำผลงานและแบบฝึกปฏิบัติของนักเรียนมาตรวจ โดยการให้คะแนนกิจกรรมทุกชนิด แล้วหาค่าเฉลี่ยและทำเป็นร้อยละ

3.5.7.2 นำผลการสอบหลังเรียนมาหาค่าเฉลี่ยและทำเป็นคำร้อยละ

3.5.7.3 นำผลการสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมาเขียนแผนภูมิเปรียบเทียบเอาเป็นส่วนหนึ่งของการบรรยายผลการสอนและจัดนิทรรศการ (หากมี)

3.5.7.4 นำสื่อการสอนซึ่งมีบัตรคำสั่ง บัตรสรุปเนื้อหา บัตรเนื้อหา บัตรกิจกรรม ภาพชุด ฯลฯ มาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

จากข้อมูลข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าการหาประสิทธิภาพของสื่อหรือสื่อประสมนั้นเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่ผู้วิจัยหรือผู้ผลิตสื่อต้องให้ความสำคัญ เพราะสื่อที่จะผลิตออกมาจะต้องมีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ไม่เช่นนั้นก็จะเป็นการเสียเวลาเปล่า และระหว่างการหาประสิทธิภาพของสื่อหรือสื่อประสม ผู้วิจัย ผู้นำไปใช้ หรือครูก็ควรจะต้องจัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้เหมาะสมเพื่อให้นักเรียนหรือผู้ใช้สื่อเกิดความผ่อนคลาย ซึ่งจะช่วยให้การหาประสิทธิภาพได้ผลดีพอออกมาดียิ่งขึ้น ทำให้เห็นจุดเด่นหรือข้อบกพร่องที่จะสามารถนำไปปรับปรุงเพื่อให้ได้สื่อหรือสื่อประสมที่มีคุณค่ากับนักเรียนหรือผู้ใช้ทุกคน

3.6 ประโยชน์ของสื่อผสม

สื่อประสมถือเป็นรูปแบบของสื่อที่ประกอบไปด้วยสื่อที่หลากหลาย อันจะช่วยทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น ซึ่งชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2523) ได้ให้คุณค่าหรือประโยชน์ของสื่อประสมไว้ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้สอนถ่ายทอดเนื้อหาวิชาและประสบการณ์ที่สลับซับซ้อน และมีลักษณะที่เป็นนามธรรมสูง เช่น การทำงานของเครื่องจักรกล อวัยวะของร่างกาย การเติบโตของสัตว์ชั้นต่ำ ซึ่งผู้สอนไม่สามารถจะถ่ายทอดด้วยการบรรยายได้ดี

2. ช่วยสร้างความสนใจของนักเรียนต่อสิ่งที่กำลังศึกษา เพราะ สื่อประสมหรือชุดการสอนจะเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมในการเรียนด้วยตนเองและสังคม

3. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น ฝึกตัดสินใจ และแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

4. ช่วยสร้างความพร้อมและความมั่นใจแก่ผู้สอน เพราะสื่อประสมที่ผลิตไว้เป็นหมวดหมู่ สามารถหยิบไปใช้ได้ โดยเฉพาะผู้ที่ไม่ค่อยมีเวลาในการเตรียมการสอนล่วงหน้า

5. ทำให้การเรียนการสอนของนักเรียนเป็นอิสระจากอารมณ์ของผู้สอน สื่อประสมสามารถทำให้นักเรียนเรียนได้ตลอดเวลา ไม่ว่าผู้สอนจะมีสภาพคับข้องทางอารมณ์มากน้อยเพียงใด

6. ช่วยให้การเรียนการสอนเป็นอิสระจากบุคลิกของครูผู้สอน เนื่องจากสื่อประสมทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้แทนครู แม้ครูจะพูดหรือสอนไม่เก่ง นักเรียนก็สามารถเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพจากสื่อประสม หรือชุดการสอนที่ได้ผ่านการทดสอบประสิทธิภาพมาแล้ว

7. ในกรณีครูขาด ครูคนอื่นก็สามารถสอนแทนได้โดยใช้สื่อประสม เพราะเนื้อหาวิชาอยู่ในสื่อประสมหรือชุดการเรียนการสอนเรียบร้อยแล้ว ครูผู้สอนแทนก็ไม่ต้องเตรียมอะไรมาก

8. สำหรับชุดสื่อประสมหรือชุดการสอนรายบุคคลและชุดสื่อประสมทางไกล เช่น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จะช่วยให้การศึกษามวลชนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะนักเรียนสามารถเรียนได้เองที่บ้าน ไม่ต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายมากนัก

สื่อประสมถือเป็นสื่อการเรียนการสอนประเภทหนึ่งที่สามารถนำมาใช้พัฒนาหรือเพิ่มศักยภาพให้กับนักเรียน และสามารถช่วยทุนแรงของผู้สอนได้ ทั้งนี้การพัฒนาสื่อประสมเพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอนนั้น ผู้พัฒนาหรือผู้สอนต้องคำนึงถึงกลุ่มเป้าหมายที่จะนำไปใช้ โดยต้องทราบความรู้เดิมของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้สามารถพัฒนาหรือนำสื่อประสมไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

2.4 คำช่วยภาษาญี่ปุ่น

2.4.1 ความหมายและการนำไปใช้ของคำช่วยภาษาญี่ปุ่น

ภาษาญี่ปุ่นถือเป็นภาษาที่มีหลักไวยากรณ์ที่ซับซ้อนและหลากหลาย หนึ่งในนั้นก็คือ คำช่วย ซึ่งถือเป็นไวยากรณ์ที่สำคัญในโครงสร้างภาษาญี่ปุ่น ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของคำช่วยไว้หลากหลาย ดังนี้

สุภา ปัทมนนท์ (2552) ให้ความหมายของคำช่วยไว้ว่า เป็นคำที่ไม่มีการผันรูปและไม่อาจอยู่โดด ๆ ต้องตามท้ายคำอื่น ๆ ในประโยค ทำหน้าที่บอกความสัมพันธ์ระหว่างคำกับคำ เพื่อเพิ่มเติมความหมายให้ชัดเจนขึ้น หรือเชื่อมประโยคเข้าด้วยกัน

วินส จันทะวงษ์ศิริ (2556) กล่าวว่า คำช่วยในภาษาญี่ปุ่นนั้นเป็นคำที่แสดงหน้าที่ของประโยคและจะไม่มี ความหมายในตัวนอกจากจะใช้วางไว้ท้ายคำอื่น ๆ เพื่อบอกหน้าที่ความสัมพันธ์ ระหว่างคำกับคำ หรือคำนามกับคำนาม ที่มีต่อภาคแสดงในประโยค

บุษบา บรรจงมณี และคณะ (2558) ได้กล่าวว่า “คำช่วย” เป็นคำที่มีกลไกพิเศษในภาษาญี่ปุ่น จัดเป็นคำไม่อิสระ ไม่มีการผันรูป ต้องใช้ตามหลังคำนาม กริยา หรือประโยค เพื่อบอกความหมายบางอย่างของคำหรือประโยคนั้น ๆ ไม่สามารถใช้เดี่ยว ๆ ได้

Hayashi (1987) ให้ความหมายของคำช่วยว่าเป็นคำชนิดหนึ่งของคำทางไวยากรณ์ จัดเป็นคำไม่อิสระและไม่มีการผันรูป จะใช้วางท้ายคำอื่น ๆ เพื่อบอกความหมายของคำนั้น ๆ และบอกความสัมพันธ์ระหว่างคำ

สรุปได้ว่าคำช่วยในภาษาญี่ปุ่น หมายถึง คำไม่อิสระที่ไม่มีการผันรูป ใช้วางหลังคำนาม คำกริยา หรือประโยค เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของคำกับคำ หรือระหว่างประโยคกับประโยค

2.4.2 ประเภทของคำช่วยภาษาญี่ปุ่น

ประเภทของไวยากรณ์คำช่วยที่ปรากฏในภาษาญี่ปุ่นมีจำนวนที่ไม่แน่นอน ซึ่งมีความแตกต่างกันตามนักวิชาการแต่ละคน ดังนี้

Takijiro Tomita (2516) แบ่งคำช่วยในภาษาญี่ปุ่นออกเป็น 8 ประเภท ได้แก่

1. 格助詞 (Kakujoshi) หมายถึง คำช่วยที่แสดงว่าเป็นประธาน และทำหน้าที่ขยายประธานพร้อมทั้งขยายภาคแสดง ได้แก่ ga, no, o, ni, kara, de, te, to, e, yori และ nante
2. 副助詞 (Fukujoshi) หมายถึง คำช่วยที่ใช้ติดกับประธาน คำกริยานุเคราะห์ และใช้ลักษณะเดียวกับคำกริยาวิเศษณ์ เช่น ka, kiri, bakari, hodo, made, kara เป็นต้น
3. 係助詞 (Kakarijoshi) หมายถึง คำช่วยที่ใช้ต่อท้ายส่วนของประโยค อีกทั้งใช้ชี้หรือให้ทราบว่าคำนั้นเป็นประธานหรือเป็นบทขยาย ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในภาคแสดงด้วย เช่น wa, mo, shika, koso, sae, sura เป็นต้น
4. 接続助詞 (Setsuzokujoshi) หมายถึง คำช่วยที่ใช้เชื่อมกับภาคแสดง หรือภาคแสดงกับคำกริยานุเคราะห์ เพื่อให้ความหมายของภาคแสดงที่อยู่ด้านหน้าและด้านหลังเชื่อมต่อเข้าด้วยกัน เช่น ga, kara, ba, temo เป็นต้น
5. 並立助詞 (Heiritsujoshi) หมายถึง คำช่วยที่ใช้เชื่อมประโยคที่มีน้ำหนักเท่ากัน โดยใช้ต่อท้ายกับประธาน เช่น ka, to, toka, ya เป็นต้น
6. 準体助詞 (Juntaijoshi) หมายถึง คำช่วยที่มีฐานะเทียบเท่ากับประธาน คือ no
7. 終助詞 (Shuujoshi) หมายถึง คำช่วยที่ใช้ต่อท้ายคำประเภทต่าง ๆ และจะอยู่ท้ายประโยคเพื่อแสดงความหมายต่าง ๆ เช่น คำถาม คำสั่ง อุทาน ความหวัง การเน้น ได้แก่ no, ne, yo, ka, na เป็นต้น

8. 間投助詞 (Kantoujoshi) หมายถึง คำช่วยที่ใช้วางไว้หลังคำวลีหรือท้ายประโยค เช่น ne, na, sa เป็นต้น

ณัฐริธา ทับทิม (2557) ได้แบ่งประเภทของคำช่วยออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1. คำช่วยการก หมายถึง คำที่แสดงความสัมพันธ์ของคำนามที่มีต่อภาคแสดงในประโยค โดยคำช่วยจะบ่งชี้ความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์กับความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างคำนามกับภาคแสดง โดยคำช่วยการกในภาษาญี่ปุ่นมีดังนี้ คือ ga, o, ni, to, e, kara, made, de, yori และ no

2. คำช่วยแสดงสันธาน หมายถึง คำที่เชื่อมประโยคกับประโยค มีหน้าที่คล้ายกับคำสันธาน แต่แตกต่างกันที่คำช่วยแสดงสันธานจะต้องอยู่ท้ายภาคแสดงในประโยคหน้า ได้แก่ nagara, gatera, ba, to, temo (demo), keredo, ga, noni, node, kara, shi, kusenii, monono เป็นต้น

3. โทริทาเตะ โจจิ หมายถึง คำช่วยแสดงความสัมพันธ์ของคำนามที่ถูกยกมาเป็นหัวข้อเรื่องกับคำนามอื่นในกลุ่มเดียวกัน ได้แก่ wa, mo, shika, demo, sae เป็นต้น

4. คำช่วยลงท้าย หมายถึง คำช่วยที่อยู่ท้ายประโยค มีหน้าที่ทำให้ประโยคสมบูรณ์ มี 2 ชนิด คือ คำช่วยลงท้ายที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดชนิดของประโยค คือ ka, monka, na, ke, no และ คำช่วยลงท้ายที่ไม่เกี่ยวข้องกับการกำหนดชนิดของประโยคโดยตรง เป็นคำช่วยลงท้ายที่ผู้พูดมุ่งแสดงต่อผู้ฟังเป็นหลัก คือ wa, zo, ze, yo, sa

5. คำช่วยแสดงทัศนคติต่อผู้ฟัง หมายถึง คำที่นำไปใช้กับประโยคหรือเป็นส่วนประกอบของประโยค โดยที่ผู้พูดมุ่งแสดงต่อผู้ฟัง ใช้เพื่อบอกย้ำความสนใจของผู้ฟัง ย้ำความคิด แสดงความสนิทหรือความรู้สึก ได้แก่ ne (nee), na (naa)

บุษบา บรรจงมณี และคณะ (2558) ได้แบ่งประเภทของคำช่วยออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1. คำช่วยชี้หน้าที่ เป็นคำช่วยที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในประโยคภาษาญี่ปุ่น เป็นคำช่วยที่วางหลังคำนาม ส่วนใหญ่มีหน้าที่บอกความสัมพันธ์ของคำนาม หรือคำนั้น ๆ กับภาคแสดง ได้แก่ ga, de, o เป็นต้น

2. คำช่วยเสริมความ เป็นคำช่วยที่มักเติมหลัง คำนาม+คำช่วยชี้หน้าที่ เพื่อเพิ่มความหมายบางอย่างให้แก่ คำนาม+คำช่วยชี้หน้าที่ นั้น ได้แก่ wa, mo, sae เป็นต้น

3. คำช่วยเชื่อมประโยค เป็นคำช่วยที่เชื่อมประโยคให้รวมเป็นประโยคเดียวกัน ได้แก่ kara, made, shi, noni เป็นต้น

4. คำช่วยเชื่อมคำหรือวลีที่มีหน้าที่เดียวกัน คำช่วยประเภทนี้บางตัวใช้เชื่อมคำนามบางตัวใช้เชื่อมคำกริยา แต่มีหน้าที่ทำนองเดียวกัน คือ เชื่อมสิ่งที่มีหน้าที่บทบาทเดียวกันไว้ด้วยกัน ได้แก่ ya, toka, tari เป็นต้น

5. คำช่วยจบประโยค คือ คำช่วยที่วางไว้ท้ายประโยคเพื่อแสดงว่าผู้พูดพูดประโยคนั้นด้วยท่าทีหรือความรู้สึกแบบใด เช่น ka, ne เป็นต้น

Shibatani (1990) ได้แบ่งประเภทของคำช่วยออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. Shuujojoshi หมายถึง คำช่วยที่ปรากฏในตำแหน่งสุดท้ายของประโยค
2. Kantoujojoshi หมายถึง คำช่วยที่ปรากฏอยู่ในประโยคย่อย และการมีอยู่หรือหายไปของคำช่วยประเภทนี้ไม่ส่งผลกระทบต่อประโยค
3. Setsuzokujoshi หมายถึง คำช่วยที่ใช้เชื่อมประโยคเข้าไว้ด้วยกัน
4. Kakujoshi หมายถึง คำช่วยที่ชี้ความสัมพันธ์ด้านความหมายและความสอดคล้องเป็นเหตุเป็นผลกัน

สรุปได้ว่าคำช่วยนั้นเป็นคำไม่อิสระที่นำไปวางไว้หลังคำนาม คำกริยา คำคุณศัพท์ หรือท้ายประโยค โดยคำช่วยแต่ละตัวก็จะมีหน้าที่แตกต่างกัน ทั้งเชื่อมคำ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคำในประโยค เชื่อมประโยคที่มีความเกี่ยวข้องกัน หรือใช้แสดงความรู้สึกของผู้พูด การใช้คำช่วยจะต้องนำไปใช้ให้ถูกต้องกับบริบทของสถานการณ์หรือรูปประโยคนั้น ๆ เพื่อให้สามารถสื่อความหมายออกไปได้อย่างถูกต้อง

2.5 ความคงทนในการเรียนรู้

ความคงทนในการเรียนรู้มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการแก้ปัญหา บุคคลที่ได้รับการพัฒนาให้มีความคงทนในการเรียนรู้ จะเป็นผู้ที่ตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว เพราะสามารถนำสิ่งที่เคยเรียนรู้หรือประสบการณ์มาใช้แก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็ว (Walsh & Ungson, 1991) อ้างถึงในอิทธิศักดิ์ ศิริจันทร์ (2560)

2.5.1 ความหมายความคงทนในการเรียนรู้

การนิยามความหมายของความคงทนในการเรียนรู้ นั้น ได้มีนักจิตวิทยาและนักการศึกษาหลายท่าน ได้อธิบายไว้ ดังนี้

Adam (1967) ได้นิยามความหมายของความคงทนในการเรียนรู้ว่า หมายถึง การคงไว้ซึ่งผลการเรียนรู้ หรือความสามารถที่จะระลึกถึงสิ่งที่เคยเรียนหรือเคยมีประสบการณ์ เมื่อเวลาผ่าน

ไปช่วงระยะหนึ่ง ซึ่งก็คือ ความคงทนในการจำ ถ้ามีการประเมินผลการเรียนรู้หลังจากเวลาล่วงเลยระยะหนึ่ง ผลการประเมินที่ได้คือ ผลการเรียนรู้ของความคงทนในการจำ

Ausubel (1969) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความคงทนของผลการเรียนรู้ เป็นกระบวนการของการคงสภาพของสิ่งที่ได้เรียนรู้ไว้บางส่วนหรือทั้งหมด หรือการคงไว้ของความรู้ที่เคยได้รับในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง

Walsh & Ungson (1991) ได้อธิบายว่า ความคงทนในการเรียนรู้เป็นกระบวนการของการจดจำและการเรียกคืนสิ่งที่เคยเรียนรู้หรือเคยประสบในอดีตของแต่ละบุคคล เป็นเสมือนการเก็บข้อมูลไว้ในคลังของสมองในช่วงระยะเวลาหนึ่ง และนำข้อมูลนั้นออกมาใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้

พริยา สร้อยแก้ว (2560) ได้นิยามความหมายว่า ความคงทนในการเรียนรู้ หมายถึง การที่ร่างกายสามารถที่จะแสดงอาการและพฤติกรรมที่เคยเรียนมาแล้ว หรือมีประสบการณ์รับรู้มาแล้ว หลังจากที่ยังไว้ช่วงระยะเวลาหนึ่ง

อิทธิศักดิ์ ศิริจันทร์ (2560) ให้ความหมายของความคงทนในการเรียนรู้ไว้ว่า เป็นความทรงจำต่อสิ่งที่ได้เรียนรู้มาแล้ว หรือประสบการณ์ที่เคยรับรู้มาแล้วทั้งหมดหรือบางส่วน และเก็บรักษาไว้เป็นระยะเวลานาน สามารถเรียกคืนหรือแสดงอาการว่าเคยรับรู้ต่อสิ่งที่เรียนรู้หรือประสบการณ์ดังกล่าวได้ หลังจากที่ยังช่วงเวลาออกไประยะหนึ่ง

จากการนิยามความหมายของความคงทนในการเรียนรู้ที่ได้อธิบายไว้ข้างต้นนั้น สรุปได้ว่าความคงทนในการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถในการจดจำเรื่องราวที่เคยได้เรียนรู้ หรือประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเอง อาจเป็นเรื่องราวที่ผ่านมานานแล้ว หรือเพิ่งประสบมาก็ได้ เพื่อนำมาใช้แก้ไขปัญหา หรือบอกเล่าให้ผู้อื่นรับรู้

2.5.2 รูปแบบของกระบวนการจำ

การศึกษากระบวนการเกี่ยวกับความจำ เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อการศึกษาความคงทนในการเรียนรู้ เนื่องจากการรักษาสิ่งที่ได้เรียนรู้ไว้เป็นระยะเวลานานนั้นมีความเกี่ยวข้องกับกระบวนการจำ มีนักการศึกษาและนักจิตวิทยาได้อธิบายเกี่ยวกับกระบวนการจำไว้ดังนี้

ชัยพร วิชชาวุธ (2525) ได้จำแนกรูปแบบของกระบวนการจำ ออกเป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

1. ความจำการรู้สึกสัมผัส (Sensory Memory) หมายถึง ความคงสภาพอยู่ของความรู้สึกสัมผัสหลังจากการรับรู้สิ่งเร้าของประสาทสัมผัสได้สิ้นสุดลง เป็นรูปแบบของความจำที่สูญหายไปอย่างรวดเร็ว

2. ความจำระยะสั้น (Short - Term Memory หรือ STM) หมายถึง ความจำหลังการรับรู้สิ่งเร้าที่ได้รับการประมวลผลจนเกิดการรับรู้แล้ว จะอยู่ในความจำระยะสั้น ซึ่งเป็นการจำ

เพียงชั่วคราวสำหรับใช้ประโยชน์ในขณะที่จำอยู่เท่านั้น จึงอาจเรียกความจำระยะสั้นนี้ว่า ความจำขณะทำงาน (Working Memory) เพราะเกิดขึ้นเฉพาะในเวลาที่กำลังถูกใช้เท่านั้น

3. ความจำระยะยาว (Long - Term Memory หรือ LTM) หมายถึง ความจำที่มีความคงทนถาวร โดยที่ไม่มีความรู้สึกที่กำลังจดจำสิ่งดังกล่าวอยู่ แต่เมื่อต้องการใช้ หรือมีสิ่งใดมาปลุกเร้าก็สามารถระลึกขึ้นมาได้

Atkinson & Shiffrin (1968) อ้างถึงใน ชัยพร วิชชาวุธ (2525) ได้สร้างทฤษฎีความจำเพื่ออธิบายความจำระยะสั้นและความจำระยะยาว ทฤษฎีนี้คือ ทฤษฎีความจำ 2 กระบวนการ (Two Process Theory of memory) มีใจความว่า ความจำระยะสั้นเป็นความจำชั่วคราว สิ่งใดก็ตามถ้าอยู่ในความจำชั่วคราวต้องได้รับการทบทวนตลอดเวลา มิฉะนั้นความจำสิ่งนั้นก็จะสลายตัว หรือเกิดการลืม สิ่งที่จะถูกจดจำไว้ในความจำชั่วคราวได้จึงมีจำกัด แต่หากมีการทบทวนซ้ำไปซ้ำมา จะสามารถป้องกันไม่ให้ความจำสลายตัวไป และยังถ้ามีการจำข้อมูลใด ๆ ไว้ในความจำระยะสั้นเป็นระยะเวลาไม่นาน ข้อมูลนั้นก็จะมีโอกาสฝังตัวในความจำระยะยาวมากขึ้น ข้อมูลที่มีการบันทึกไว้ในความจำระยะยาวจะมีสภาพความจำที่คงทนถาวร นั่นก็คือ ความคงทนในการจำ

จากเนื้อความข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ความจำและความคงทนในการเรียนรู้มีความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกัน สามารถจำแนกความจำออกเป็น 3 รูปแบบ คือ ความจำการรู้สึกสัมผัส ความจำระยะสั้น และความจำระยะยาว ความจำระยะสั้นสามารถลืมได้อย่างรวดเร็ว จึงจัดว่าเป็นความจำชั่วคราว แต่หากมีกระบวนการป้องกันไม่ให้สิ่งที่จำนั้นสลายไป เช่น การทบทวนในสิ่งที่เรียนรู้บ่อย ๆ ความจำระยะสั้นนั้นก็จะถูกประมวลเพื่อนำไปเก็บไว้ในความจำระยะยาว ทำให้สามารถระลึกถึง หรือนำออกมาใช้ได้เมื่อต้องการ

2.5.3 องค์ประกอบของความจำ

ในการดำรงชีวิตของแต่ละบุคคลนั้นมีองค์ประกอบที่สำคัญที่มีผลต่อปริมาณและคุณภาพของความจำ 3 ประการ (อริยา คูหา, 2556) อ้างถึงในพิริยา สร้อยแก้ว (2560) คือ

1. กาลเวลาที่ผ่านไป (Passing Time) กาลเวลาที่ผ่านไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการจำและการลืมอยู่มาก กล่าวคือ หากเวลานานขึ้นการลืมจะยิ่งมากขึ้น หรือส่งผลให้ความสามารถในการจำลดน้อยลงนั่นเอง ซึ่งตรงกับภาษิตที่ว่า "บทเรียนไม่หมั่นท่อง ก็ลืมเดือน"

2. ความเข้มของการเรียนรู้ครั้งแรก (First Learning Experience) ถ้าเรื่องใดที่ได้เรียนรู้มีความสำคัญมาก ระยะเวลาในการจำก็จะใช้นานขึ้น จากการสังเกต พบว่า เด็กที่เรียนได้เข้ากับเด็กที่เรียนได้เร็วจะมีการลืมในอัตราที่ใกล้เคียงกัน

3. ความคงทน (Retention) ความคงทนเป็นความสามารถในการจดจำที่เกี่ยวข้องกับกาลเวลาหรือระยะเวลาในการจดจำข้อมูลต่าง ๆ เช่น เมื่อเราได้จำสิ่งเราใด ๆ ไปแล้ว เมื่อเวลาผ่านไป 2 หรือ 4 สัปดาห์ เรายังคงสามารถจำสิ่งนั้นได้อยู่หรือไม่เพียงใด

จากข้อมูลข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า สิ่งสำคัญที่มีผลต่อความทรงจำของมนุษย์ คือระยะเวลาที่ผ่านไป ความเข้มของการเรียนรู้ครั้งแรก และความคงทน ถือว่าทั้ง 3 ข้อนี้ล้วนมีความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับประสิทธิภาพในการจดจำของมนุษย์ ซึ่งต้องมาจำแนกลงไปอีกว่าใน 3 ข้อนี้ มีปัจจัยอะไรที่ส่งผลต่อการจดจำของมนุษย์บ้าง เพื่อนำมาพัฒนาประสิทธิภาพในการจำของมนุษย์ให้ดีขึ้น

2.5.4 กิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยทำให้เกิดความคงทนในการเรียนรู้

เกษมศรี ภัทรภูริสกุล (2544) อ้างถึงในพิริยา สร้อยแก้ว (2560) ได้เสนอแนะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการพัฒนาความคงทนในการเรียนรู้ ไว้ดังนี้

1. จัดบทเรียนให้มีความหมาย
  - 1.1 การสร้างสื่อสัมพันธ์
  - 1.2 การจัดระบบไว้ล่วงหน้า
  - 1.3 การจัดเป็นลำดับขั้นตอน
  - 1.4 การจัดเข้าเป็นหมวดหมู่
2. การจัดสถานการณ์ช่วยการเรียนรู้ ทำได้ดังนี้
  - 2.1 การนึกถึงสิ่งที่เรียนในขณะที่ฝึกฝนอยู่
  - 2.2 การเรียนเพิ่ม
  - 2.3 การทบทวนบทเรียน
  - 2.4 การจำอย่างมีหลักเกณฑ์
  - 2.5 การท่องจำ
  - 2.6 การใช้จินตนาการ

จากข้อความดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยทำให้เกิดความคงทนในการเรียนรู้นั้น ผู้สอนควรออกแบบบทเรียนที่จัดเป็นลำดับขั้นตอนหรือแบ่งหมวดหมู่ให้ชัดเจนเพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความสับสน จัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และสร้างสถานการณ์ที่สามารถช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการนำสิ่งที่ได้เรียนไปแล้วมาใช้ ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนพัฒนาความจำได้ดีขึ้น

2.6 ความพึงพอใจ

2.6.1 ความหมายของความพึงพอใจ

เมื่อบุคคลหนึ่งได้รับรู้หรือลงมือปฏิบัติกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง ไม่ว่าจะมาจากความต้องการของตนเอง หรือความต้องการของผู้อื่นก็ตาม บุคคลนั้นย่อมจะเกิดความรู้สึกที่มีต่อกิจกรรมนั้น ๆ ที่เรียกว่าความพึงพอใจ ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้หลากหลาย ดังนี้

Strauss & Sayles (1960) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึงความรู้สึกพอใจในงานที่ทำและเต็มใจที่จะปฏิบัติงานนั้นให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ตามหน่วยงานหรือองค์กร

Davis (1967) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมเกี่ยวกับความพึงพอใจของมนุษย์ คือ ความพยายามของมนุษย์ที่จะขจัดความตึงเครียด หรือกระวนกระวาย หรือภาวะไม่ได้คุณภาพในร่างกาย เมื่อบุคคลสามารถขจัดสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวได้แล้ว มนุษย์ก็จะได้รับความพึงพอใจในสิ่งที่ตนต้องการ

Wolman (1973) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจ คือ ความรู้สึกมีความสุขเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมายที่ต้องการหรือแรงจูงใจ

Applewhite (1997) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความสุข ความสบายที่ได้รับจากการทำงาน ความสุขที่ได้รับจากการทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงานและทัศนคติที่มีต่องาน

สุวัฒน์ ไบเจริญ (2540) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า ความพึงพอใจ หมายถึงสภาพความต้องการต่าง ๆ ที่ได้รับการตอบสนอง

สมศักดิ์ คงเที่ยง (2542) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ดังนี้

1. เป็นผลรวมความรู้สึกของบุคคลเกี่ยวกับระดับความชอบหรือไม่ชอบต่อสภาพต่าง ๆ
2. เป็นผลของทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบต่าง ๆ
3. เป็นผลมาจากการปฏิบัติงานที่ดี สำเร็จจนเกิดความภาคภูมิใจ และได้ผลตอบแทนในรูปแบบต่าง ๆ ตามที่หวังไว้

ราชบัณฑิตยสถาน (2556) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า พอใจ หมายถึง สมรัก ชอบใจ เหมาะ และพึงใจ หมายถึง พอใจ ชอบใจ ดังนั้น จากความหมายดังกล่าวอาจสรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือพอใจที่ได้รับการตอบสนองตามความต้องการที่คาดหวังไว้ โดยความพึงพอใจจะเกิดขึ้น เมื่อความรู้สึกทางบวกมากกว่าความรู้สึกทางลบ

สุดากรณ์ สมักรผล (2557) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบ หรือพอใจที่ได้รับการตอบสนองตามความต้องการที่คาดหวังไว้ โดยความพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อความรู้สึกทางบวกมากกว่าความรู้สึกทางลบ

เหนือดวง พูลเพิ่ม (2560) กล่าวถึงความพึงพอใจในการเรียนรู้ว่า หมายถึง ความรู้สึกที่ดีของนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนอย่างมีความสุข ดังนั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่จะทำให้ นักเรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้ จึงถือได้ว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งซึ่งอาจส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

จากความหมายของความพึงพอใจข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือพอใจของบุคคลหนึ่งที่มีต่อการกระทำ รูปแบบ พฤติกรรม หรือสิ่งของ ๆ และมักเป็นความรู้สึกในเชิงบวกมากกว่าเชิงลบ

2.6.2 ความสำคัญของความพึงพอใจ

จิตตินันท์ เศษะคุปต์ (2543) ได้กล่าวว่า ความสำคัญสามารถแบ่งออกเป็น

1. ความสำคัญต่อผู้ให้บริการที่องค์กรต้องคำนึงถึง ความพึงพอใจต่อการบริการมีดังต่อไปนี้

1.1 ความพึงพอใจของลูกค้า เป็นตัวกำหนดคุณลักษณะของการบริการ ผู้บริหารงานบริการและผู้ปฏิบัติงานบริการจำเป็นต้องสำรวจความพึงพอใจของลูกค้า เกี่ยวกับการบริการและลักษณะของการนำเสนอบริการที่ลูกค้าชื่นชอบ เพราะข้อมูลดังกล่าวจะบ่งบอกถึงการประเมินความรู้สึก และความคิดเห็นของลูกค้าต่อคุณสมบัตินของการบริการที่ลูกค้าต้องการ และวิธีการตอบสนองความต้องการแต่ละอย่างในลักษณะที่ลูกค้าปรารถนา ซึ่งเป็นผลดีต่อผู้ให้บริการในอันที่ตระหนักถึงความคาดหวังของผู้รับบริการ และสามารถสนองตอบบริการที่ตรงกับลักษณะและรูปแบบที่ผู้รับบริการคาดหวังไว้ได้จริง

1.2 ความพึงพอใจของลูกค้าเป็นตัวแปรสำคัญ ในการประเมินคุณภาพของการบริการ การนำเสนอที่ดีมีคุณภาพตรงกับความต้องการความคาดหวังและมีแนวโน้มจะใช้บริการซ้ำอีกต่อไป คุณภาพของการบริการที่จะทำให้ลูกค้าพึงพอใจขึ้นอยู่กับลักษณะการบริการที่ปรากฏให้เห็น เช่น สถานที่ อุปกรณ์ เครื่องใช้ บุคลิกลักษณะของพนักงานบริการ เป็นต้น ความน่าเชื่อถือไว้วางใจของการบริการ ความเต็มใจที่จะให้บริการ ตลอดจนความรู้ความสามารถในการให้บริการด้วยความเชื่อมั่นและความเข้าใจต่อผู้อื่น

1.3 ความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานบริการเป็นตัวชี้คุณภาพ และความสำเร็จของงานบริการที่ให้ความสำคัญกับความต้องการ และความคาดหวังของผู้ปฏิบัติงานบริการเป็นเรื่องจำเป็นไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าการให้ความสำคัญกับลูกค้า การสร้างความพึงพอใจในงานให้กับผู้ปฏิบัติงานบริการย่อมทำให้พนักงานมีความรู้สึกที่ดีต่องานที่ได้รับมอบหมาย และตั้งใจปฏิบัติงานอย่างเต็ม

ความสามารถ อันจะนำมาซึ่งคุณภาพของการบริการที่จะสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้า และส่งผลให้กิจการประสบความสำเร็จ

2. ความสำคัญต่อผู้รับบริการ แบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

2.1 ความพึงพอใจของลูกค้า เป็นตัวผลักดันคุณภาพชีวิตที่ดี เมื่อองค์กรตระหนักถึงความสำคัญของความพึงพอใจของลูกค้าก็จะพยายามค้นหาปัจจัยที่กำหนดความพึงพอใจของลูกค้าสำหรับนำเสนอบริการที่เหมาะสม เพื่อการแข่งขันแย่งชิงส่วนแบ่งตลาดของธุรกิจบริการ ผู้รับบริการย่อมได้รับบริการที่มีคุณภาพและสามารถตอบสนองความต้องการที่ตนคาดหวังไว้ การดำเนินงานที่ต้องพึงพาการบริการในหลาย ๆ สถานการณ์ เพราะการบริการในหลาย ๆ ด้าน ช่วยอำนวยความสะดวก และแบ่งเบาภาระการตอบสนองความต้องการของบุคคลด้วยตนเอง

2.2 ความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานบริการ ช่วยพัฒนาคุณภาพของงานบริการและอาชีพบริการซึ่งเป็นสิ่งสำคัญต่อชีวิตของคนเรา เพื่อให้ได้มาซึ่งรายได้ในการดำรงชีวิตและการแสดงออกถึงความสามารถในการทำงานให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีเป็นที่ยอมรับว่าความพึงพอใจในงานที่มีต่อการเพิ่มประสิทธิภาพของงานในแต่ละองค์กร เมื่อองค์กรให้ความสำคัญกับกรสร้างความพึงพอใจในงานให้กับผู้ปฏิบัติงานบริการ ทั้งในด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ค่าตอบแทนสวัสดิการและความก้าวหน้าในชีวิตการงาน เพื่อเป็นการเพิ่มคุณภาพมาตรฐานของงานบริการให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป ในการตอบสนองความต้องการของลูกค้าและการสร้างสายสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้าให้ใช้บริการต่อ ๆ ไป

ดังนั้น จากความหมายดังกล่าวอาจสรุปได้ว่า ความพึงพอใจในการบริการมีความสัมพันธ์โดยตรงกับความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อการบริการ และความพึงพอใจในงานของผู้ปฏิบัติงานบริการ ถือว่าความพึงพอใจทั้งสองแบบมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพของการบริการ และการดำเนินงานบริการให้ประสบความสำเร็จ เพื่อสร้างและรักษาความรู้สึกที่ดีต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการบริการ

2.6.3 องค์ประกอบที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้

นักวิชาการหลายท่าน ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้ ดังนี้

แครชวูล และคณะ (1964) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นภาวะทางอารมณ์ของบุคคลที่เกิดขึ้นจากการลงมือปฏิบัติในสิ่งที่สนใจส่งผลให้เกิดความพึงพอใจเป็นผลที่เกิดขึ้นหลังจากการทำกิจกรรมต่าง ๆ อาจแสดงในรูปของความสนุกสนาน และความยินดี

Vroom (1964) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบในแต่ละด้านที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจ ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective Component) เป็นลักษณะของความรู้สึกหรืออารมณ์ของบุคคล องค์ประกอบทางความรู้สึกนี้มี 2 ลักษณะคือ ความรู้สึก ทางบวก ได้แก่ ชอบพอใจ เป็นใจ และความรู้สึกทางลบ ได้แก่ ไม่ชอบ ไม่พอใจ กลัว รังเกียจ

2. องค์ประกอบด้านความคิด (Cognitive Component) สมอของบุคคลรับรู้ และวินิจฉัยข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับ เกิดเป็นความรู้ ความคิดเกี่ยวกับวัตถุบุคคลหรือสภาพการณ์ขึ้น องค์ประกอบทางความคิดเกี่ยวข้องกับการพิจารณาที่มาของทัศนคติออกมาว่าถูกหรือผิด ดี หรือไม่ดี

3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral Component) เป็นการที่จะกระทำ หรือพร้อมที่จะตอบสนองต่อที่มาของทัศนคติ

กิตติยวดี บุญเชื้อและคณะ (2540) พบว่า องค์ประกอบที่ช่วยให้การเรียนรู้ของเด็ก ๆ ดำเนินไปอย่างมีความสุข ประกอบด้วยแนวคิดสำคัญ 6 ประการ คือ

1. เด็กแต่ละคนได้รับการยอมรับว่าเป็นมนุษย์คนหนึ่งที่มีหัวใจ และสมองเด็กเหล่านี้ควรจะมีสิทธิ์ที่จะเป็นตัวของตัวเองของเขาเองที่ไม่เหมือนใคร มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว มีความคิดมีความสนใจในสิ่งต่าง ๆ มีความรู้สึก รัก โกรธ เสียใจ หรือดีใจ เช่นเดียวกับผู้ใหญ่ มีความสามารถเฉพาะตัว มีจุดเด่น จุดด้อย ที่แตกต่างไปจากคนอื่น มีสิทธิ์ได้รับการปฏิบัติจากผู้ใหญ่อย่างมนุษย์คนหนึ่ง ที่สำคัญที่สุดคือ เด็กไม่ใช่ทาสรองรับอารมณ์ของใคร เขาควรจะได้มี โอกาสเลือกอนาคตของเขาเอง ผู้ใหญ่ไม่ว่าจะเป็นพ่อ แม่ ครู หรือวงศาคณาญาติ ควรจะเป็นเพียงผู้ให้คำปรึกษาไม่ใช่ผู้ออกคำสั่งและให้คำแนะนำ ไม่ใช่บงการการตัดสินใจเลือกการเรียนเพื่อดำเนินชีวิตของเขา ควรจะเป็นสิทธิ โดยชอบธรรมของเขา เมื่อเด็กแต่ละคนได้รับการยอมรับว่าเป็นมนุษย์คนหนึ่งที่มีหัวใจและสมองเพียงแต่อ่อนเยาว์กว่าผู้ใหญ่ทั้งหลาย เขาย่อมต้องการที่จะมีความสุขในชีวิต ความต้องการของเขาอาจเป็นเพียงเรื่องพื้น ๆ ไม่ซับซ้อน เขาต้องการชีวิตที่ร่าเริง สนุกสนาน แจ่มใส ต้องการมีจิตใจที่เบิกบาน สดชื่น มีร่างกายแข็งแรง มีพลังทั้งทางกายและ ใจ ที่จะพัฒนาตัวเองไปสู่ความมีศักยภาพทางการคิดและสติปัญญา มีสุขภาพจิตที่ดี และมีความหวังในชีวิต

2. ครูมีความเมตตา จริงใจ และอ่อน โยนต่อเด็กทุกคนโดยทั่วถึง มีความเข้าใจในทฤษฎีแห่งพัฒนาการตามธรรมชาติของเด็กทุกคน เข้าถึงความรู้สึกละเอียดอ่อน ความคิดอันไร้ขอบเขต และความฝันอันกว้างไกลของเด็กแต่ละคน และเปิดโอกาสให้เขาได้สานความฝันและดำเนินไปตามความฝันนั้นจนบรรลุเป้าหมายของชีวิต ครูควรจะให้ความเอาใจใส่ต่อเด็กทุกคนเท่าเทียมกันไม่เลือกชั้นวรรณะ ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง มีความยุติธรรม สม่ำเสมอ มีความยุติธรรมและวางตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีอารมณ์มั่นคง สดชื่นแจ่มใส มีสำนึกในการเป็นผู้ให้มีการเตรียมตัวเพื่อการสอน ให้มีคุณภาพอยู่เสมอ มีความเสียสละและอดทน มีความมุ่งมั่นที่จะช่วยเด็กให้รู้จักตัวเอง รู้จักแก้ปัญหา

และเรียนรู้ที่จะนำตัวเองไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองอย่างมีสติและเพียบพร้อมด้วยคุณธรรม ซึ่งเด็กจะมีความสุขเมื่อได้เรียนกับครูที่เข้าใจเขา ร่วมคิดไปกับเขาและสามารถจูงใจให้เขาตื่นตัวไปกับบทเรียนแต่ละบท ให้สนุกกับกิจกรรมแต่ละขั้นตอน ให้เขามีกำลังใจที่จะแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ มีการแลกเปลี่ยนกัน และมีความรักต่อสิ่งที่เรียน ต่อเพื่อน ต่อครูและต่อธรรมชาติสิ่งแวดล้อมให้มีความศรัทธาต่อการดำรงชีวิตและให้รู้จักสร้างความหวัง เพื่ออนาคตของตน

3. เด็กเกิดความรัก และภูมิใจในตนเอง รู้จักปรับตัวได้ทุกที่ ทุกเวลา รู้จักตัวเอง เห็นคุณค่าของชีวิตและความเป็นมนุษย์ของตน ได้รับความหมายของการมีชีวิตอยู่ ยอมรับทั้งจุดดีและจุดด้อยของตนเอง และคิดหาวิธีปรับปรุงแก้ไขเข้าใจธรรมชาติของความเปลี่ยนแปลงและรู้วิธีปรับตนเองให้อยู่ในสภาพแวดล้อมนั้น ๆ ได้ โดยไม่เสียสุขภาพจิต รู้จักเกรงใจและให้เกียรติผู้อื่น มีเหตุผล และใจกว้างพร้อมที่จะดำเนินชีวิตในบทบาทของผู้ใหญ่ที่มีความรับผิดชอบ

4. เด็กแต่ละคนได้มีโอกาสเลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ เพื่อจะได้ค้นพบความสามารถของตนเองซึ่งซ่อนเร้นรอการพัฒนาอยู่ มีกำลังใจที่จะต่อเติมความฝันของตนให้สมบูรณ์ ได้รับรู้ว่าวิทยาการแขนงต่าง ๆ จะเป็นประโยชน์ทั้งนั้น ถ้าเขาใส่ใจ มุ่งมั่น ให้เขาได้มีโอกาสเรียน เพื่อรู้อย่างลึกซึ้งและกว้างไกล (Learn to Know) เรียนให้เข้าใจและทำได้ รู้เคล็ดลับของการทำสิ่งต่าง ๆ ให้ประสบผลสำเร็จ (Learn to Do) และเรียนจนรู้จักและเข้าใจวิถีคิดและปฏิบัติของคนในอาชีพนั้น ๆ เสมือนเป็นคนที่อยู่ในอาชีพนั้นจริง ๆ (Learn to Be) ทั้งยังสามารถนำความรู้ที่ได้รับนั้นมาประยุกต์เข้ากับตัวเองได้อย่างกลมกลืนและสร้างสรรค์ เพื่อความสุขของตนเองและครอบครัว

5. บทเรียนสนุก แปลกใหม่ จูงใจให้ติดตามและเข้าใจให้อยากค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองในสิ่งที่สนใจ รู้จักคิดและพัฒนาความคิดจากความรู้ที่ได้รับ ขยายวงไปสู่ความรู้ใหม่ เกิดความอยากรู้อยากเห็น อยากทดลองเพื่อให้เห็นผลที่สมจริง อยากศึกษาให้ลึกซึ้งเพิ่มเติมเกิดความตื่นตัวและภาคภูมิใจในข้อค้นพบใหม่ ๆ หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ และสามารถถ่ายทอดแนวความคิดเหล่านี้ให้ผู้อื่นทราบด้วยความภาคภูมิใจ รักการเรียน มีระบบในการเรียนและเห็นประโยชน์ของการเรียน ซึ่งไม่ได้ขีดวงจำกัดอยู่แต่ในห้องเรียนแต่อาจสัมพันธ์กับธรรมชาติสิ่งแวดล้อม รวมทั้งความเป็นไปในชีวิต และปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับวิถีชีวิตในแต่ละท้องถิ่น

6. สิ่งที่เรียนรู้สามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน ไม่จำกัดเฉพาะอยู่ในบทเรียน แต่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตความเป็นจริง เกิดประโยชน์และมีความหมายต่อตัวเขา ทั้งยังสามารถพยากรณ์ คาดคะเน หรือตั้งข้อสันนิษฐานต่าง ๆ อันจะนำไปสู่การค้นคว้าเพื่อพิสูจน์ความเป็นจริง รู้จักสืบเสาะหาคำตอบ ข้อสงสัยต่าง ๆ จากแหล่งวิทยาการ รู้จักวิเคราะห์เหตุการณ์หรือ

สภาพการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล มีความคิดเป็นของตนเอง มีจุดยืนที่แน่นอนและมีความเชื่อมั่นในตนเองพอที่จะไม่ตกเป็นเครื่องมือของใครหรือเป็นเหยื่อคำหลอกลวงจากผู้ที่ไม่ประสงค์ดี รู้วิธีดำเนินชีวิตอย่างมีคุณค่าและสามารถให้ความช่วยเหลือ และแนะนำผู้อื่นได้เมื่อเขาโตขึ้น

ดังนั้น กล่าวได้ว่า ความพึงพอใจในการเรียนรู้ คือ ความรู้สึกที่ดีและมีความสุขของนักเรียน ที่มีต่อการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน ได้แก่ ความรู้สึกที่มีความสุข พึงพอใจประทับใจ ชอบใจ ประสบความสำเร็จในการเรียน รักครู รักเพื่อน รักการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังหมายความรวมถึงการมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระที่เรียนด้วย

จากข้อความข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า องค์ประกอบที่จะทำให้เกิดความพึงพอใจในบุคคลใดบุคคลหนึ่งขึ้นมาได้ จะแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านความรู้สึกรู้สึก ด้านความคิด และด้านพฤติกรรม ซึ่งความรู้สึกรู้สึกก็จะมีทั้งด้านบวก และด้านลบ แตกต่างกันไปตามแต่ละบุคคล แล้วจึงนำมาผ่านกระบวนการคิดว่าความรู้สึกที่เกิดขึ้นนั้นมีสาเหตุมาจากอะไร สุดท้ายจึงแสดงความพอใจออกมาผ่านพฤติกรรมต่าง ๆ

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.7.1 งานวิจัยภายในประเทศ

กัณฑ์ธนิช ทราชขาว (2554) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้สื่อประสมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้ทุกแผนมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 ที่ตั้งไว้ โดยมีประสิทธิภาพรวมเท่ากับ 81.20/82.56 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียน โดยใช้สื่อประสม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ก่อนและหลังเรียน พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเป็น 16.47 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 82.35 คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเป็น 10.33 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 51.65 และ 3) เจตคติต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อประสมในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวม นักเรียนมีเจตคติต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับที่เห็นด้วยมาก

สมชาย แก้วเจริญ (2555) ได้ศึกษาผลของการใช้สื่อประสมเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านทำนองเสนาะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า 1) ประสิทธิภาพของสื่อประสมเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านทำนองเสนาะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ 80.90/81.33 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 2) คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยสื่อประสมสูง

กว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และ 3) นักเรียนมีความคิดเห็นต่อสื่อประสมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .59

ศุภวรรณ เทวกุล (2556) ได้ศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้สื่อประสม พบว่า 1) ผลการพัฒนาทักษะการฟัง โดยใช้สื่อประสมเรื่อง “Tourist Attraction Around Our School” ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตรีวัดระฆัง สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 2) ความพึงพอใจของนักเรียนในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษด้านการฟังโดยใช้สื่อประสม มีความพึงพอใจในระดับสูงมากที่ค่าเฉลี่ย 4.62

ณัชพร จารุอินทร์ (2557) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้สื่อประสม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พบว่า 1) สื่อประสม เรื่อง การพัฒนาความสามารถการเขียนสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพ 85.26/82.33 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด และ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยสื่อประสมสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ไม่ได้เรียนด้วยสื่อประสม และมีพัฒนาการของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปในทางที่เพิ่มขึ้นตามลำดับ

กฤษณาพร เขียวอ้าย (2558) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น โดยใช้โมดูลสื่อประสมเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และจิตวิทยาศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น โดยใช้โมดูลสื่อประสม นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่ากับร้อยละ 83.87 ซึ่งสูงกว่าก่อนเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 70.93 โดยมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.93 และสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 13.87 มีคะแนนเฉลี่ยด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์หลังเรียนเท่ากับร้อยละ 81.47 ซึ่งสูงกว่าก่อนเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 59.07 โดยมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 22.40 และมีคะแนนเฉลี่ยด้านจิตวิทยาศาสตร์หลังเรียนเท่ากับร้อยละ 84.19 ซึ่งสูงกว่าก่อนเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 73.68 โดยมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.51

กนกรัตน์ ปีลาผล (2560) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดการเรียนรู้มัลติมีเดียภาษาญี่ปุ่น เรื่องสำนวนการให้-รับสำหรับนักศึกษาวิชาเอกภาษาญี่ปุ่น พบว่า 1) ชุดการเรียนรู้มัลติมีเดียภาษาญี่ปุ่น เรื่องสำนวนการให้-รับสำหรับนักศึกษาวิชาเอกภาษาญี่ปุ่น ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.33/82.78 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการด้วยชุดการเรียนรู้มัลติมีเดียภาษาญี่ปุ่นหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ความคิดเห็นของ

นักศึกษาวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นที่เรียนด้วยชุดการเรียนมัลติมีเดีย มีค่าคะแนนอยู่ในระดับดีที่สุด ($\bar{x}$ = 4.55, S.D. = 0.10)

ญาณิศา ชาญกิจกรรณ์ (2562) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดการเรียนอิเล็กทรอนิกส์วิชา ภาษาญี่ปุ่น เรื่องตัวอักษรคาตากานะ สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวชิรธรรมสาริต กรุงเทพมหานคร พบว่า (1) ชุดการเรียนอิเล็กทรอนิกส์วิชาภาษาญี่ปุ่น เรื่องตัวอักษรคาตากานะ มีประสิทธิภาพ 82.15/80.70 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 (2) นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียนอิเล็กทรอนิกส์วิชาภาษาญี่ปุ่น เรื่องตัวอักษรคาตากานะ มีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (3) นักเรียนมีความคิดเห็นต่อชุดการเรียนอิเล็กทรอนิกส์วิชาภาษาญี่ปุ่น เรื่องตัวอักษรคาตากานะ ในระดับเหมาะสมมากที่สุด

จิระพร ชะโน และมณฑนา สุขสงค์ (2563) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความและความคงทนในการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น โดยการจัดกิจกรรมการอ่านแบบ DR-TA สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า 1) นักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีคะแนนความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาญี่ปุ่นผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 89.80 ของคะแนนเต็ม เป็นไปตามความมุ่งหมายของการวิจัย 2) นักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีคะแนนทดสอบหลังเรียนผ่านไป 2 สัปดาห์สูงกว่าคะแนนทดสอบหลังเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ศุภัชญา สุภเมธกร (2563) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการจำและความคงทนในการจำพยัญชนะไทยโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยจินตภาพกับการเล่าเรื่องสำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย พบว่า 1) ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการจำพยัญชนะไทยของนักเรียนระดับปฐมวัย หลังเรียนโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยจินตภาพกับการเล่าเรื่อง นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์คะแนนร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (sig. = 000, t = -5.237*) 2) ความคงทนในการจำพยัญชนะไทยของนักเรียนระดับปฐมวัย เปรียบเทียบคะแนนสอบครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 มีระยะห่าง 2 สัปดาห์ นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยทดสอบครั้งที่ 2 สูงกว่าทดสอบครั้งที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 (sig.=014, t = -2.762*) 3) ผลการศึกษา นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านการจำพยัญชนะไทยมีคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวมเท่ากับ 2.72 อยู่ในระดับมาก

ทวี สระน้ำคำ, และสุนิจฐา พองพรหม (2563) ได้ศึกษาผลของบทเรียนแบบผสมผสานที่ใช้เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์วิชาภาษาญี่ปุ่นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า 1) บทเรียนแบบผสมผสานที่ใช้เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 82.00/81.67 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนแบบผสมผสานที่พัฒนาขึ้น สูงกว่าก่อนเรียน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ความคิดสร้างสรรค์หลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนแบบผสมผสานที่พัฒนาขึ้นสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนแบบผสมผสานที่พัฒนาขึ้นในรายวิชาภาษาญี่ปุ่นพื้นฐานอยู่ในระดับมากที่สุด

2.7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Lee (2000) ได้ทำการศึกษาประสิทธิภาพการใช้สื่อประสมกับระบบการศึกษาในการใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง (English as a second Language : ESL) โดยมีความมุ่งหมายเพื่อประเมินผลกระทบของสื่อประสมในการพัฒนาความสามารถของนักเรียนและหาประสิทธิภาพของสื่อประสมจากการเรียนในระบบการศึกษา ESL ที่จะทำให้ให้นักเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ โดยแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มทดลองเรียนด้วยสื่อประสม กลุ่มควบคุมเรียนโดยไม่มีสื่อประสม ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมมีค่าคะแนนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

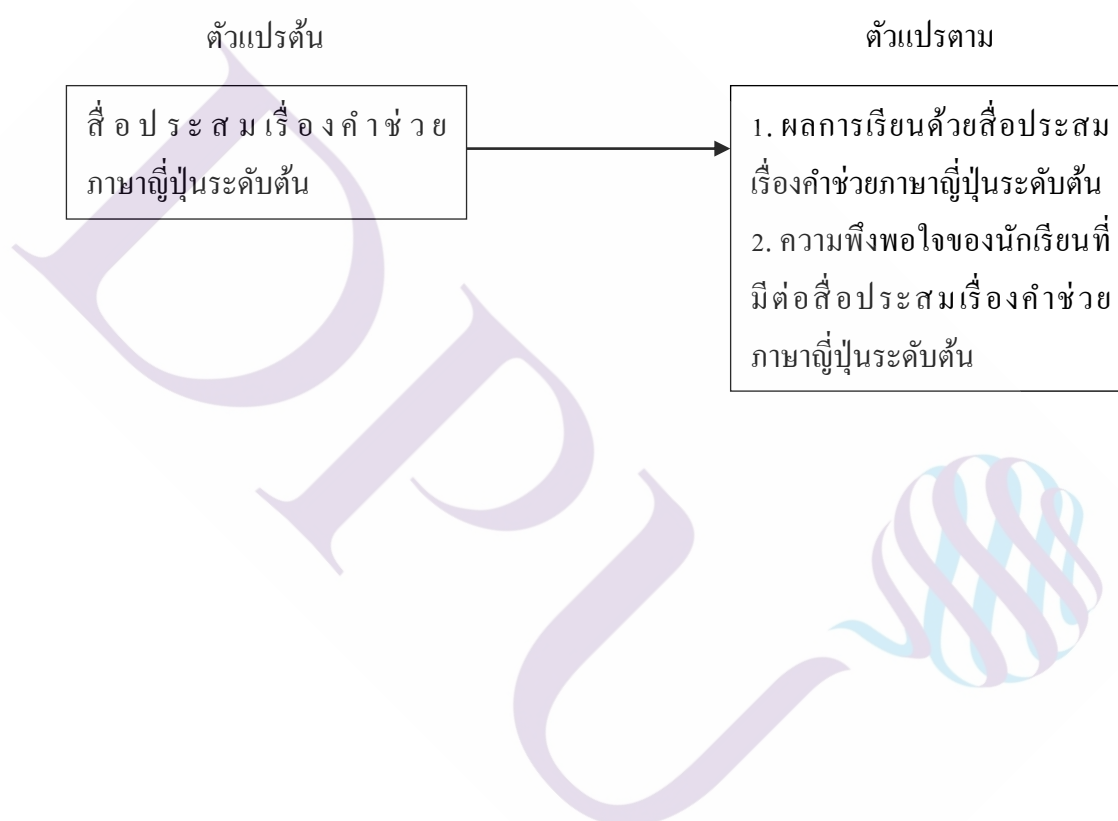
Philpotts (2001) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับผลการใช้สื่อประสมในการศึกษาวิชาภูมิศาสตร์กับนักเรียนที่มีความคิดปกติในการอ่านของนักเรียนเกรด 8 จำนวน 46 คน โดยให้นักเรียนตอบคำถามแบบปลายเปิด ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยใช้สื่อประสมมีคะแนนผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ใช้สื่อประสม และมีการตอบคำถามได้มากกว่า นอกจากนี้นักเรียนที่เรียนด้วยสื่อประสมมีความกระตือรือร้น และทัศนคติที่ดีในการเรียนด้วยสื่อประสม

Setsue Shibata (2001) ทำการวิจัยเรื่อง “การบูรณาการสื่อคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนรู้อักษรคันจิในชั้นเรียน : ประสิทธิภาพในการจดจำและการสร้างตัวอักษรคันจิ” กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยแห่งรัฐแคลิฟอร์เนียที่เรียนวิชาภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น จำนวน 42 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มแรกใช้สมุดแบบฝึกหัด กลุ่มที่สองใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน และกลุ่มที่สามใช้สมุดแบบฝึกหัดและคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพในการจดจำตัวอักษรคันจิของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มไม่แตกต่างกัน แต่พบว่ามี ความแตกต่างกันในด้านการสร้างตัวอักษรคันจิ กลุ่มตัวอย่างที่เรียน โดยใช้สมุดแบบฝึกหัดและคอมพิวเตอร์ช่วยสอน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าอีกสองกลุ่ม นอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่มมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ตัวอักษรคันจิ โดยเฉพาะกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่เรียน โดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยการเรียนรู้อักษรคันจิ มีคะแนนทัศนคติที่สูงกว่ากลุ่มที่เรียน โดยใช้สมุดแบบฝึกหัดเพียงอย่างเดียว ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า คอมพิวเตอร์ช่วยการเรียนรู้อักษรคันจิ มีประสิทธิภาพในการเป็นสื่อการสอนเสริมเทียบเท่ากับวิธีการสอนแบบปกติ และเป็นสื่อที่ช่วยกระตุ้นความสนใจในการเรียนรู้อักษรคันจิของผู้เรียน

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้กล่าวถึงไปนั้น แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของการใช้สื่อประสมในการเรียนการสอนเป็นที่ช่วยพัฒนาความรู้ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังเห็นว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้สื่อประสมอยู่ในระดับมาก ซึ่งจะช่วยสร้างความมั่นใจและเป็นแนวทางให้กับผู้วิจัยในการดำเนินการวิจัยเรื่องการพัฒนาการเรียนรู้ไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่นระดับต้นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาญี่ปุ่น โดยใช้สื่อประสมต่อไป

2.8 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการพัฒนาสื่อประสมส่งเสริมการเรียนรู้ไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่นระดับต้น มีกระบวนการในการดำเนินงาน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือในงานวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเลือก โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 124 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเลือก โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ที่มีผลการเรียนภาษาญี่ปุ่นระดับต้น มีคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ จำนวน 45 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. สื่อประสมเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น
2. แบบทดสอบเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น จำนวน 20 ข้อ
3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสื่อประสม จำนวน 12 ข้อ

3.3 การสร้างเครื่องมือในงานวิจัย

3.3.1 การสร้างสื่อประสมเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

2. ศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาของบทเรียนให้ตรงตามตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

3. ดำเนินการสร้างสื่อประสมเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น โดยใช้คำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาญี่ปุ่น Akiko To Tomodachi เล่ม 1 และ 2 จำนวน 8 คำ ได้แก่ は、が、も、の、に、へ、で และ を ตามขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดประเภทของสื่อที่นำมาใช้ โดยเลือกแบบการสอนเนื้อหา (Tutorial Instruction) โดยนำเสนอเนื้อหา ความรู้ เป็นเนื้อย่อยแก่นักเรียนในรูปแบบของข้อความ และภาพตามความเหมาะสมของเนื้อหา

2. จัดเตรียมเนื้อหา และภาพประกอบ

3. สร้างสื่อประสม YouTube เรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น จำนวน 2 คลิป

4. นำสื่อประสม YouTube เรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

5. นำสื่อประสม YouTube เรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบและประเมินคุณภาพของบทเรียนด้านวิธีการสร้างความสะดวกต่อการใช้งาน การออกแบบ และความเหมาะสมขององค์ประกอบต่าง ๆ เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item – Objective Congruence หรือ IOC) (Rovinelli & Hambleton, 1977, p.49-60)

+1 หมายถึง แน่ใจว่าสื่อประสม มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าสื่อประสมมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

-1 หมายถึง แน่ใจว่าสื่อประสมไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence หรือ IOC) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.5 ขึ้นไป ถือว่ามีความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

พบว่าสื่อประสมมีค่า IOC 0.40-1.00

6. ปรับแก้ไขเรื่องขนาดของตัวอักษรที่มีค่า IOC จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน คือ 0.40 ให้มีขนาดที่ใหญ่ขึ้น เพื่อให้นักเรียนสามารถมองเห็นเนื้อหาได้ชัดเจน

7. นำสื่อประสม YouTube ที่ปรับปรุงแก้ไขและผ่านการตรวจสอบเรียบร้อยแล้วไปใช้กับ
ชั้นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ โรงเรียนสวน
กุหลาบวิทยาลัย รังสิต ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเลือก ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 45
คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้

3.3.2 การสร้างแบบทดสอบเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษาตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น
พื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

2. ศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาของบทเรียนให้ตรงตามตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้
ภาษาญี่ปุ่น ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาต่างประเทศ

3. สร้างแบบทดสอบเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4
ตัวเลือกให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด โดยสร้างข้อสอบจำนวน 20 ข้อ

4. นำแบบทดสอบเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น ที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

5. นำแบบทดสอบเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 5
ท่าน ตรวจสอบเพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence หรือ IOC)
(Rovinelli & Hambleton, 1977) โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

+1	เมื่อแน่ใจว่าแบบทดสอบวัดตรงตามจุดประสงค์
0	เมื่อไม่แน่ใจว่าแบบทดสอบวัดตรงตามจุดประสงค์
-1	เมื่อแน่ใจว่าแบบทดสอบวัดไม่ตรงตามจุดประสงค์

ดัชนี ความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence หรือ IOC) ซึ่งมีค่า
เท่ากับ 0.5 ขึ้นไป ถือว่ามีความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

แบบทดสอบมีค่า IOC 1.00

6. นำแบบทดสอบที่มีความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 33 คน ซึ่งเป็นคนละกลุ่มกับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อนำมาหา
ค่าความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) โดยกำหนดเกณฑ์การผ่าน ค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง .20-
.80 ค่าอำนาจจำแนก (r) .20 ขึ้นไป โดยใช้สูตร KR-20 โดยแบบทดสอบมีค่าความเชื่อมั่น (R) =
0.73

7. นำแบบทดสอบมาแก้ไขข้อที่มีค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 12 ข้อ ปรับปรุงคำถามและตัวเลือก แล้วนำไปทดลองใช้ เพื่อนำกลับมาหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกใหม่จนในเกณฑ์ที่กำหนด

8. นำแบบทดสอบเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปใช้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเลือก ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 45 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้

3.3.3 การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสื่อประสม มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จากหนังสือที่เกี่ยวข้อง เช่น เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2553)

2. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสื่อประสม โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านเนื้อหา ด้านสื่อการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ โดยกำหนดระดับความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 1 ชุด ทั้งหมด 12 ข้อ และแต่ละข้อคำถามมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5	หมายถึง	พึงพอใจมากที่สุด
4	หมายถึง	พึงพอใจมาก
3	หมายถึง	พึงพอใจปานกลาง
2	หมายถึง	พึงพอใจน้อย
1	หมายถึง	พึงพอใจน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายค่าความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสื่อประสม (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) มีดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 แปลความว่า พึงพอใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 แปลความว่า พึงพอใจมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 แปลความว่า พึงพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 2.50 แปลความว่า พึงพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 แปลความว่า พึงพอใจน้อยที่สุด

3. นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสื่อประสมที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความเหมาะสม ความถูกต้องด้านภาษา และให้ข้อเสนอแนะ

4. นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสื่อประสมที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบเพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item – Objective Congruence หรือ IOC) (Rovinelli & Hambleton, 1977)

- +1 เมื่อแน่ใจว่าแบบสอบถามความพึงพอใจวัดตรงตามจุดประสงค์
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าแบบสอบถามความพึงพอใจวัดตรงตามจุดประสงค์
- 1 เมื่อแน่ใจว่าแบบสอบถามความพึงพอใจวัดไม่ตรงตามจุดประสงค์

ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence หรือ IOC) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.5 ขึ้นไป ถือว่ามีความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

แบบทดสอบความพึงพอใจมีค่า IOC 1.00

5. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสื่อประสมไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 33 คน ซึ่งเป็นคนละกลุ่มกับกลุ่มเป้าหมายแล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1984) โดยแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไวยากรณ์พื้นฐานวิชาภาษาญี่ปุ่นโดยใช้สื่อประสม

ค่าความเชื่อมั่นมีค่าเท่ากับ 0.7 ขึ้นไป ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

แบบสอบถามความพึงพอใจมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94

6. นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสื่อประสมที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปใช้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเลือก ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 45 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.1 กำหนดแบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบ Pre-Experimental Research ซึ่งดำเนินการทดลองแผนการทดลองกลุ่มเดียว สำหรับการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความรู้เรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นเป็นแบบการทดสอบก่อนและหลังเรียน (One Group Post-Test Pre-Test Design) โดยมีแบบแผนการทดลอง ดังนี้

กลุ่ม	Pre-Test	Treatment	Post-Test
ทดลอง	T ₁	X	T ₂

เมื่อ T₁ หมายถึง การวัดความรู้เรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นก่อนเรียน
 T₂ หมายถึง การวัดความรู้เรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นหลังเรียน
 X หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นโดยใช้สื่อ
 ประสม

ผู้วิจัยได้ดำเนินงานวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียน
 วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ที่เลือกเรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเลือก โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต
 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 45 คน

3.4.2 ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1.ชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงวัตถุประสงค์ และข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้สื่อประสมเรื่อง
คำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น
- 2.ผู้สอนให้นักเรียนทำแบบทดสอบเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นก่อนเรียน แล้วจึง
ให้นักเรียนศึกษาสื่อประสมเรื่องคำช่วยในภาษาญี่ปุ่นระดับต้นด้วยตนเอง
- 3.เมื่อนักเรียนศึกษาสื่อประสมเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นด้วยตนเองจบ 2 คลิป
แล้ว ผู้สอนทำการทดสอบนักเรียนอีกครั้ง โดยให้ทำแบบทดสอบเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น
หลังเรียน
- 4.เก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบทดสอบเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น
- 5.เมื่อผ่านไป 2 สัปดาห์ ผู้สอนทำการทดสอบนักเรียนอีกครั้ง โดยให้ทำแบบทดสอบ
เรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นเพื่อทดสอบความคงทนในการจำคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น
- 6.ผู้สอนให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-
คณิตศาสตร์ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเลือก ในภาคเรียนที่ 1 ปี
การศึกษา 2564 จำนวน 45 คน ทำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อสื่อประสม
- 7.ผู้วิจัยรวบรวมคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติและสรุปผล

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป มีรายละเอียดดังนี้

2.5.1 วิเคราะห์ประสิทธิภาพของสื่อประสมเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นด้วยการหาประสิทธิภาพ E_1/E_2

1. นำข้อมูลที่ได้จากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ แล้วจึงนำข้อมูลมาแปลผลและวิเคราะห์ข้อมูล

2. สรุปผลและอภิปรายผล โดยใช้ตาราง และการพรรณนา

2.5.2 ศึกษาผลการใช้สื่อประสมเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

2.5.2.1 เปรียบเทียบคะแนนคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียน

1. นำข้อมูลที่ได้จากแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. ประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยการทดสอบค่า t แบบไม่อิสระต่อกัน (paired-sample t -test) แล้วจึงนำข้อมูลมาแปลผลและวิเคราะห์ข้อมูล

3. สรุปผลและอภิปรายผล โดยใช้ตาราง และการพรรณนา

2.5.2.2 เปรียบเทียบคะแนนคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนด้วยสื่อประสมเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นกับเมื่อผ่านไปสองสัปดาห์

1. หาค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไวยากรณ์คำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น ที่ทำการทดสอบหลังทดลอง 2 สัปดาห์

2. วิเคราะห์ความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียน โดยวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแบบสอบคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นที่ใช้ทดสอบหลังทดลอง และหลังทดลอง 2 สัปดาห์ โดยการทดสอบค่า t แบบไม่อิสระต่อกัน (paired-sample t -test) กำหนดนัยสำคัญที่ระดับ .05

2.5.3 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อสื่อประสมเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น

1. นำข้อมูลที่ได้จากแบบทดสอบความพึงพอใจ มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วจึงนำข้อมูลมาแปลผลและวิเคราะห์ข้อมูล

2. สรุปผลและอภิปรายผล โดยใช้ตาราง และการพรรณนา

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

2.6.1 สถิติพื้นฐาน

1. ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{x}$ = คะแนนเฉลี่ย
 $\sum x$ = ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
 N = จำนวนนักเรียนในข้อมูลนั้น

2. ร้อยละ (Percentage) ใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

$$P = \frac{f * 100}{N}$$

เมื่อ P = ร้อยละ
 f = ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
 N = จำนวนความถี่ทั้งหมด

3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ $S.D.$ = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 x = คะแนนแต่ละตัว
 N = จำนวนคนทั้งหมด
 $\sum x^2$ = ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $(\sum x)^2$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

2.6.2 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. หาค่าประสิทธิภาพ เกณฑ์ E_1 / E_2 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2556)

$$\text{สูตรที่ 1} \quad E_1 = \frac{\sum x}{N} \times 100 \quad \text{หรือ} \quad \frac{\bar{x}}{A} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ
 $\sum X$ แทน คะแนนรวมของแบบฝึกกิจกรรมหรืองานที่ทำระหว่างเรียน
 A แทน คะแนนเต็มของแบบฝึกปฏิบัติทุกชิ้นรวมกัน
 N แทน จำนวนนักเรียน

$$\text{สูตรที่ 2} \quad E_2 = \frac{\sum F}{N} \times 100 \quad \text{หรือ} \quad \frac{\bar{F}}{B} \times 100$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
 $\sum X$ แทน คะแนนรวมของผลลัพธ์ของการประเมินหลังเรียน
 B แทน คะแนนเต็มของการประเมิน
 N แทน จำนวนนักเรียน

2. หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item Objective Congruence: IOC) (สมนึก ภัททิยธนี, 2551)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้
 $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

3. ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

$$B = \frac{U}{n_1} - \frac{L}{n_2}$$

เมื่อ	B	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
	U	แทน	จำนวนผู้สอบผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก
	L	แทน	จำนวนผู้สอบไม่ผ่านเกณฑ์
	n_1	แทน	จำนวนผู้รอบรู้หรือผู้สอบผ่านเกณฑ์
	n_2	แทน	จำนวนผู้สอบไม่ผ่านเกณฑ์

4. หาค่าความยาก โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าความยากของแบบทดสอบ
	R	แทน	จำนวนคนตอบถูกทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนคนทั้งหมด

เกณฑ์การพิจารณาระดับค่าความยากของข้อสอบแต่ละข้อที่ได้จากการคำนวณจากสูตร ที่มีอยู่ระหว่าง 0.00 ถึง 1.00 ที่มีรายละเอียดของเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

$0.80 \leq p \leq 1.00$ เป็นข้อสอบที่ง่ายมาก ควรตัดทิ้งหรือนำไปปรับปรุง

$0.60 \leq p < 0.80$ เป็นข้อสอบที่ค่อนข้างง่ายใช้ได้

$0.40 \leq p < 0.60$ เป็นข้อสอบที่ความยากง่ายปานกลาง

$p < 0.20$ เป็นข้อสอบที่ยากมาก ควรตัดทิ้งหรือนำไปปรับปรุง

โดยข้อสอบที่สามารถนำไปใช้ในการวัดผลได้อย่างมีประสิทธิภาพจะมีค่าความยากอยู่ที่ 0.20 – 0.80

5. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร KR-20 ตามวิธีของ Richardson (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

$$r_{tt} = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{s^2} \right)$$

เมื่อ	r_{tt}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	k	แทน	จำนวนข้อ

p	แทน	สัดส่วนของผู้ตอบถูกในแต่ละข้อ
q	แทน	สัดส่วนของผู้ตอบผิดในแต่ละข้อ
s^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนน

6. สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (Cronbach, 1984)

$$\alpha = \left[\frac{k}{k-1} \right] \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
k	แทน	จำนวนข้อคำถาม
S_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนข้อที่ i
S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนข้อที่ t

2.6.3 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบสมมติฐาน

เปรียบเทียบแบบวัดความสามารถและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนก่อนและหลังเรียน โดยการทดสอบค่าที (t-test for Dependent) (ชูศรี วงศ์รัตน์ , 2560)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{(n-1)}}}$$

เมื่อ t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบกับค่าวิกฤติ เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
D	แทน	ความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียน และหลังเรียนของนักเรียนแต่ละคน
N	แทน	จำนวนนักเรียน
$\sum D$	แทน	ผลรวมของความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียน และหลังเรียนของนักเรียนทุกคน
$\sum D^2$	แทน	ผลรวมของความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียน และหลังเรียนของนักเรียนแต่ละคนยกกำลังสอง

$(\sum D)^2$ แทน ผลรวมของความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียน
และหลังเรียนของนักเรียนทุกคนยกกำลังสอง

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การวิจัยเรื่องการพัฒนาสื่อประสมส่งเสริมการเรียนรู้คำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาสื่อประสมเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น (E_1/E_2) ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 75/75

ตอนที่ 2 ผลการใช้สื่อประสมเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาคำพิงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสื่อประสม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาสื่อประสมเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น (E_1/E_2) ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 75/75

ตารางที่ 4.1 แสดงผลรวมของคะแนนทดสอบระหว่างเรียน และคะแนนทดสอบหลังเรียนเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น

ลำดับ	ผลรวมของคะแนนทดสอบระหว่างเรียน	คะแนนทดสอบหลังเรียน
1	25	20
2	25	19
3	23	11
4	24	16
5	25	16
6	25	13
7	25	17

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลำดับ	ผลรวมของคะแนนทดสอบระหว่างเรียน	คะแนนทดสอบหลังเรียน
8	24	16
9	25	15
10	23	15
11	25	13
12	25	10
13	25	18
14	25	17
15	25	15
16	25	13
17	24	17
18	25	13
19	25	20
20	25	19
21	24	12
22	25	15
23	25	14
24	25	16
25	24	17
26	25	20
27	25	13
28	25	16
29	25	19
30	25	15
31	25	16
32	25	16
33	25	14

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลำดับ	ผลรวมของคะแนนทดสอบระหว่างเรียน	คะแนนทดสอบหลังเรียน
34	24	15
35	25	16
36	24	15
37	25	17
38	24	18
39	25	13
40	9	15
41	25	12
42	25	18
43	25	14
44	25	12
45	25	13
เฉลี่ย	24.38	15.42

จากตาราง 4.1 พบว่า ค่าเฉลี่ยของผลรวมของคะแนนทดสอบระหว่างเรียน เรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นของนักเรียนจำนวน 45 คน เท่ากับ 24.38 และค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบหลังเรียนเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นของนักเรียนจำนวน 45 คน เท่ากับ 15.42

ตารางที่ 4.2 แสดงประสิทธิภาพของสื่อประสมเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	จำนวน (คน)	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ
คะแนนทดสอบระหว่างเรียน (E ₁)	25	45	24.38	97.51
คะแนนทดสอบหลังเรียน (E ₂)	20	45	15.42	77.11

จากตาราง 4.2 พบว่าค่าแสดงประสิทธิภาพของสื่อประสมเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น มีค่า E₁ เท่ากับ 97.51 และ E₂ เท่ากับ 77.11 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

ตอนที่ 2 ผลการเรียนรู้คำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น โดยใช้สื่อประสม

ในการวิจัยเรื่องการพัฒนาสื่อประสมเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายครั้งนี้ มีผลการเรียนรู้คำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น โดยใช้สื่อประสม 2 หัวข้อ ได้แก่ 1) ผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังเรียนเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น ใช้สื่อประสม และ 2) ผลการเปรียบเทียบคะแนนเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นหลังเรียนด้วยสื่อประสม กับเมื่อเรียนผ่านไปสองสัปดาห์

ตารางที่ 4.3 ผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังเรียนเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น โดยใช้สื่อประสม

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	t	Sig. (1-tailed)
ก่อนเรียน	45	20	11.78	4.34		
หลังเรียน	45	20	15.42	2.47	7.04*	.00

หมายเหตุ.* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.3 ผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังเรียนเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น ใช้สื่อประสม พบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 5.36$, Sig = .00)

ตารางที่ 4.4 เปรียบเทียบคะแนนคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นหลังเรียนด้วยสื่อประสมเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นกับเมื่อเรียนผ่านไปแล้วสองสัปดาห์

ลำดับ	คะแนนที่ได้ (เต็ม 20 คะแนน)		ผลต่าง	แปลผลคะแนนหลังเรียนกับหลังเรียน 2 สัปดาห์
	หลังเรียน	หลังเรียน 2 สัปดาห์		
1	20	20	0	เท่าเดิม
2	19	15	-4	ลดลง
3	11	8	-3	ลดลง
4	16	16	0	เท่าเดิม
5	16	14	-2	ลดลง
6	13	15	2	เพิ่มขึ้น
7	17	16	-1	ลดลง
8	16	15	-1	ลดลง
9	15	15	0	เท่าเดิม
10	15	13	-2	ลดลง
11	13	10	-3	ลดลง
12	10	9	-1	ลดลง
13	18	16	-2	ลดลง
14	17	17	0	เท่าเดิม
15	15	16	1	เพิ่มขึ้น
16	13	14	1	เพิ่มขึ้น
17	17	15	-2	ลดลง
18	13	15	2	เพิ่มขึ้น
19	20	20	0	เท่าเดิม
20	19	20	1	เพิ่มขึ้น

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ลำดับ	คะแนนที่ได้ (เต็ม 20 คะแนน)		ผลต่าง	แปลผล
	หลังเรียน	หลังเรียน 2 สัปดาห์		
21	12	14	2	เพิ่มขึ้น
22	15	18	3	เพิ่มขึ้น
23	14	16	2	เพิ่มขึ้น
24	16	15	-1	ลดลง
25	17	14	-3	ลดลง
26	20	20	0	เท่าเดิม
27	13	11	-2	ลดลง
28	16	14	-2	ลดลง
29	19	18	-1	ลดลง
30	15	15	0	เท่าเดิม
31	16	13	-3	ลดลง
32	16	14	-2	ลดลง
33	14	14	0	เท่าเดิม
34	15	16	1	เพิ่มขึ้น
35	16	14	-2	ลดลง
36	15	12	-3	ลดลง
37	17	16	-1	ลดลง
38	18	15	-3	ลดลง
39	13	10	-3	ลดลง
40	15	12	-3	ลดลง
41	12	12	0	เท่าเดิม
42	18	19	1	เพิ่มขึ้น
43	14	9	-5	ลดลง

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ลำดับ	คะแนนที่ได้ (เต็ม 20 คะแนน)		ผลต่าง	แปลผล
	หลังเรียน	หลังเรียน 2 สัปดาห์		
44	12	10	-2	ลดลง
45	13	12	-1	ลดลง
เฉลี่ย	15.42	14.49	-0.93	
S.D.	2.47	3.00	1.83	

จากตาราง 4.4 ผลคะแนนความคงทนเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเลือก ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โดยใช้สื่อประสม ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 นักเรียนจำนวน 45 คน พบว่า นักเรียน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22 มีคะแนนครั้งที่ 2 เพิ่มขึ้น นักเรียน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 20 มีคะแนนครั้งที่ 2 เท่ากับครั้งที่ 1 และนักเรียน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 57.78 มีคะแนนครั้งที่ 2 น้อยกว่าครั้งที่ 1

ตารางที่ 4.5 เปรียบเทียบคะแนนคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นหลังเรียนด้วยสื่อประสมกับเมื่อเรียนผ่านไปแล้วสองสัปดาห์ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเลือก ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	t	Sig. (1-tailed)
หลังเรียน	45	20	15.42	2.44		
หลังเรียน ผ่านไป 2 สัปดาห์	45	20	14.49	2.97	-3.43*	1.0000

หมายเหตุ* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4.5 เปรียบเทียบคะแนนความรู้คำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนด้วยสื่อประสมกับเมื่อเรียนผ่านไปสองสัปดาห์ พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 15.42 และคะแนนหลังเรียนผ่านไปสองสัปดาห์เท่ากับ 14.49 มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสื่อประสม

ตารางที่ 4.6 แสดงระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสื่อประสม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์

ข้อที่	หัวข้อ	Mean	S.D.	แปลความหมาย
ด้านเนื้อหา				
1	ความชัดเจนของการอธิบายเนื้อหาในแต่ละเรื่อง	4.76	0.43	มากที่สุด
2	รูปแบบของแบบฝึกหัดท้ายเรื่องเข้าใจง่าย	4.62	0.61	มากที่สุด
3	ข้อความประกอบการอธิบายเข้าใจง่าย	4.82	0.39	มากที่สุด
4	ตัวอย่างประกอบการอธิบายเข้าใจง่าย	4.67	0.60	มากที่สุด
เฉลี่ย		4.72	0.51	มากที่สุด
ด้านสื่อการเรียนรู้				
5	รูปแบบสื่อมีความน่าสนใจ	4.33	0.60	มาก
6	ความยาวของสื่อมีความเหมาะสม	4.69	0.56	มากที่สุด
7	ความชัดเจนของภาพในสื่อการเรียนรู้	4.71	0.46	มากที่สุด
8	วิธีการนำเสนอมีความน่าสนใจ	4.33	0.77	มาก
9	ความสะดวกในการเข้าถึงสื่อการเรียนรู้	4.82	0.53	มากที่สุด
10	ภาพรวมของรูปแบบสื่อการเรียนรู้	4.56	0.59	มากที่สุด
เฉลี่ย		4.57	0.59	มากที่สุด
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ				
11	ความรู้ที่ได้รับจากการใช้สื่อ	4.67	0.48	มากที่สุด
12	เนื้อหาความรู้จากสื่อสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเรียนได้	4.82	0.49	มากที่สุด
เฉลี่ย		4.75	0.49	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.68	0.53	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.6 แสดงระดับความพึงพอใจของนักเรียนต่อการสื่อประสม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต จำนวน 45 คน ในภาพรวมของความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.68, S.D. = 0.53)

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนคำช่วยภาษาญี่ปุ่น ระดับต้นโดยใช้สื่อประสม ด้านที่มีระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ($\bar{X}$ = 4.75, S.D. = 0.49) ด้านเนื้อหา ($\bar{X}$ = 4.72, S.D. = 0.51) และด้านสื่อการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.57, S.D. = 0.59) ตามลำดับ มีรายละเอียดดังนี้

ด้านเนื้อหา อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ข้อความประกอบการอธิบายเข้าใจง่าย ($\bar{X}$ = 4.82, S.D. = 0.39) ความชัดเจนของการอธิบายเนื้อหาในแต่ละเรื่อง ($\bar{X}$ = 4.76, S.D. = 0.43) ตัวอย่างประกอบการอธิบายเข้าใจง่าย ($\bar{X}$ = 4.67, S.D. = 0.60) และรูปแบบของแบบฝึกหัดท้ายเรื่องเข้าใจง่าย ($\bar{X}$ = 4.62, S.D. = 0.61)

ด้านสื่อการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ความสะดวกในการเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.82, S.D. = 0.53) ความชัดเจนของภาพในสื่อการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.71, S.D. = 0.46) ความยาวของสื่อมีความเหมาะสม ($\bar{X}$ = 4.69, S.D. = 0.56) และภาพรวมของรูปแบบสื่อการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.56, S.D. = 0.59) และอยู่ในระดับมาก ได้แก่ รูปแบบสื่อมีความน่าสนใจ ($\bar{X}$ = 4.33, S.D. = 0.60) และวิธีการนำเสนอมีความน่าสนใจ ($\bar{X}$ = 4.33, S.D. = 0.77)

ด้านประโยชน์ที่ได้รับ อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ เนื้อหาความรู้จากสื่อสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเรียนได้ ($\bar{X}$ = 4.82, S.D. = 0.49) และความรู้ที่ได้รับจากการใช้สื่อ ($\bar{X}$ = 4.67, S.D. = 0.48)

บทที่ 5

สรุปผล การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาสื่อประสมส่งเสริมการเรียนรู้คำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น สรุปการวิจัยตามลำดับดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาสื่อประสมเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อศึกษาผลการใช้สื่อประสมเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อสื่อประสม เรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น

2. สมมติฐานของการวิจัย

1. ผลการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นด้วยสื่อประสม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
2. ผลการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น หลังเรียนด้วยสื่อประสมกับเรียนผ่านไปแล้วสองสัปดาห์ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3. ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเลือก โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 124 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเลือก โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ที่มีผลการเรียนภาษาญี่ปุ่นระดับต้น มีคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ จำนวน 45 คน

2. เนื้อหา

2.1 เรื่องที่ 1 ภาษาญี่ปุ่นเข้าใจง่าย ตอนที่ 1 ประกอบด้วย คำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น เรื่อง คำช่วย จำนวน 4 ตัว คือ は、も、が、の พร้อมแบบฝึกหัดท้ายเรื่องเมื่อเรียนจบแต่ละไวยากรณ์

2.2 เรื่องที่ 2 ภาษาญี่ปุ่นเข้าใจง่าย ตอนที่ 2 ประกอบด้วย คำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น เรื่อง คำช่วย จำนวน 4 ตัว คือ に、を、へ、で พร้อมแบบฝึกหัดท้ายเรื่องเมื่อเรียนจบแต่ละไวยากรณ์

3. ระยะเวลาที่ทำการวิจัย คือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ สื่อประสมเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น

ตัวแปรตาม ได้แก่

1. ผลการเรียนรู้ด้วยสื่อประสมเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น
2. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสื่อประสมเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. สื่อประสมเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น
2. แบบทดสอบเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น จำนวน 20 ข้อ
3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสื่อประสม จำนวน 12 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการดำเนินการวิจัยเรื่องการพัฒนาสื่อประสมส่งเสริมการเรียนรู้คำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเลือก ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 45 คน มีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. จัดแจงให้นักเรียนทราบถึงวัตถุประสงค์ และข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้สื่อประสมเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น
2. ผู้สอนให้นักเรียนทำแบบทดสอบเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นก่อนสอน แล้วจึงให้นักเรียนศึกษาสื่อประสมเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นด้วยตนเอง

3. เมื่อนักเรียนศึกษาสื่อประสมเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นด้วยตนเองจบ 2 คลิปแล้ว ผู้สอนทำการทดสอบนักเรียนอีกครั้ง โดยให้ทำแบบทดสอบเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น
4. เก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบทดสอบเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น
5. เมื่อผ่านไป 2 สัปดาห์ ผู้สอนทำการทดสอบนักเรียนอีกครั้ง โดยให้ทำแบบทดสอบเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นเพื่อทดสอบความคงทนในการจำคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น
5. ผู้สอนให้นักเรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสื่อประสม
6. ผู้วิจัยรวบรวมคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติและสรุปผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมทางสถิติสำเร็จรูป ดังนี้

1. นำข้อมูลที่ได้จากแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเรื่องความรู้คำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น และแบบสอบถามความพึงพอใจ มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. ประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป แล้วจึงนำข้อมูลมาแปลผลและวิเคราะห์ข้อมูล
3. สรุปผลและอภิปรายผล โดยใช้รูปภาพ ตาราง และการพรรณนา

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องการพัฒนาสื่อประสมเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.1.1 ผลการพัฒนาสื่อประสมเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น (E_1/E_2) ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 75/75 พบว่า ค่าประสิทธิภาพของสื่อประสมเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น มีค่า E_1 เท่ากับ 97.51 และ E_2 เท่ากับ 77.11 ผ่านตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

5.1.2 ผลการศึกษาคะแนนเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเลือก ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โดยใช้สื่อประสม ก่อนเรียนและหลังเรียน นักเรียนจำนวน 45 คน พบว่า คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 11.78 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

เท่ากับ 4.29 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 15.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.44 เปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น โดยใช้สื่อประสม พบว่า ค่า Sig. (1-tailed) มีค่า < .001 แสดงว่าคะแนนหลังเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.1.3 ผลการศึกษาความคงทนในการจำคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น โดยใช้สื่อประสม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเลือก ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โดยใช้สื่อประสม หลังเรียน และหลังเรียน 2 สัปดาห์ นักเรียนจำนวน 45 คน พบว่า การทดสอบหลังเรียน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 15.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.44 เมื่อเปรียบเทียบกับ การทดสอบหลังเรียน 2 สัปดาห์ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 14.49 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.97 คะแนนเฉลี่ยการทดสอบหลังเรียน 2 สัปดาห์ น้อยกว่าการทดสอบหลังเรียน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากคะแนนการทดสอบหลังเรียน 2 สัปดาห์ มีคะแนนลดลง 1-3 คะแนน ถือว่าเป็นคะแนนที่ลดลงจากการทดสอบหลังเรียน จึงทำให้คะแนนการทดสอบหลังเรียน และการทดสอบหลังเรียน 2 สัปดาห์ มีคะแนนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

5.1.4 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเลือก ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ที่มีต่อสื่อประสม พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.54)

5.2 อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการพัฒนาสื่อประสมส่งเสริมการเรียนรู้คำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น สามารถอภิปรายผลซึ่งเป็นข้อค้นพบได้ดังต่อไปนี้

5.2.1 ผลการพัฒนาสื่อประสมเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น (E_1/E_2) ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 75/75 พบว่า ค่าประสิทธิภาพของสื่อประสมเรื่องคำช่วยในภาษาญี่ปุ่นระดับต้น มีค่า E_1 เท่ากับ 97.51 และ E_2 เท่ากับ 77.11 ผ่านตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจากสื่อประสมและแบบฝึกหัดที่ใช้ระหว่างเรียนเนื้อหาเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นที่สร้างขึ้น สามารถช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นมากขึ้น และยังเปิดโอกาสให้นักเรียน

ได้ลองนำความรู้เรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นที่ได้เรียนมาไปใช้จริง ซึ่งเป็นการช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการคิด และการประยุกต์นำความรู้เดิมไปใช้แก้ปัญหาได้ สอดคล้องกับ ญาณิศา ชาญกิจกรรณ์ (2562) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาชุดการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์วิชาภาษาญี่ปุ่น เรื่องตัวอักษรคาตากานะ สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวชิรธรรมสาธิต กรุงเทพมหานคร พบว่า (1) ชุดการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์วิชาภาษาญี่ปุ่น เรื่องตัวอักษรคาตากานะ มีประสิทธิภาพ 82.15/80.70 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 (2) นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์วิชาภาษาญี่ปุ่น เรื่องตัวอักษรคาตากานะ มีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (3) นักเรียนมีความคิดเห็นต่อชุดการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์วิชาภาษาญี่ปุ่น เรื่องตัวอักษรคาตากานะ ในระดับเหมาะสมมากที่สุด

5.2.2 ผลการศึกษาคะแนนเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเลือก ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โดยใช้สื่อประสม ก่อนเรียนและหลังเรียน นักเรียนจำนวน 45 คน พบว่า คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 11.78 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.29 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 15.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.44 เปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่องไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่นระดับต้น โดยใช้สื่อประสม พบว่า ค่า Sig. (1-tailed) มีค่า < .001 แสดงว่าคะแนนหลังเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากการใช้สื่อประสม ช่วยให้นักเรียนสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาได้ง่าย เพราะเป็นการนำเนื้อหามาสรุปลงและแบ่งเป็นหัวข้อชัดเจน อีกทั้งสื่อประสมเป็นสื่อที่มีความน่าสนใจในด้านรูปแบบการนำเสนอ คือ มีเสียงบรรยายประกอบการอธิบายเนื้อหาโดยมีรูปภาพประกอบเพื่อให้มองเห็นภาพของการนำไปใช้ได้ชัดเจนมากขึ้น สอดคล้องกับที่ กัณฑ์ธริน ทราชขาว (2554) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อประสมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้ทุกแผนมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 ที่ตั้งไว้ โดยมีประสิทธิภาพรวมเท่ากับ 81.20/82.56 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้สื่อประสม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ก่อนและหลังเรียน พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเป็น 16.47 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 82.35 คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเป็น 10.33 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 51.65 และ 3) เจตคติต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อประสมในกลุ่มสาระการเรียนรู้

ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวม นักเรียนมีเจตคติต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับที่เห็นด้วยมาก และสอดคล้องกับคุณค่าหรือประโยชน์ของสื่อประสมข้อหนึ่งที่ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2523) ได้ให้ไว้ คือ ช่วยให้การเรียนการสอนเป็นอิสระจากบุคลิกของครูผู้สอน เนื่องจากสื่อประสมทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้แทนครู แม้ครูจะพูดหรือสอนไม่เก่ง นักเรียนก็สามารถเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพจากสื่อประสม หรือชุดการสอนที่ได้ผ่านการทดสอบประสิทธิภาพมาแล้ว

5.2.3 ผลการศึกษาความคงทนในการจำคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น โดยใช้สื่อประสม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเลือก ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โดยใช้สื่อประสม หลังเรียน และหลังเรียน 2 สัปดาห์ นักเรียนจำนวน 45 คน พบว่า การทดสอบหลังเรียน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 15.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.44 เมื่อเปรียบเทียบกับ การทดสอบหลังเรียน 2 สัปดาห์ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 14.49 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.97 คะแนนเฉลี่ยการทดสอบหลังเรียน 2 สัปดาห์ น้อยกว่าการทดสอบหลังเรียน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากคะแนนการทดสอบหลังเรียน 2 สัปดาห์ มีคะแนนลดลง 1-3 คะแนน ถือว่าเป็นคะแนนที่ลดลงจากการทดสอบหลังเรียน จึงทำให้คะแนนการทดสอบหลังเรียน และการทดสอบหลังเรียน 2 สัปดาห์ มีคะแนนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจากเนื้อหาของคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นมีความยากสำหรับนักเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ประกอบกับระยะเวลาที่นักเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ที่เลือกเรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเลือก มีชั่วโมงเรียนภาษาญี่ปุ่นที่จำกัด จึงทำให้ไม่ได้รับการทบทวนเนื้อหาเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นที่เพียงพอ แต่ทั้งนี้หากดูคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบหลังเรียน กับการทดสอบหลังเรียนที่เว้นระยะห่าง 2 สัปดาห์ จะพบว่ามีความแตกต่างกันไม่มาก แสดงให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่ยังคงสามารถจดจำเนื้อหาคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นที่เรียนรู้โดยใช้สื่อประสมได้อยู่ สอดคล้องกับ สุภัชญา สุภเมธากร (2563) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการจำและความคงทนในการจำพยัญชนะไทยโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยจินตภาพกับการเล่าเรื่องสำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย พบว่า 1) ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการจำพยัญชนะไทยของนักเรียนระดับปฐมวัย หลังเรียน โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยจินตภาพกับการเล่าเรื่อง นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์คะแนนร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

(sig. = 000, $t=5.237^*$) 2) ความคงทนในการจำพยัญชนะ ไทยของนักเรียนระดับปฐมวัย เปรียบเทียบคะแนนสอบครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 มีระยะห่าง 2 สัปดาห์ นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยทดสอบ ครั้งที่ 2 สูงกว่าทดสอบครั้งที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 (sig.=014, $t=2.762^*$) 3) ผลการศึกษานักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านการจำพยัญชนะไทยมีคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวม เท่ากับ 2.72 อยู่ในระดับมาก

5.2.4 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียน วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเลือก ใน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ที่มีต่อสื่อประสม พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.54) อาจเพราะรูปแบบการเรียนการสอนโดยนำสื่อประสมมาใช้ช่วยให้นักเรียน มีความเข้าใจในเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นมากขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ประกอบกับสื่อประสมที่ นำมาใช้ได้ผ่านการประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญแล้วว่ามีความเหมาะสมในการนำไปใช้จริง จึง ทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ สมชาย แก้วเจริญ (2555) ได้ศึกษา ผลของการใช้สื่อประสมเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านทำนองเสนาะของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า 1) ประสิทธิภาพของสื่อประสมเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน ทำนองเสนาะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ 80.90/81.33 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 2) คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยสื่อประสมสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ .01 และ 3) นักเรียนมีความคิดเห็นต่อสื่อประสมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 และค่า เบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .59 และ สุภวรรณ เทวกุล (2556) ได้ศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้เพื่อ พัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้สื่อประสม พบว่า 1) ผล การพัฒนาทักษะการฟัง โดยใช้สื่อประสมเรื่อง “Tourist Attraction Around Our School” ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตรีวัดระฆัง สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 2) ความพึงพอใจของนักเรียนในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษด้านการฟังโดยใช้สื่อประสม มี ความพึงพอใจในระดับสูงมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 4.62

5.3 ข้อค้นพบจากงานวิจัย

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น โดยใช้สื่อประสม สามารถช่วยพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น ได้อย่างเห็นผลเป็น

รูปธรรม ทั้งนี้เนื่องมาจากสื่อประสมเป็นสื่อที่มีการนำเสนอที่น่าสนใจ มีการใช้ภาพและเสียงประกอบการอธิบายเพื่อเป็นการเร้าความสนใจของนักเรียนให้มีสมาธิจดอยู่กับเนื้อหาของสื่อประสม ทำให้นักเรียนสามารถนำความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้นไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์จำลองผ่านการทำแบบทดสอบได้ และได้ผลการทดสอบออกมาเป็นที่น่าพอใจ เป็นข้อพิสูจน์ได้อย่างหนึ่งว่าการนำสื่อประสมมาใช้ช่วยสอนจะทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาที่มีความซับซ้อนได้ง่ายมากขึ้น

5.4 ข้อเสนอแนะ

5.4.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

5.4.1.1 ผู้สอนควรทบทวนคำศัพท์ที่นักเรียนได้เรียนมาแล้วก่อนอีกครั้งหนึ่งก่อนนำสื่อประสมไปใช้ เนื่องจากนักเรียนบางคนยังไม่สามารถจดจำคำศัพท์ที่ได้เรียนผ่านไปแล้วได้ ซึ่งอาจเป็นอุปสรรคของนักเรียนต่อการทำความเข้าใจเนื้อหาคำช่วยที่อยู่ในสื่อประสม

5.4.1.2 ก่อนเริ่มให้นักเรียนศึกษาสื่อประสม ผู้สอนอาจแนะนำให้นักเรียนนำสมุดมาจดบันทึกเนื้อหาระหว่างการศึกษาสื่อประสม เพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจและจดจำเนื้อหาได้ดีขึ้น

5.4.1.3 ผู้สอนอาจผลิตสื่อประสมขึ้นมาสองชุดที่มีเนื้อหาเหมือนกัน แต่มีการอธิบายและการออกแบบสื่อที่ต่างกัน แล้วนำไปใช้กับนักเรียน 2 กลุ่ม เพื่อศึกษาว่าสื่อประสมแบบใดมีประสิทธิภาพที่ดีสำหรับการสร้างความคงทนให้กับนักเรียน

5.4.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

5.4.2.1 ควรศึกษาวิธีการสร้างสื่อหรือการออกแบบการเรียนการสอนที่ช่วยให้นักเรียนเกิดความคงทนในการจดจำเนื้อหาของการเรียน ได้ดีขึ้น

5.4.2.2 ควรใช้วิธีการสอนโดยใช้สื่อประสมเปรียบเทียบกับวิธีการสอนไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่นระดับต้นรูปแบบต่าง ๆ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เปรียบเทียบว่าวิธีการสอนแบบใดได้ผลกับตัวนักเรียนมากกว่ากัน

5.4.2.3 ควรศึกษาการสร้างแอปพลิเคชันที่เสริมการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น เพื่อเสริมความคงทนในการจดจำคำศัพท์และไวยากรณ์

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กนกรัตน์ ปิลาผล, และวิวัฒน์ มีสุวรรณ. (2560). การพัฒนาชุดการเรียนรู้มัลติมีเดียภาษาญี่ปุ่น เรื่อง
สำนวนการให้-รับ สำหรับนักศึกษาวิชาเอกภาษาญี่ปุ่น. *วารสารศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 19(4), 15-23.
- กฤษดาพร เขียวอ้าย. (2559). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น โดย
ใช้โมเดลสื่อประสม เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะกระบวนการทาง
วิทยาศาสตร์และจิตวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 [วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- กฤษมันต์ วัฒนาณรงค์. (2549). *เทคโนโลยีการศึกษาวิชาชีพ*. สันทวีการพิมพ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. โรงพิมพ์
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, และสำนักวิชาการและ
มาตรฐานการศึกษา. (2556). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ ภาษาญี่ปุ่นและ
ภาษาเยอรมัน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่ม
สาระการเรียนรู้ ภาษต่างประเทศ*. โรงพิมพ์ สกสศ. ลาดพร้าว.
- กัณฑ์ณิธ ทราขขาว. (2555). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อ
ความเข้าใจโดยใช้สื่อประสมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 [วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- กิตติวดี บุญเชื้อ และคณะ. (2540). *ทฤษฎีการเรียนรู้อย่างมีความสุข*. สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตร.
- เกษมศรี ภัทรภูริสกุล. (2544). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคงทนในการเรียนและ
ความสนใจในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการ
สอนตามทฤษฎีสรคินิยม [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศรีนคริน
ทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ชม ภูมิภาค. (2526). *เทคโนโลยีทางการสอนและการศึกษา*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร.

- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2560). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. เทพเนรมิตการพิมพ์.
- จิตตินันท์ เฉชะอุปต์. (2543). *ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการต่อการดำเนินงานของสถาบันขนานุกบาลในประเทศไทย* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จิระพร ชะโน, และมณฑนา สุขสงค์. (2563). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความและความคงทนในการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น โดยการจัดกิจกรรมการอ่านแบบ DR-TA สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. *วารสารเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 3(9), 86-93.
- ชัยพร วิชชาวุธ. (2525). *มูลสารจิตวิทยา*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2523). *"ระบบสื่อการสอน" ในเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา*. ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 5(1), 7-20.
- ญาณิสสา ชาญกิจกรรณ. (2562). *การพัฒนาชุดการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์วิชาภาษาญี่ปุ่น เรื่องตัวอักษรคาตากานะ สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนนวมวิชรธรรมสาชิต กรุงเทพมหานคร* [การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ณัชพร จารุอินทร์. (2557). *การพัฒนาความสามารถการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้สื่อประสม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ณัฐจิรา ทับทิม. (2557). *ภาษาศาสตร์ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ตาเกอิโร โทมิด้า. (2516). *ไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่น*. อมรรการพิมพ์.
- ทวี สระน้ำคำ, และสุนิจฐา พองพรหม. (2563). ผลของบทเรียนแบบผสมผสานที่ใช้เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์วิชาภาษาญี่ปุ่นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 17(78), 51-57.
- ทศนา แวมมณี. (2552). *ศาสตร์การสอน* (พิมพ์ครั้งที่ 10). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ทิมข่าวเศรษฐกิจ. (2564, 30 มีนาคม). 'เจโทร' ชี้บริษัทญี่ปุ่นในไทย เหมินโควิดลุยธุรกิจเพิ่ม 400 ราย. *กรุงเทพธุรกิจ*. <https://www.bangkokbiznews.com/business/929825>
- ธนิต พูนวงศ์ประเสริฐ. (2558). *การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาสุภาพของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทย* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- นภสินธุ์ แผลงศร (2549). *การใช้คำภาษาญี่ปุ่น 文字語彙の用法とその練習問題*. สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- นันทิพร จันท์เจริญ. (2557). *ความเข้าใจและความสามารถในการใช้รูปเชื่อมประโยค te และรูปอื่น ๆ ของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นต้นชาวไทย* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1 (พิมพ์ครั้งที่ 5)*. สุวีริยาสาส์น.
- บุษบา บรรจงมณี, ประภา แสงทองสุข, วันชัย สิลพัทธ์กุล, และ Kumano Nanae. (2558). *คำช่วยช่วยด้วย! (ฉบับปรับปรุง)* (พิมพ์ครั้งที่ 3). ภาษาและวัฒนธรรม สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- ปราณี จงสุจริตธรรม. (2549). คำช่วยที่เป็นปัญหาสำหรับผู้สอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา. *เจแปนฟาวนด์ชั่น กรุงเทพฯ*, (3), 53-64. สืบค้น 23 พฤศจิกายน 2560, จาก <http://www.jfbkk.or.th/publications/jleb/20060803-2/?lang=th>
- ปราณี จงสุจริตธรรม, ผกาทิพย์ สกุศลฐ, และสุชาดา สัตย์พงษ์. (2547). การศึกษาภาษาญี่ปุ่นขั้นพื้นฐานในประเทศไทย. *เจแปนฟาวนด์ชั่น กรุงเทพฯ*, (1), 115-140. สืบค้น 4 พฤศจิกายน 2560, จาก <http://www.jfbkk.or.th/publications/jleb/20040801-2/?lang=th>
- ปัทมา ชั้นอินทร์งาม. (2556). *ผลการเรียนด้วยชุดสื่อประสมร่วมกับกิจกรรมการสอนที่เน้นการพูดที่ส่งผลต่อความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดหอมเกร็ด* [การค้นคว้าอิสระปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- เปรมจิตต์ ทะริยะ. (2557). ผลการใช้สื่อประสมเรื่องมนต์เพลงกล่อมเด็กล้านนา ในวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนห้วยสักวิทยาคม จังหวัดเชียงราย [การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พิณทิพย์ ทวยเจริญ. (2536). ภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พิมพาพรรณ ทองกิ่ง. (2560). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ซาดก โดยใช้สื่อประสม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 [การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พริยา สร้อยแก้ว. (2560). ผลการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา คณิตศาสตร์และความคงทนในการเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- มีชัย เอี่ยมจินดา. (2548). การเรียนรู้ภาษาที่สอง. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2(2), 54-61.
- รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์. (2544). การศึกษา ทุนนิยม และโลกาวัตร์. กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์ คบไฟ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคล เฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554. ราชบัณฑิตยสถาน.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2553). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 11). สุวีริยาสาส์น.
- วิริสา ชนันไชย. (2552). การสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์เพื่อฝึกการสนทนาภาษาไทยสำหรับนักเรียนชาวต่างชาติที่เรียนภาษาไทยระดับ 1 ของสมาคมวาย.เอ็ม.ซี.เอ เชียงใหม่ [การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ ๒๑. มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- วิเนส จันทะวงษ์ศรี. (2556). การศึกษาเปรียบเทียบข้อผิดพลาดในการใช้คำช่วย “wa” และ “ga” ตามรูปแบบไวยากรณ์ ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏ [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- วุฒิสัทธา สมค้อย. (2558). การใช้สื่อประสมเพื่อพัฒนาความสามารถในการคูณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 [การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาโทมหาวิทยาลัย]. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศุภวรรณ เทวกุล. (2556). การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้สื่อประสม [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาวิทยาลัย]. มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ศุภชญา ศุภเมธากร. (2564). การพัฒนาความสามารถในการจำและความคงทนในการจำพยัญชนะไทยโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยจินตภาพกับการเล่าเรื่องสำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาวิทยาลัย]. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2558). GAT/PAT. สืบค้น 4 พฤศจิกายน 2560, จาก <http://www.niets.or.th/th/catalog/view/234>
- สมเกียรติ เขวงกิจวิช, และสุณีย์รัตน์ เนียรเจริญสุข. (2557). การสอนไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่น สอนอย่างไรให้นักเรียนไทยใช้เป็น. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมชาย แก้วเจริญ. (2555). การใช้สื่อประสมเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านทำนองเสนาะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาวิทยาลัย]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมนึก ภัททิยชนี. (2551). การวัดผลการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 6). ประสานการพิมพ์.
- สมพร โภมารทัต. (2548). การศึกษาเปรียบเทียบวัฒนธรรมการสอนภาษาญี่ปุ่นในฐานะภาษาที่สอง ระหว่างมหาวิทยาลัยในประเทศไทยกับมหาวิทยาลัยในประเทศญี่ปุ่น (รายงานผลการวิจัย). มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- สมศักดิ์ คงเที่ยง. (2542). หลักการบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สมศรี รำพรรณ. (2552). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง "สมการ" โดยการใช้สื่อประสม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเซนต์ราฟาแอล จังหวัดสมุทรปราการ [การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโทมหาวิทยาลัย]. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- สารนิช พละปัญญา. (2555). *การใช้เทคนิคจินตภาพในการสอนตัวอักษรคันจิภาษาญี่ปุ่น* [การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุดากรณ์ สมัครผล. (2557). *ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการกิจกรรมนันทนาการในสถาบันการพลศึกษา* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภา ปัทมนนท์. (2552). *คำช่วยภาษาญี่ปุ่น ไม่ยาก*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวัฒนา ไบเจริญ. (2540). *ความพึงพอใจของลูกค้าต่อการให้บริการของธนาคารออมสิน สาขาขอนแก่น (ภาคคำ)* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เสาวลักษณ์ ทักษิณากุล. (2559). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ เรื่อง คำภาษาบาลีและสันสกฤตในภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อประสม* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เหนือดวง พูลเพิ่ม. (2560). *การจัดการเรียนรู้วิชาดนตรีตามแนวคิดของชูชุกีร์ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อพัฒนาทักษะการขับร้องและความสามารถในการทำงานเป็นทีมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- อริยา คูหา. (2556). *จิตวิทยาเพื่อการดำรงชีวิต* (พิมพ์ครั้งที่ 2). โรงพิมพ์มิตรภาพ.
- อิทธิศักดิ์ ศิริจันทร์. (2560). *ผลของการจัดการเรียนรู้ชีววิทยาด้วยรูปแบบผสมรวมที่มีต่อความสามารถในการคิดเชิงระบบและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Koyama Koki. (2012). การเปรียบเทียบ “PAT” วิชาภาษาญี่ปุ่น กับตำรา “AKIKO TO TOMODACHI”. *เจแปนฟาวน์เดชัน กรุงเทพฯ*, (9), 79-88. สืบค้น 4 พฤศจิกายน 2560, จาก <http://www.jfbkk.or.th/publications/jleb/20120909-2/?lang=th>

ภาษาต่างประเทศ

- Adams, J.A. (1967). *Human memory*. McGraw-Hill Book Company.
- Applewhite, S. L. (1997). Homeless veterans: Perspectives on social services use. *Social Work*, 42(1), 19–30. <https://doi.org/10.1093/sw/42.1.19>

- Atkinson, R. C., & Shiffrin, R. M. (1968). *Human memory: A proposed system and its control processes*. In K. W. Spence & J. T. Spence, *The psychology of learning and motivation: II*. Academic Press. [https://doi.org/10.1016/S0079-7421\(08\)60422-3](https://doi.org/10.1016/S0079-7421(08)60422-3)
- Ausubel, D. P., & Robinson, F. G. (1969). *School learning: An introduction to educational psychology*. Holt, Rinehart and Winston.
- Cronbach, L. J. (1984). *Essentials of psychological testing (4th ed.)*. Harper & Row.
- Davis, K. (1967). *Human relation at Work*. New York: McGraw-Hill Co.
- Dulay, H. C., Burt, M. K., & Krashen, S. D. (1982). *Language two*. Oxford University Press.
- Hayashi Shirou. (1987). 『例解新国語辞典』 (New case solution language dictionary). Sanseido-Printing Corporation.
- Japan Foundation. (2016). SURVEY REPORT ON JAPANESE-LANGUAGE EDUCATION ABROAD 2015. Retrieved October 8, 2017, from <https://www.jpf.go.jp/j/project/japanese/survey/result/survey15.html>
- Krashen, S. D., & Terrell, T. D. (1983). *The Natural Approach: Language Acquisition in the Classroom*. Hemel Hempstead: Prentice Hall International English Language Teaching.
- Krathwohl, D. R., Bloom, B. S., & Masia, B. B. (1964). Taxonomy of educational objectives: The classification of educational goals. *Hand book II: Affective domain*. David McKay Company Incorporated.
- Lee, Eunhae. (2000). *A Study of the Effectiveness of Interactive Multimedia in Adult ESL Education*. *Dissertation Abstracts International*. 61, 4, 1330.
- Michael D. Williams. (2000). *Integrating Technology into Teaching and Learning Concepts and Applications*. Prentice Hall.
- Penfield, W., & Roberts, L. (1959). *Speech and brain mechanisms*. Princeton University Press.
- Philpotts. (2001). *The Politics of Past Evil: Religion, Reconciliation, and Transitional Justice*. Notre Dame, 2006.

- Rovinelli, R. J., & Hambleton, R. K. (1977). On the use of content specialists in the assessment of criterion-referenced test item validity. *Dutch Journal of Educational Research*, 2, 49- 60.
- Shibata, S. (2001) Integrating computerized kanji learning materials in classroom: Effectiveness on immediate recall of kanji recognition and reproduction tasks [698 paragraphs]. *Online Journal of Interpersonal Computing and Technology* [On-line serial]. Available, 8(2).
- Shibatani, M. (1990). *The language of japan*. Cambridge University Press. Ch.11, 262-306
- Strauss, G & Sayles, L. R. (1960). *Personal the Human Problems of Management*. Prentice-Hall.
- Vroom, H Victor. (1964). *Work and Motivation*. Wiley and Sons Inc.
- Walsh, J. P., & Ungson, G. R. (1991). Organizational memory. *The Academy of Management Review*, 16 (1), 57–91. <https://doi.org/10.2307/258607>
- Wolman, B. B. (1973). *Dictionary of Behavioral Science*. Litton Educational.
- 国際交流基金. (2007). 『国際交流基金 日本語教授法シリーズ 9 初級を教える』. 東京: ひつじ.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ผศ.รุ่งฤดี เลี้ยวกิตติกุล

อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น
ภาควิชาภาษาปัจจุบันตะวันออก คณะอักษร
ศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร

2. นายธีรยุทธ์ ชันวานนท์

อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นธุรกิจ
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

3. ดร.ปรัชญาภรณ์ รัตนพงศ์ภิญโญ

อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น
ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

4. นายจิรวัดน์ เทพพงษ์

อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นธุรกิจ
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

5. นางสาวพรพันธ์ จิตรบรรเทา

ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต

ภาคผนวก ข.

1. ตัวอย่างแบบทดสอบวัดความรู้เรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น
2. ตัวอย่างแบบประเมินความพึงพอใจ
3. ตัวอย่างสื่อประสมเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น

ตัวอย่างแบบทดสอบวัดความรู้เรื่องไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่นระดับต้น

แบบทดสอบเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น

なま

え.....
 ..... クラス.....
 ばんごう.....

คำสั่ง : จงเลือกคำช่วยให้ถูกต้องและเหมาะสมกับประโยค

1. わたし は ジャズ (Jazz) _____ 好きです。
 ア. は   イ. が   ウ. を
 オ. で
2. えき _____ どこ ですか。
 ア. が   イ. で   ウ. は
 オ. に
3. きょう、学校 ^{がっこう} _____ 行きません。
 ア. は   イ. を   ウ. で
 オ. へ
4. あの人はうち _____ います。
 ア. に   イ. で   ウ. が
 オ. へ
5. やまかわ先生 _____ りか _____ 先生です。
 ア. が、の   イ. に、は   ウ. は、の
 オ. が、は
6. まつもとさん _____ じてんしゃ _____ えき _____ 行きます。
 ア. が、を、に   イ. が、に、で   ウ. は、へ、で   オ.
 は、で、へ
7. A : きょう、わたし _____ デパート _____ 行きます。 B : ええ、わたし _____ 行きます。
 ア. は、へ、も   イ. は、へ、へ   ウ. が、に、を   オ.
 も、に、も
8. あきやまさん _____ テレビ _____ みます。
 ア. が、で   イ. は、を   ウ. に、で
 オ. が、も
9. としょかん _____ 日本^{にほん}ご _____ ざっし _____ あります。

ア. は、に、が   イ. で、の、を   ウ. に、の、が   オ. が、は、が

10. タイ _____ ドリアン _____ かいます。

ア. に、を   イ. が、に   ウ. で、を
オ. は、を

11. A: あした、デパート _____ 行きます。B: わたし _____ 行きます。

ア. で、と   イ. も、へ   ウ. を、へ
オ. へ、も

12. きょう、7時^じ _____ おきます。

ア. で   イ. に   ウ. へ
オ. を

13. へや _____ べんきょうします。

ア. を   イ. へ   ウ. で
オ. に

14. これ _____ わたし _____ ^{ほん}本です。

ア. が、に   イ. に、の   ウ. が、は   オ. は、の

15. しゅくだい _____ うち _____ します。

ア. は、を   イ. が、を   ウ. は、で   オ. が、で

16. スミスさん _____ アメリカ人です。ジョーンズさん _____ アメリカ人です。

ア. は、が   イ. が、も   ウ. も、も   オ. は、も

17. リーさん _____ バスケットボール _____ できます。

ア. は、が   イ. は、を   ウ. も、を   オ. も、が

18. 日本^{にほん}ご _____ べんきょう _____ します。

ア. を、を   イ. の、を   ウ. が、を   オ. は、を

19. 7-11のまえ _____ いぬ _____ います。

ア. で、は   イ. で、が   ウ. に、は   オ. に、が

20. 毎日、7時^{まいにち} _____ シャワー _____ ^じあびます。

ア. x、を   イ. で、は   ウ. に、を   オ. は、に

ตัวอย่างแบบประเมินความพึงพอใจ

แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อสื่อประสม

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความพึงพอใจดังนี้

5 : มากที่สุด 4 : มาก 3 : ปานกลาง 2 : น้อย 1 : น้อยที่สุด

หัวข้อการประเมิน	ความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
ด้านเนื้อหา					
ความชัดเจนของการอธิบายเนื้อหาในแต่ละเรื่อง					
รูปแบบของแบบฝึกหัดท้ายเรื่องเข้าใจง่าย					
ข้อความประกอบการอธิบายเข้าใจง่าย					
ตัวอย่างประกอบการอธิบายเข้าใจง่าย					
ด้านสื่อการเรียนรู้					
รูปแบบสื่อมีความน่าสนใจ					
ความยาวของสื่อมีความเหมาะสม					
ความชัดเจนของภาพในสื่อการเรียนรู้					
วิธีการนำเสนอมีความน่าสนใจ					
ความสะดวกในการเข้าถึงสื่อการเรียนรู้					
ภาพรวมของรูปแบบสื่อการเรียนรู้					
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ					
ความรู้ที่ได้รับจากการใช้สื่อ					
เนื้อหาความรู้จากสื่อสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเรียนได้					

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

ตัวอย่างสื่อประสมเรื่องคำช่วยภาษาญี่ปุ่นระดับต้น

คำช่วย も

หน้าที่

บอกคำที่เป็น **หัวข้อของประโยค** เช่นเดียวกับคำช่วย **は** แต่คำช่วย **も** นั้นจะมีความหมายของ **การคล้ายตาม**

แปลหัวเรื่องหน้าคำช่วย も แล้วจึงแปลคำช่วย も ว่า “ก็” จากนั้นจึงค่อยไปแปลจากท้ายประโยคขึ้นมา

* แปลคำว่า わたし ก่อน จากนั้นจึงค่อยไปแปลจากท้ายประโยคขึ้นมา *

れんしゅうしましょー!!!

1. คุณลี้ก็เป็นวิศวกร

リーさん **も** エンジニア です。

2. คุณอะกิโกะก็เป็นไกด์

あきこさん **も** ガイド です。

3. พ่อของฉันก็เป็นตำรวจ

父 **も** けいさつかん です。

คำช่วย に

หน้าที่

1. บอก สถานที่ที่มีสิ่งมีชีวิตหรือสิ่งของอยู่

くるまの中 **に** いぬ があります。

えんぴつは つくえの上 **に** あります。

มีสุนัขอยู่ในรถ
ดินสออยู่บนโต๊ะ

2. บอก จุดของเวลา

わたしは ろく時 **に** おきました。

わたしは じゅう時 **に** ねます。

ฉันตื่นนอนตอน 6 โมง

ฉันจะเข้านอนตอน 4 ทุ่ม

れんしゅうしましょう!!!

1. โรงเรียนเลิกตอนบ่าย 3 โมง

学校は ごご3時 **に** おわります。

2. มีแมวอยู่บนต้นไม้

木の上 **に** ねこ があります。

3. มีโทรทัศน์อยู่บนตู้หนังสือ

本だなの上 **に** テレビ があります。

คำช่วย で

หน้าที่

บอก **วิธีการกระทำ** หรือบอก **สถานที่ที่เกิดเหตุการณ์หรือการกระทำ**

ルフィさんは **バス** で 学校 へ 行きます。

ลูฟี่ไปโรงเรียน **ด้วย**รถเมล์ (บอกวิธีการ)

ルフィさんは 学校 **で** ひるごはんを 食べます。

ลูฟี่ทานข้าวเที่ยง **ที่**โรงเรียน (บอกสถานที่)

れんしゅうしましょう!!!

1. คุณอะกิโกะมาโรงเรียนด้วยจักรยาน

あきこさんは じてんしゃ で 学校 へ 来ます。

2. ฉันกินซูชิที่ร้านอาหาร

わたしは しょくどう で すしを 食べます。

3. คุณนัตตะไปวัดด้วยเรือ

ナッターさんは ふね で お寺 へ 行きます。

ภาคผนวก ค.
การเก็บรวบรวมข้อมูล

ตารางที่ 1 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพของสื่อประสม ประกอบการเรียนเรื่องไวยากรณ์
ภาษาญี่ปุ่นระดับต้น โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
1	ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้อธิบาย	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2	ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร	1	1	0	1	-1	0.40	ปรับปรุง
3	ความเหมาะสมของภาพประกอบ	1	1	0	1	1	0.80	ใช้ได้
4	ความเหมาะสมของแบบฝึกหัดท้ายเนื้อหา	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5	ความเหมาะสมของแบบฝึกหัดกับเนื้อหา ไวยากรณ์	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6	ความถูกต้องในการเรียงลำดับเนื้อหา	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
7	ความชัดเจนในการอธิบายเนื้อหา	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
8	เนื้อหาเป็นประโยชน์ต่อการเรียนภาษาญี่ปุ่น ในระดับที่สูงขึ้น	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
9	รูปแบบของบทเรียนเหมาะกับการเรียนรู้ด้วย ตนเอง	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
10	ความเหมาะสมของเนื้อหา กับรูปแบบการ นำเสนอ	0	1	1	0	1	0.60	ใช้ได้

ตารางที่ 2 แสดงผลการประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบความรู้เรื่องไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่น
ระดับต้น เป็นข้อสอบปรนัย 4 ตัวเลือก โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5		
1	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
13	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
18	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
19	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
20	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 3 แสดงผลการประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสื่อประสม โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
1	ความชัดเจนของการอธิบายเนื้อหาในแต่ละเรื่อง	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2	รูปแบบของแบบฝึกหัดท้ายเรื่องเข้าใจง่าย	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3	ข้อความประกอบการอธิบายเข้าใจง่าย	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4	ตัวอย่างประกอบการอธิบายเข้าใจง่าย	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5	รูปแบบสื่อมีความน่าสนใจ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6	ความยาวของสื่อมีความเหมาะสม	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7	ความชัดเจนของภาพในสื่อการเรียนรู้	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
8	วิธีการนำเสนอมีความน่าสนใจ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
9	ความสะดวกในการเข้าถึงสื่อการเรียนรู้	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
10	ภาพรวมของรูปแบบสื่อการเรียนรู้	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
11	ความรู้ที่ได้รับจากการใช้สื่อ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
12	เนื้อหาความรู้จากสื่อสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเรียนได้	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 4 แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความรู้ (n=33)

ข้อ	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	แปลผล
1	0.70	0.17	ปรับปรุง
2	0.52	0.27	ปรับปรุง
3	0.64	0.55	ใช้ได้
4	0.27	0.14	ปรับปรุง
5	0.61	0.20	ปรับปรุง
6	0.55	0.42	ใช้ได้
7	0.73	0.36	ใช้ได้
8	0.73	0.34	ปรับปรุง
9	0.55	0.24	ปรับปรุง
10	0.18	0.17	ปรับปรุง
11	0.67	0.48	ใช้ได้
12	0.76	0.41	ใช้ได้
13	0.36	-0.27	ปรับปรุง
14	0.36	0.26	ปรับปรุง
15	0.39	0.21	ปรับปรุง
16	0.67	0.36	ใช้ได้
17	0.18	0.08	ปรับปรุง
18	0.67	0.30	ปรับปรุง
19	0.33	0.58	ใช้ได้
20	0.70	0.45	ใช้ได้

ตารางที่ 5 แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความรู้ที่มีค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 12 ข้อ (n=33)

ข้อ	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	แปลผล
1	0.64	0.35	ใช้ได้
2	0.70	0.51	ใช้ได้
4	0.56	0.42	ใช้ได้
5	0.67	0.45	ใช้ได้
8	0.46	0.33	ใช้ได้
9	0.64	0.42	ใช้ได้
10	0.41	0.28	ใช้ได้
13	0.58	0.37	ใช้ได้
14	0.47	0.44	ใช้ได้
15	0.63	0.47	ใช้ได้
17	0.54	0.56	ใช้ได้
18	0.45	0.31	ใช้ได้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล

นายธิตี ไชยันตรี

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2556 ปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต (อ.บ.)

สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศิลปากร

พ.ศ.2561 ประกาศนียบัตรบัณฑิต (ป.บัณฑิต)

สาขาวิชาวิชาชีพครู

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน

ครู โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต

2/617 หมู่ที่ 1 หมู่บ้านสุภาลัยบุรี

ตำบลคลองสี่ อำเภอกลองหลวง

จังหวัดปทุมธานี 12120

